The Large
ENGLISH TEACHER

दी लार्ज
इंगलिश टीचर

प्रकाशकः—

बैनीराम पबलेशर

अलीगढ़

PRICE Rs 1/8/-

The Large Hindi Urdu

ENGLISH TEACHER

दी लार्ज हिन्दी उर्दू

इँगलिश टीचर

دي لارج هندى اردو انگلش تيچر

EDITED BY

B. Brindraban Bihari Lal Master.

AND

P. Brij Mohan Lal Mishra Munim

PUBLISHED BY

B. Baini Ram Publisher Aligarh.

Price Rs. 1/8

Second Edition } NOVEMBER, 1929 { 2000

Printer B. Raghuber Dayal at the Surendra Press, Aligarh

❀ ॐ ❀

भूमिका دیباچہ

वर्तमानकालमें अंग्रेजी शासन होने के कारण अंग्रेजी भाषा सब भाषाओं में प्रधान भाषा है। इसी भाषा से कोर्ट नहर रेल तार आदि में काम होता है परन्तु भारत की आर्थिक दशा बल-हीन होने के कारण होनहार नवयुवक इस भाषा से वंचित रह जाते हैं। क्योंकि स्कूलों में पठन प्रणाली का व्यय अधिक है। जिससे अंग्रेजी भाषाके प्राप्त करने में बड़ी कठिनाई उठानी पड़ती है इसलिये हमने बड़े परिश्रम से यह पुस्तक बनवाई है जिसके द्वारा हर मनुष्य विना गुरु के थोड़े काल में तीनों भाषाओं में निपुण होजाता है; आशा है पाठकगण इस से लाभ उठावेंगे।

في زمانه انگریزي حکومت هونےکے باعث انگریزي زباں هی خاص علم هے اسي زبان میں کچهری نہر ریل تار وغیرہ میں کام هوتا هے مگر هندوستان کي زر حالت کمزور هونیکے باعث هونہار بچے اس زبان سے محروم رہ جاتے هیں کیونکہ انگریزي اسکولوں میں تعلیم کا صرفہ زیادہ هونیکے باعث غربا لوگ تحصیل زبان نہیں کر سکتے جس سے انگریزي حاصل کرنے میں بہت دقتیں پیش آتي هیں ان دقتوں کے رفع کرنے کے لئے همنے بڑي جانفشاني سے یہہ کتاب بنوائي هے هر شخص بغیر اوستادکے عرصہ قلیل میں انگریزي سیکهہ سکتا هے امید کہ ناظرین اس سے فائدہ اوٹهاوینگے -

हितैषी	خیر خواہ
बैनीराम पबलेशर अलीगढ़	بینی رام پبلیشر علي گڈہ

The Large Hindi Urdu
English Teacher

First Chapter

LESSON 1.

ضروری ھدایات
आवश्यकीय शिक्षाएं

۱—جس طرح سے اردو میں حروف تہجي سینتیس ۳۷ ھیں اوسیطرح سے زبان انگیزي میں چھبیس ۲۶ حروف ھیں جنکو الفےبیت (Alphabet) کہتے ھیں

۲—اوستاد طالب علم کو تعلیم شروع کرنے سے پیشتر حروف تہجي اردو میں سکھلاتا ہے ویسے ھی ھر طالب علم کو زبان انگریزي سیکھنے سے پہلے الفے بیت کو اچھي طرح سے یاد کر لینا چاھئے -

۳—زبان اردو میں حرفونکے اندر کچھہ فرق نہیں ہے مگر انگریزي زبان میں حروف الفے بیت دو قسم کے ھوتے ھیں ھیں ایک چھاپے کے جنکو پرنٹنگ لیٹر Printing letter اور دوسرے لکھنے کے جنکو رائٹنگ لیٹر Writing letter کہتے ھیں مگر ان دونوں قسم کے حروفوں کي بناوٹ میں فرق ہے -

۴—پرنٹنگ لیٹر یعني چھاپے کے حروفوں کي دو قسمیں هیں کوبیٹل لیٹر Capital letter یعنی بڑے حروف اور اسمال لیٹر Small letter یعني چھوٹے حروف انہیں پرنٹنگ لیٹر Printing letter حرفوں کو پڑھنے کے حروف بهي کہتے هیں -

۵—جسطرح سے پرنٹنگ لیٹر دو طرح کے هیں اوسیطرح رائٹنگ لیٹر Writing letter بهي دو قسم کے هوتے هیں ایک لارج لیٹر Large letter یعني بڑے حروف اور دوسرے اسمال لیٹر Small letter یعني چھوٹے حروف

۶—پرنٹنگ لیٹر کے کیپٹل لیٹر اور اسمال لیٹرز کے حروفوں کي بناوت میں فرق هے اوسیطرح رائٹنگ لیٹر کے دونوں قسم کي بناوت میں فرق هے

१—जिस प्रकार कि हिन्दी वर्णमालाके उनन्चास अक्षर हैं इसीप्रकार अंग्रेजीभाषा में वर्णमालाके समस्त छब्बीस अक्षर हैं।

२—जिस प्रकार गुरु शिष्य को विद्यारंभ कराने से प्रथम वर्णमाला का ज्ञान कराता है इसी प्रकार अंग्रेजी भाषा प्रारंभ करने से प्रथम उसकी ओनम् यानी अल्फेबेट Alphabet कंठस्थ करानी चाहिये।

३—हिन्दी भाषा के अक्षरों की बनावट में कुछ भी अन्तर नहीं है परन्तु अंग्रेजी भाषा के अक्षरों की बनावट में दो प्रकार की भिन्नता है एक प्रिन्टिंगलेटर्स Printing letters यानी छापने के अक्षर और दूसरे रायटिंग लेटर्स Writing letters यानी लिखने के अक्षर।

४—प्रिंटिंग लेटर्स Printing letters के अक्षर भी दो प्रकार के होते हैं एक कैपीटल लेटर्स Capital letters यानी बड़े अक्षर और दूसरे स्माल लेटर्स Small letters यानी छोटे अक्षर जिनको पढ़ने के अक्षर कहते हैं।

५—रायटिंग लेटर्स Writing letters भी प्रिंटिंग लेटर्स की तरह से दो प्रकार के होते हैं एक लार्ज लेटर्स Large letters यानी बड़े अक्षर दूसरे स्माल लेटर्स Small letters यानी छोटे अक्षर। इन दोनों प्रकार के अक्षरों में भी प्रिंटिंग लेटर्स की तरह बनावट में अन्तर है।

छापने और पढ़नेके छोटे बड़े अक्षरोंकी वर्णमाला

چھاپنے اور پڑھنے کے چھوٹے بڑے حروف تہجي

ए	बी	सी	डी	ई	एफ	जी	एच	आई
اے	بي	سی	ڈي	اي	ايف	جي	ايچ	آئي
A	B	C	D	E	F	G	H	I
a	b	c	d	e	f	g	h	i

जे	के	ऐल	ऐम	एन	ओ	पी	क्यू	आर
جے	کے	ايل	ايم	اين	او	پي	کيو	آر
J	K	L	M	N	O	P	Q	R
j	k	l	m	n	o	p	q	r

एस	टी	यू	वी	डबल्यु	एक्स	वाई	ज़ेड
ايس	ٹي	يو	وي	ڈبليو	ايکس	وائي	زيڈ
S	T	U	V	W	X	Y	Z
s	t	u	v	w	x	y	z

लिखनेके छोटे बड़े अक्षरों की वर्णमाला

لکھنے کے چھوٹے بڑے حروف

ए	बी	सी	डी	ई	ऐफ	जी	ऐच	आई
اے	بی	سی	ڈي	اي	ایف	جي	ایچ	آئي
A	B	C	D	E	F	G	H	I
a	b	c	d	e	f	g	h	i
जे	के	ऐल	ऐम	ऐन	ओ	पी	क्यू	आर
جے	کے	ایل	ایم	این	او	پي	کیو	آر
J	K	L	M	N	O	P	Q	R
j	k	l	m	n	o	p	q	r
ऐस	टी	यू	वी	डबल्यू	एक्स	वाई	ज़ैड	
ایس	ٹي	یو	وي	ڈبلیو	ایکس	وائي	ذیڈ	
S	T	U	V	W	X	Y	Z	
s	t	u	v	w	x	y	z	

अंग्रेज़ी अक्षरों का हिन्दी में उच्चारण

انگریزي حروفوں کا تلفظ اردو میں

अंग्रेजी अक्षर	हिन्दी उच्चारण	تلفظ اردو	स्थान उच्चारण	جگہ تلفظ اردو
A	अ ए	ا - ي	जीभ से	زبان سے

B	ब	ب	होठ से	هوتهه سے
C	स क	س ک	दांतों से	دانتوں سے
D	ड द	د - ڈ	जीभ और तालू से	زبان اورتالوسے
E	ए	ي	दांतों से	دانتوں سے
F	फ़	ف	होठ से	هونٹه سے
G	ग ज	ک - ج	दांतों से	دانتوں سے
H	ह	ہ	दांत और जीभसे	دانت اوو زبان سے
I	इ	ي	जीभ से	زبان سے
J	ज	ج	तालू से	تالو سے
K	क	ک	हलक़ से	حلق سے
L	ल	ل	तालू और जीभ से	تالو اور زبان سے
M	म	م	जीभ और होठ से	زبان اورهوتهه سے
N	न	ن	जीभ से	زبان سے
O	ओ	او	होंठ से	هوتهه سے
P	प	پ	होठ से	هوتهه سے
Q	क़	ق	होठ और तालू से	هوتهه اور تالوسے
R	र ड़	ر ڑ	जीभ से	زبان سے
S	स	س	दांत और जीभ से	دانتوں اورتالو سے
T	ट श	ت ش	तालू और जीभ से	تالو اوو زبان سے
U	ऊ	او	होंठ से	هوتهه سے
V	व	و	होठ से	هوتهه سے
W	व	و	होठ और तालू से	هوتهه اور تالوسے

X	क्स	ک س	जीभ और तालू से	زبان اور تالو سے
Y	य	ي	होठों से	هونٹهوں سے
Z	ज़	ز ذ ض ظ	जीभ और तालूसे	زبان اور تالو سے

अब हम उन अक्षरों का वर्णन करते हैं जो एक दूसरे से मिल कर तीसरी ध्वनि पैदा करते हैं।

اب هم اون حروفوں كي تشريح كرنا مناسب سمجهتے هيں جو ايک حرف دوسري سے ملكر تيسري آواز پيدا كرتا هے -

के	एच	ख	जी	एच	घ
كے	ايچ	كهه	جي	ايچ	گهه
K	H	Kh	G	H	Gh
सी	एच	च	जे	एच	झ
سي	ايچ	چ	جے	ايچ	جهه
C	H	Ch	J	H	Jh
टी	एच	ठ – थ	डी	एच	ढ – ध
ٹي	ايچ	ٹهه - تهه	ڈي	ايچ	ڈهه - دهه
T	H	Th	D	H	Dh
पी	एच	फ	बी	एच	भ
پي	ايچ	ف	بي	ايچ	بهه
P	H	Ph	B	H	Bh
एस	एच	श	आर	एच	ढ़
ايس	ايچ	ش	آر	ايچ	ڑهه
S	H	Sh	R	H	Rh

LESSON 2.

पठन शिक्षा هدايات تعليمي

١-زبان انگريزي ميں ت كا كام T ٹي سے ليتے هيں اور C ميں دو ايچ يعنى ڈبل ايچ HH ملا دينے سے چهه هوتا هے جيسے Chh چهه

٢-زبان هندي اور اردو بهي انگريزي حروفوں ميں لكهي جاتي هے جسكو Roman كهتےهيں

٣-رومن ميں بهى جهاں كهيں نون غنه يعني نصف نون كا مطلب لانا هو تو N كے نيچے ايک پڑي لكير كر ديتے هيں مثلاً كهينچ Khench اور جهاں پر i زور سے بولي جاتي هے وهاں پر I كے اوپر پڑي لكير كو ديتے هيں جسے كهير Khir اور جهاں پر او كا كام پڑتا هے وهانپر u كے اوپر پڑي لكير كر ديتے هيں جسے خوبي Khubi اور جهانپر آ كا كام پڑتا هے وهاں پر A كے اوپر ايک چهوتي پڑي لكير كر ديتے هيں جسے Khana انهيں تينوں حرفوں كو حروف علت يعنى Vowel كهتے هيں مگر خاص انگريزي ميں ايسے نشان نهيں دئے جاتے هيں

٤-جسطرح زبان اردو ميں ا - و - ي حروف علت هيں اوسطرح انگريزي ميں بهي a e i o u يهه پانچ حروف علت هيں جنكو واول Vowel كهتے هيں ڈبلو W اور Y كو چهوڑ باقي اور سب حروف تهجي هيں جنكو كانسوننٹ Consonant كهتے هيں -

٥-ڈبلو w اور y جب لفظوں کے شروع میں آتے ہیں تب واول Vowel کا کام دیتے ہیں اور جب بیچ میں آتے ہیں تو کانسونٹ Consonant کہلاتے ہے -

٦-کانسونٹ Consonant خود آواز بلا مدد واول کے پوری آواز نہیں دے سکتا چونکہ ہند کی زبان مادری vowel ہندی ہے اس غرض سے اول رومن میں Roman کانسونٹ اور واول vowel کا ملانا سمجھاتے ہیں جو انگریزي میں بھي کام آویگا اور قریب قریب رومن ہندی اردو دونوں سے ملتا ہے اسلئے رومن بہت جلدی سمجھہ میں آسکتا ہے -

१–अंग्रेजी भाषा में त का काम टी T से लेते हैं क्योंकि इस भाषा में त है नहीं और C अक्षर में दो एच HH यानी डबल ऐच मिलादेने से छ बन जाता है जैसे Chh छ.

२–हिन्दी और उर्दू भाषा भी अंग्रेज़ी अक्षरों में लिखी जाती है जिसको रोमन Roman कहते हैं।

३–रोमन में भी हिंदी भाषा की तरह आ ई ऊ की मात्राएं होती हैं जैसे ए a पर लकीर तिरछी ऊपर करदी तो आ a हो गया और आई i के ऊपर आड़ी लकीर करदी तो i ई हो गई और यू u पर आड़ी लकीर करदी तो ऊ u हो गया।

और जहां कहीं अनुस्वार का काम आया तो वहां पर n के नीचे पड़ी लकीर करदो उदाहरण Khana, Khir, Khench, Khubi परन्तु अंग्रेजी प्रधान भाषा में ऐसी मात्राएं नहीं लगती।

४–जिस प्रकार कि हिन्दी भाषा में स्वर और व्यंजन होते हैं वैसे ही अंग्रेजी में a e i o u स्वर हैं जिनको वोविल vowel कहते हैं शेष डबल्यू W और वाई Y को छोड़ कर समस्त अक्षर व्यंजन हैं जिनको कानसोनेंट Consonant कहते हैं।

५-डबल्यू w और वाई y जब वाक्य के आदि में आते हैं तो स्वर Vowel कहलाते हैं और जब वाक्य के मध्य में आते हैं तो Consonant व्यंजन।

६-Consonant व्यंजन का बिना Vowel स्वर की सहायता के स्वयं पूर्ण उच्चारण नहीं हो सकता इस लिये प्रथम स्वर Vowel और Consonant व्यंजनों को मिलाकर समझाते हैं क्योंकि भारतकी भाषा देवनागरी होनेके कारण रोमन Roman बहुत शीघ्र समझ में आवेगा इसलिये प्रथम रोमन को समझाते हैं जो अंग्रेजी में भी काम आवेगा और हिन्दी उर्दू दोनों भाषाओं से प्रायः रोमन का मिलानभी है।

उदाहरण مثال

تہجي	علت		تہجي	علت	
व्यंजन	स्वर		व्यंजन	स्वर	
Consonant	Vowel		Consonant	Vowel	
क	अ	क	क	आ	का
ک	ا	ک	ک	آ	کا
K	a	K	K	a	Ka
क	इ	कि	क	ई	की
ک	ي	کي	ک	ي	کي
K	e	Ke	K	i	Ki
क	उ	कु	क	ऊ	कू
ک	اُ	کو	ک	اُ	کو
K	u	Ku	K	u	Ku

क ک K	ए ي e	के کے Ke	क ک K	ऐ ی ai	कै کے Kai
क ک K	ओ او o	को کو Ko	क ک K	औ او au	कौ کو Kau
क ک K	न् ں AN	कं کنہ Kan	क ک K	ह ہ ah	कः کہہ Kah
ख ک K	आ ها HA	खा کها Kha	खी ک K	ई هي HE	खी کهي Khe
ख ک K	ऊ هو Hu	खू کهو Khu	ख ک K	ए هي HE	खे کهے Khe
ख ک K	ओ هو Ho	खो کهو Kho	ख ک K	औ هو Hau	खौ کهو Khou

اسیطرح سے تمام حروفوں میں حروف علت ملانے سمجھہ لو

इसी प्रकार समस्त बारह खड़ी समझलो

بہت سے حروف عربی اور فارسی کے جو ذیل میں درج ھیں
ھوتے ھیں اون حروفوں کے نیچے ھندی زبان میں نقطہ لگتا ھے

प्रायः हिन्दी में कुछ अक्षर ऐसे हैं कि जिनके नीचे बिन्दु लगाने से उनके स्वर में भिन्नता पड़जाती है उदाहरण नीचे लिखा है।

क़	ख़	ग़	ज़	ड़	ढ़	फ़
ق	خ	غ	ذزظض	ڑ	ڑھ	ف
Q	Kha	Gh	Z	Ra	Rha	F

रोमन में भी हिन्दी की तरह बिन्दु लगते हैं
رومن میں بھی ھندی کی طرح نقطہ لگایا جاتا ھے

नोट-लिखना अंग्रेज़ी का हिन्दी ही की तरह दाहिने हाथ की ओर से होता है।

نوٹ-لکھنا انگریزی کا ھندی کی طرح سے سیدھے ھاتھ کی
طرف سے ھوتا ھے -

रोमन में दो हरुफों को मिलावट

رومن میں دو حروفوں کی ملاوت

अब	Ab	اب	मल	Mal	مل
जब	Jab	جب	तब	Tab	تب
कब	Kab	کب	सब	Sab	سب
बल	Bal	بل	कल	Kal	کل
जल	Jal	جل	टल	Tal	ٹل
नल	Nal	نل	तिल	Til	تل
मिल	Mil	مل	डर	Dar	ڈر

पर	Par	پر	मत	Mat	مت
सच	Sach	سچ	हट	Hat	هت
सिल	Sil	سل	कर	Kar	کر
अब आ	Ab a	اب ا	जब जा	Jab ja	جب جا
हट जा	Hat ja	هت جا	सच बोल	Sach bol	سچ بول
तब आ	Tab a	تب آ	कब गया	Kab gaya	کب گیا
सब ला	Sab la	سب لا	बल कर	Bal kar	بل کر
कल कर	Kal kar	کل کر	जल भर	Jal bhar	جل بهر
टल जा	Tal ja	ٹل جا	इसको मल	Is ko mal	اسکو مل
नल खोल	Nal khol	نل کهول	तिल खरीद	Til kharid	تل خرید

जा मिल	Ja mil	جا مل
डर मत कर	Dar mat kar	ڈر مت کر
दरख्त पर मत चढ़	Darakhat par mat charh	درخت پر مت چڑهه
बात मत कर	Bat mat kar	بات مت کر
हट कर चल	Hat kar chal	هت کر چل
यह काम मत कर	Yah kam mat kar	یهه کام مت کر
घर पर जा	Ghar par ja	گهر مت جا
किसका डर है	Kis ka dar hai	کسکا ڈر هے
उस से कह	Us se kah	اُس سے کهه

रोमन में तीन हरुफों की मिलावट

رومن میں تین حرفوں کی ملاوت

मदन	Madan	مدن	जलन	Jalan	جلن
बदन	Badan	بدن	मगर	Magar	مگر
सदन	Sadan	سدن	अगर	Agar	اگر
पवन	Pawan	پون	डगर	Dagar	ڈگر
चलन	Chalan	چلن	कगर	Kagar	کگر

बाजा बजाया गया Baja bajaya gaya باجا بجایا گیا

राजा का घोड़ा आया Raja ka ghora aya راجه کا گھوڑا آیا

Kal Khana Khaya gaya

कल खाना खाया गया کل کھانا کھایا گیا

उसने पानी पीया Us ne pani piya اوسنے پانی پیا

वह भूखा सोया Voh bhookha soya وہ بھوکا سویا

कल भूसा लाना Kal bhoosa lana کل بھوسہ لانا

तुम्हारा घोड़ा दौड़ा Tumhara ghora daura تمہارا گھوڑا دوڑا

रोमन में हिन्दुओं के नाम लिखना

رومن میں ہندوں کے نام لکھنا

रामलाल	Ram Lall	رام لعل
श्यामलाल	Shyam Lall	شیام لعل
बनवारी लाल	Banwari Lall	بنواری لعل
राम प्रसाद	Ram prasad	رام پرساد

ज्वालाप्रसाद	Jwala prasad	جوالاپرساد
हीरालाल	Hira Lall	هورالال
मूलचन्द	Mul Chand	مولچند
जग मोहनलाल	Jag mohan Lall	جگموهن لعل
शंकर लाल	Shankar Lal	شنکر لعل
भोलानाथ	Bhola Nath	بهولاناتهه
किसुन सरूप	Kisun saroop	کسن سروپ
चन्दी प्रसाद	Chandi Prasad	چندي پرساد
कालका प्रसाद	Kalka prasad	کالکا پرساد
लालता प्रसाद	Lalta prasad	لالتا پرساد
मुक्ता प्रसाद	Mukta prasad	مکتا پرساد
रघुवीर सिंह	Raghubir Singh	رگهوبیرسنگه
जदुवीर सिंह	Jadubir Singh	جدبیر سنگه
राधेलाल	Radhe Lal	رادهے لعل
मोतीलाल	Moti Lal	موتي لعل
अशर्फीलाल	Asharfi Lal	اشرفي لعل
टेक चन्द	Tek Chand	توک چند
मंसुख राय	Mansukh Rai	منسکهه رائے
राय बहादुर	Rai Bahadur	رائے بهادر
जगत बहादुर	Jagat bahadur	جگت بهادر
कन्हैया लाल	Kanhaiya Lal	کنهیا لعل
गनेश प्रसाद	Ganesh prasad	گنیش پرساد

मदन चला गया	Madan chala gaya	مدن چلا گیا
बदन मैला है	Badan maila hai	بدن میلا هے
सदन लौट गया	Sadan laut gaya	سدن لوت گیا

Tumhara chalan kharab hai

तुम्हारा चलन खराब है — تمهارا چلن خراب هے

बदन में जलन है	Badan main jalan hai	بدن میں جلن هے
मगर तालाबमें है	Magar talab main hai	مگر تالاب میں هے
अगर एक बूटी है	Agar ek booti hai	اگر ایک بوتی هے
डगर कहां को गई	Dagar kahan ko gai	ڈگر کهاں کو گئی

Is nadi ki kagar unchi hai

इस नदी की कगर ऊंची है — اس ندی کی کگر اونچی هے

रोमन में चार हरूफों की मिलावट

رومن میں چار حروفوں کی ملاوت

खटमल	Khatmal	کهت مل
चट पट	Chat pat	چت پت
झट पट	Jhat pat	جهت پت
नट खट	Nat khat	نت کهت
खट मल मत पकड़	Khatmal mat pakar	کهت مل مت پکر
चट पट जा	Chat pat ja	چت پت جا
झट पट कर	Jhat pat kar	جهت پت کر
खट खट मत कर	Khat Khat mat kar	کهت کت مت کر

Yah balak nat Khat hai

यह बालक नट खट है — یهه بالک نت کهت هے

LESSON 3.

रोमन में व्यंजनों को स्वरों में मिलाना

رومن میں حروف تہجي علت میں ملانا

बाजा बजा	Baja baja	باجا بجا
राजा आया	Raja aya	راجا آیا
खाना खाया	Khana Khaya	کہانا کہایا
पानी पीया	Pani piya	پاني پیا
भूखा सोया	Bhookha soya	بہوکہا سویا
भूसा लाया	Bhoosa laya	بہوسا لایا
घोड़ा आया	Ghora aya	گہوڑا آیا

रोमन में मुसलमानों के नाम

رومن میں مسلمانوں کے نام

खुदा बख्श	Khuda Bux	خدا بخش
रहमखां	Raham Khan	رحم خاں
करीम बख्श	Karim Bux	کریم بخش
मोहम्मद अली	Mohammad Ali	محمد علي
इनायतअली	Inayat Ali	عنایت علي
मोहम्मद हुसेन	Mohammad Husain	محمد حسین
विलायत हुसेन	Vilayat Husain	ولایت حسین
नसीर उद्दीन	Nasir Uddin	نصیر الدین

कुतबुद्दीन	Kutbuddin	قطب الدین
शेर अली	Sher Ali	شیر علی
रज्जबखां	Rajjab Khan	رجب خاں
किफायत अली	Kifayat Ali	کفایت علی
अला उद्दीन	Ala Uddin	الہ الدین
रहमत उल्ला	Rahmat Ulla	رحمت الہ
मोहम्मद नजीर	Mohammad Nazir	محمد نظیر

रोमन में शहरों के नाम

رومن میں شہروں کے نام

कानपुर	Cawnpore	کانپور
इलाहाबाद	Allahabad	الہ آباد
फैजाबाद	Faizabad	فیض آباد
मेरठ	Meerut	میرٹھ
बुलन्द शाहर	Buland shahr	بلند شہر
फरुखाबाद	Farrukha bad	فرخ آباد
फतहगढ़	Fatehgarh	فتح گڈ
हैदराबाद	Hyderabad	حیدرآباد
मुरादाबाद	Murada bad	مرادآباد
सूरत	Surat	سورت
अहमदाबाद	Ahmedabad	احمدآباد
शाहजहांपुर	Shahjahan pur	شاہجہاں پور

मिरज़ापुर	Mirzapur	مرزا پور
आज़मगढ़	Azamgarh	اعظم گڑھ
बम्बई	Bombay	بمبئي
करांची	Karanchi	کرانچی
मैनपुरी	Mainpuri	مین پوری
शिकोहाबाद	Shikohabad	شکوہ آباد
एटा	Etah	ایٹہ
इटावा	Etawah	اٹاوہ
सीतापुर	Sitapur	سیتا پور
जब्बलपुर	Jubbulpur	جبلپور
नागपुर	Nagpur	ناگ پور
बरार	Berar	برار
भागलपुर	Bhagalpur	بھاگل پور
मद्रास	Madras	مدراس
अनूपशहर	Anup Shahr	انوپ شہر
बरेली	Bareli	بریلی
बदाऊं	Badaun	بدایون
खैराबाद	Khairabad	خیرآباد
सागर	Saugor	ساگر
लुक्सर	Luxar	لکسر

रोमन में चिट्ठी लिखने की रीति

رومن میں خط لکھنے کا طریقہ

Muttra

18—9—12

Bar khurdarman salamat,

Bad duai umar drazi ke wazeh ho ki khat tumhara aya hal malum hua tum ne jo likha ki main darja chaharum ke salana imtihan main pas ho gaya hun parh kar kamal khushi hasil hui khudawand karim tumhare shauq ko barhae aur har sal tum ko kamiyabi de rat din yahi dua khudawand tala se meri rahti hai.

Raqim ul duai

Mathura Prasad

मथुरा—१८-९-१२

बर खुरदार मन सलामत !

बाद दुआय उमर दराज़ी के वाज़ह हो कि खत तुम्हारा आया हाल मालूम हुआ तुमने जो लिखा कि मैं दर्जा चहारम के सालाना इम्तहान में पास हो गया हूँ पढ़कर कमाल खुशी हासिल हुई खुदावन्द करीम तुम्हारे शौक़ को बढ़ाये और हरसाल तुमको कामियाबी दे रात दिन यही दुआ मेरी खुदावन्द ताला से रहती है।

राक़िम उल दुआय

मथुरा प्रसाद

متھرا ۱۸ ستمبر سنہ ۱۹۱۲ ع

برخوردار من سلامت

بعد دعا عمر درازی کے واضح ہو کہ خط تمہارا آیا حال معلوم ہوا تملے جو لکھا کہ میں درجہ چہارم کے سالانہ امتحان میں پاس ہوگیا ہوں پڑھکر کمال خوشی حاصل ہوئی خداوند کریم تمہارے شوق کو بڑھائے اور ہر سال تمکو کامیابی دے رات دن یہی دعا میری خداوند تعالے سے رہتی ہے -

راقم الدعاے

متھرا پرشاد

कहानी حکایت

Ek kutta kisi nadi ke kinare munh main roti ka tukra lagai ja raha tha pani main apni perchhhin dekh kar samjha ki dusara kutta jaraha hai jonhin us ke pakarne ko munh khola tonhin roti ka tukra pani main gir kar bah gaya roti ka tukra apne munh main na dekh kar pachhtane laga aur kahne laga ki yah meri hi parchhahin ka tukra tha thhik hai ki·········

bina bichare jo kare so pachhe pachhtay.

ایک کتا کسی ندی کے کنارے منہہ میں روتی کا تکڑا لگائے جارہا تھا پانی میں اپنی پرچھائیں دیکھکر سمجھا کہ دوسرا کتا جا رہا ہے جیوں ہی اوسکے دوسرے کتے کو پکڑنے کو منہہ کھولا تیوں ہی روتی کا تکڑا پانی میں گر کر بہہ گیا روتی کا تکڑا اپنے منہہ میں نہ دیکھکر

پچھتانے لگا اور کہنے لگا کہ یہہ میری ہی پرچھائیں تھی ٹھیک ہے کہ......

بنا بچارے جو کرے سو پاچھے پچھتائے

एक कुत्ता किसी नदी के किनारे मुंह में रोटी का टुकड़ा लगाये जा रहा था पानी में अपनी परछाईं देखकर समझा कि दूसरा कुत्ता जा रहा है ज्योंही उसने दूसरे कुत्ते को पकड़ने के लिये मुंह खोला त्योंही रोटी का टुकड़ा पानी में गिर कर बह गया रोटी का टुकड़ा अपने मुंह में न देखकर पछिताने लगा और कहने लगा कि यह मेरी ही परछाईं का टुकड़ा था ठीक है कि:-

बिना बिचारे जो करे सो पाछे पछिताय

कहानी कछुवा, खरगोश کہانی کچھوا خرگوش

Ek martaba ka zikar hai ki kacchua aur khargosh main raftar ki bazi badi gai khargosh ne kachhua se kaha ki dekhain pahile kaun nadi ke kinare pahunch jawe kachhua ahista ahista chalne laga khargosh lambi chauri chhalangen mar kachhua se bahut dur nikal gaya aur ek darakhat ke niche khara hokar sochne laga ki kachhua abhi tak nahin aya galiban sham tak yahan a pahunchega main jab tak is darakhat ki thandhi saya main thori der so lun phir fauran uttha chaukari mar kar bat ki bat main muqarrara jageh per phunch jaun ga kachhua mere muqabil per tez raftar

wala nahin ho sakta masal mashahur hai ki ghc-raun ko ghar kitni dur aise dil main magrur karke us darakhat ke niche so raha halanki thaka manzil ka tha hi n id bhi aisi aee ki kuchh bhi hosh na raha magar kachhua dhire dhire dhup chhanh kuchh bhi na gin manzil ko tai karta raha aur khar gosh ko us darakhat ke niche sota chhor bazi badi hui muqarrara jageh par khargosh se pahile pahu-nch gaya sham ke waqt khargosh ki ankh khuli tau dur tak nazar daurane laga magar kachhua ka hin par nazar na aya dil main sochne laga ki ab kachhua kya aega dhire dhire us hari ghas ko chugta hua us nadi ke kinare par pahuncha jahan ki bazi badi thi khargosh kachhua ko baitha hua dekh dilmain bara sharminda hua aur sharma se sir niche jhukha liya thik hai garur ka sir nicha hota hai larko tum bhi kachhua ki tarah se dhup-chhanh kuchh bhi na gin mehant ke sath talim ke raste ko pura kar loge tau imtihan ki bazi ko asani se jit loge aur jo garur main chha gae tau khargosh ki tarah sir nicha hoga.

हिन्दी में लिखो

(1) Desh Hiteshi Aushdhalaya Aligarh ki dawaiyan sarvottam hain.
(2) Pandit Anandballabh chickitsa karne main ati nipun hain.
(3) Goberdhan Nath ke darshan karne se surg prapt hota hai Ganga aur Jamuna hindustan main Jagt-tarni matesuri kahlati hain.
(4) Agra se Hoshangabad Bahut Dur hai,
(5) Mera Irada kal tumhare Yahan ane ka hai.

निम्न लिखित गद्य का रोमन में अनुवाद करो

१—बाबू बैनीराम जैसवाल पबलिशर का अलीगढ़ में प्रसिद्ध पुस्तकालय है।
२—फ्रेन्ड एन्ड कम्पनी अलीगढ़ से पुस्तक मंगाने में अधिक लाभ होता है और यथार्थ में वहाँ की पुस्तकें सत्य हैं।
३—गुलबहार आफिस अलीगढ़ से फोटो उतारने का पोष्ट कार्ड सायज्ञ केमरा ख़रीदना ज़रूरी है।
४—मेरे पास कल पाँच रुपये आवेंगे।

نیچے لکھے ہوئے فقروں کو رومن میں لکھو

۱—حکیم اجمل خاں دہلی میں بڑے مشہور طبیب ہیں
۲—پنڈت مدنموہن مالوی جی ہندو بشوودیالہ بنارس کے انتظام کنندہ ہیں
۳—ہمشیرہ زیب النساء کا نکاح ابھی نہیں ہوگا
۴—فتوا پڑھنے کے لئے کسی معزز عالم کو بھیجنا
۵—کل ہمارے یہاں مولود شریف ہوگا

तेरह	१३	थरटीन	Thirteen	13	تھرتّین	۱۳	تیرہ
चौदह	१४	फोरटीन	Fourteen	14	فورتّین	۱۴	چودہ
पंद्रह	१५	फिफटीन	Fifteen	15	ففتّین	۱۵	پندرہ
सोलह	१६	सिकसटीन	Sixteen	16	سکس‌تّین	۱۶	سولہ
सत्रह	१७	सेविनटीन	Seventeen	17	سیون‌تّین	۱۷	سترہ
अठारह	१८	एटीन	Eighteen	18	ایتّین	۱۸	اتھارہ
उन्नीस	१९	नायनटीन	Nineteen	19	نائنتّین	۱۹	اُنیس
बीस	२०	टुएन्टी	Twenty	20	تونٹی	۲۰	بیس

इसी प्रकार और भी समझलो । اسیطرح اور بہی سمجھلو

تیس	چالیس	پچاس	ساتھہ	ستر
۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰
तीस	चालीस	पचास	साठ	सत्तर
३०	४०	५०	६०	७०
Thirty	Forty	Fifty	Sixty	Seventy
30	40	50	60	70
اسی	نوے	سو	ایک ہزار	ایک لاکھہ
۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
अस्सी	नव्वे	सौ	एक हज़ार	एक लाख
८०	९०	१००	१०००	१०००००
80	90	100	1000	100000
Eighty	Ninety	Hundered	Thousand	Million

LESSON 5.

१	इकाई	Unit	ایکائي
१०	दहाई	Ten	دهائي
१००	सैकड़ा	Hundered	سیکڑہ
१०००	हजार	Thousand	هزار
१००००	दस हजार	Tens of thousand	دس هزار
१०००००	लाख	Million	لاکهه
१००००००	दस लाख	Tens of Million	دس لاکهه
१०००००००	करोड़	Hundred of millions	کروڑ
१००००००००	दस करोड़	Tens of hundereds of millions	دس کروڑ
	अरब	Tillion	ارب
	दस अरब	Tens of tillion	دس ارب
	खरब	Hundereds of tillion	کهرب
	दस खरब	Thousend of tillion	دس کهرب
	नील	Billion	نیل
	दस नील	Tens of billion	دس نیل
	पद्म	Hundereds of billion	پدم
	दस पद्म	Thousend of billion	دس پدم
	संख	Sillion	سنکهه
	दस संख	Tens of sillion	دس سنکهه

Second Chapter.

LESSON 1.

दो अक्षरों के शब्द الفاظ دو حرفونکے

अंग्रेजी	उच्चारण हिन्दी	تلفظ اردو	अर्थ	مطلب
Do	डू	ڈو	करो	کرو
By	बाई	بائي	पास साथ	پاس ساتھہ
He	ही	هي	वह	وہ
Be	बी	بی	होना	هونا
If	इफ	اِف	अगर	اگر
In	इन	اِن	में	میں
It	इट	اِٹ	वह	وہ
Lo	लो	لو	देखो	دیکو
Me	मी	مي	मुझे	مجھے
My	माई	مائي	मेरा	میرا
No	नो	نو	नहीं	نہیں
Or	आर	اور	या	یا
So	सो	سو	ऐसा	ایسا
To	टू	ٹو	पास-को	پاس-کو
We	वी	وي	हम	هم
Ox	आक्स	آکس	बैल	بیل

(۱) هم پهلے بتلا آئے هيں كه A آ كا كام ديتاهے مگر جب حروفوں كے بيچ ميں آتا هےتو اےكابهي كام ديتاهے اور كهين كهيں شروع ميں بهي اے كا كام ديتا هے۔

(۲) G گ كي آواز ديتا هے مگر كهيں كهيں پر ج كي آواز بهي ديتا هے۔

(۳) جب L. M. N. R. ان چاروں حروفوں كے بعد S آتا هے تو ز كي آواز ديتا هے ورنه س كي هى آواز ديگا۔

(۴) U, O يو كا كام ديتا هے مگر كهيں كهيں شروع ميں آ كا كام ديتا هے۔

१-हम पहिले बता चुकेहैं कि ए A आ का काम देतीहै परन्तु कहीं कहीं जब शब्दों के मध्य में आती है तो ए का भी काम देने लगती है।

२-जी G ग की आवाज़ देती है परन्तु कहीं कहीं ज काभी काम देती है।

३-ऐस S जब एल ऐम ऐन आर L M N R इन चार अक्षरों के पश्चात में आवेगी तो ज़ का काम देती है अन्यथा स की ही आवाज़ देगी।

४-ओ यू O. U. ऊ का काम देता है परन्तु कहीं आदि में अ का काम भी देने लगते हैं।

उदाहरण مثال

अंग्रेज़ी	उच्चारण हिन्दी	تلفظ اردو	अर्थ	معني
A	ए	اے	एक	ایک
I	आई	آئي	मैं	میں
Ye	ई	اي	तुम	تم
An	ऐन	اين	एक	ایک
Am	ऐम	ايم	हूँ	هوں
As	ऐज़	ايز	जैसा	جیسا
Is	इज़	از	है	هے
At	ऐट	ايت	तरफ	طرف
Us	अस	اس	हमें	همیں
Go	गो	گو	जाना	جانا
On	आन	آن	पर	پر
Up	अप	اپ	ऊपर	اوپر
OF	आफ	آف	का की के	کا کي کے
An ox	ऐन आक्स	اين آکس	एक बैल	ایک بیل
Do it	डू इट	ڈو اٹ	वह करो	وہ کرو
Be it so	बी इट सो	بي اٹ سو	ऐसा हो	ایسا هو
Go by me	गो बाई मी	گوبائي مي	मेरेसाथचलो	میرےساتهہچلو
He is in	ही इज़ इन	هي از اِن	वह अन्दर है	وہ اندر هے
If he go	इफ़ ही गो	اِف هي گو	अगर वह जाय	اگر وہ جائے

Lo I go लो आई गो देखो मैं जाता हूं
ديكھو ميں جاتا هوں لو آئي گو

My ox is in माई ओक्स इज़ इन मेरा बैल अंदर है
ميرا بيل اندر هے مائي اوكس از اِن

No it is an ox नो इट इज़ एन ओक्स नहीं वह एक बैल है
نهيں وہ ايک بيل هے نو اِت اِز اين اوكس

He is in or I ही इज़ इन ओर आई वह अन्दर है या मैं
وہ اندر هے يا ميں هي اِز اِن اور آئي

Do so डू सो ڈو سو ऐसा करो ايسا كرو

Go to an ox गो टू एन ओक्स बैल के पास जाओ
بيل كے پاس جاؤ گو ٹو اين اوكس

We go वी गो وي گو हम जाते हैं هم جاتے هيں

तीन अक्षरों के शब्द تين حرفونكے الفاظ

War	वार	وار	लड़ाई	جنگ
Pan	पैन	پين	कढ़ाई	كڑهائي
Man	मैन	مين	आदमी	آدمي
Ran	रैन	رين	दौड़ा	دوڑا
Cap	कैप	كيپ	टोपी	ٹوپي
Mat	मैट	ميٹ	चटाई	چٹائي
Get	गैट	گيٹ	लाना-पाना	لانا-پانا
Hat	हैट	هيٹ	टोप	ٹوپ
Put	पुट	پٹ	रखना	ركھنا

Cut	कट	کت	काटना	کاٹنا
Box	बौक्स	بوکس	संदूक	صندوق
Fox	फ़ौक्स	فوکس	लोमड़ी	لومڑي
Fly	फलाई	فلائي	उड़ना	اُڑنا
His	हिज़	هز	उसका	اوسکا
Tie	टाई	تائي	गांठ	گانٹھہ
Not	नौट	نوت	नहीं	نهيں
Him	हिम	هم	उसे	اوسے
Rat	रैट	ريت	चूहा	چوها
Tub	टब	تب	नांद	ناند
Cat	कैट	کيت	बिल्ली	بلي
Pin	पिन	پن	आलपीन	آل پن
Sin	सिन	سن	गुनाह	گناه
Jem	जेम	جيم	जवाहर	جواهر
Men	मेन	مين	लोग	لوگ
Rib	रिब	رب	पसली	پسلي
Sit	सिट	ست	बैठना	بيٹهنا
Hit	हिट	هت	मारना	مارنا
Got	गौट	گوت	पाया	پايا
Pot	पौट	پوت	बरतन	برتن
Hot	हौट	هوت	गरम	گرم

Sob	सोब	سوب	सिसकना	سسکنا
Cup	कप	کپ	प्याला	پیالہ
Sat	सैट	سیٹ	बैठा	بیٹھا
Bat	बैट	بیٹ	बल्ला - चमगादड़	چمکادڑ - بلا
Hen	हैन	هین	मुरग़ी	مرغي
Has	हैज़	هیز	रखता है	رکتھا ھے
See	सी	سي	देखना	دیکھنا
Gay	गे	گے	खुश	خوش
Hay	हे	ھے	सूखी घास	سوکھي گھاس
Pay	पे	پے	तनख्वाह	تنخواہ
Say	से	سے	कहना	کہنا
Fun	फ़न	فن	खेल	کھیل
Hum	हम	هم	मिनमिनाना	منمنانا
Hut	हट	هٹ	झोंपड़ा	جھونپڑا
Gun	गन	گن	बन्दूक़	بندوق
Dim	डिम	ڈم	अंधेरा	اندھیرا
Ass	आस	آس	गदहा	گدھا
Cur	कर	کر	पिल्ला	پلا
Pea	पी	پي	मटर	مٹر

He has a pan — ही हैज़ ए पैन — उसके पास एक कढ़ाई है
أسکے پاس ایک کڑھائي ھے — ھي ھیز اے پین

A man ran — ए मैन रैन — एक आदमी दौड़ा
ایک آدمي دوڑا — اے مین رین

His cap हिज़ कैप هز کیپ उसकी टोपी اُسکي توپي

His cat is on a mat

हिज़कैट इज़ औन ए मैट उसकी बिल्ली चटाई पर है

هز کیٹ از اون اے میٹ اسکي بلي چٹائي پر ھے

Get a cap गैट ए कैप एक टोपी लाओ

گیٹ اے کیپ ایک توپي لاؤ

His hat is on a box

हिज़ हैट इज़ औन ए बौक्स उसका टोप सन्दूक पर है

هز ھیٹ از اون اے بوکس اُس کا توپ صندوق پر ھے

Put it in a box पुट इट इन ए बौक्स उसको सन्दूक में रक्खो

اُس کو صندوق میں رکھو پٹ اٹ ان اے بوکس

Cut it कट इट کت اِت उसको काटो اسکو کاٹو

Put up a box पुट अप ए बौक्स सन्दूक़ उठाओ

پٹ اپ اے بوکس صندوق اُٹھاؤ

A fox ran ए फौक्स रैन एक लोमड़ी दौड़ी

اے فوکس رین ایک لومڑي دوڑي

Fly a cap फ्लाई ए कैप टोपी को उड़ाओ

فلائي اے کیپ توپي کو اڑاؤ

It is a tie इट इज़ ए टाई यह एक गांठ है

اِت اِز اے تائي یہ ایک گانٹھ ھے

He is not in ही इज़ नौट इन वह भीतर नहीं है

ھي اِز نوت اَن وہ بھیتر نہیں ھے

cat is at a gate ए कैट इज़ऐट ए गेट बिल्ली फाटक परहै

اے کیٹ اِز ایٹ اے گیٹ بلي پھاٹک پر ھے

A rat ran — ए रैट रैन — एक चूहा दौड़ा
ایک چوھا دوڑا — اے ریٹ ریَن

It is not a chat — इट इज़ नोट ए चैट — यह गुफ्तगू नहीं है
یہہ گفتگو نہیں ھے — اٹ از نوٹ اے چیٹ

His pin is in his box
हिज़ पिन इज़ इन हिज़ बौक्स उसकी आलपीन उसके सन्दूकमें है
اسکی آلپین اس کے صندوق میں ھے — ھز پن از ان ھز بوکس

Men run मैन रैन — مین رن — आदमी दौड़ते हैं — آدمی دوڑتے ھیں

A gem is in his box
ए जेम इज़ इन हिज़ बौक्स — जवाहर उसके सन्दूक़ में है
لال اسکے صندوق میں ھے — اے جیم از ان ھز بوکس

It is a rib — इट इज़ ए रिब — यह पसली है
یہہ پسلي ھے — اٹ از اے رب

Sit on a box — सिट औन ए बौक्स — सन्दूक पर बैठो
صندوق پر بیٹھو — ست اون اے بوکس

Hit it — हिट इट — ھٹ اٹ — इसे मारो — اسے مارو

He got a pin — ही गौट ए पिन — उसने एक आलपीन पाई
اسنے ایک آلپین پائي — ھي گاٹ اے پن

His pot is on a box
हिज पोट इज़ औन ए बौक्स — उसका बर्तन सन्दूक पर है
اس کا برتن صندوق پر ھے — ھز پوٹ از ان اے بوکس

His pot is hot — हिज पौट इज़ हौट — उसका बरतन गरम है
اس کا برتن گرم ھے — ھز پوٹ از ھوٹ

He shot a gun — ही शौट ए गन — उसने एक बंदूक़ चलाई
اس نے ایک بندوق چلائی — ھي شوٹ اے گن

LESSON 4.

चार अक्षरों के शब्द الفاظ چار حروفوں کے

Gate	गेट	گیت	फाटक	پھاٹک
Chat	चैट	چیٹ	बात चीत करना	بات چیت کرنا
Open	ओपेन	اوپن	खोलना	کھولنا
Wish	विश	وش	चाहना	چاھنا
Weak	वीक	ویک	कमजोर	کمزور
Tell	टैल	ٹیل	कहना	کہنا
Rich	रिच	رچ	अमीर	دولت مند
Walk	वाक	واک	चलना	چلنا
Soon	सून	سون	जल्द	جلد
Fast	फास्ट	فاسٹ	तेज्र	تیز
Poor	पुअर	پوار	गरीब	غریب
Near	नियर	نیر	नज्रदीक	نزدیک
Close	क्लोज्र	کلوز	बन्द करना	بند کرنا
Shop	शौप	شوپ	दूकान	دوکان
Know	नो	نو	जानना	جاننا
Well	वैल	ویل	अच्छा – कुआं	اچھا-کنواں
Room	रूम	روم	कमरा	کمرہ
Send	सेन्ड	سینڈ	भेजना	بھیجنا
Call	काल	کال	पुकारना	پکارنا
Your	यौर	یور	तुम्हारा	تیہارا

They	दे	دے	वे	وے
Chip	चिप	چپ	चिफुरी	چفری
Sell	सैल	سیل	बेचना	بیچنا
Care	केअर	کے ار	परवा	پروا
Back	बैक	بیک	पीछे	پیچھے
Ball	बॉल	بال	गेंद	گیند
Fair	फेअर	فے ار	ख़ूब सूरत	خوبصورت
Hare	हेअर	ھے ار	ख़रहा	خرگوش
Hall	हॉल	ھال	दालान	دالان
Shot	शौट	شوت	गोली मारी	گولي ماری
Tall	टाल	تال	लंबा	لمبا
Mare	मेअर	مے ار	घोड़ी	گھوڑي
Girl	गर्ल	گرل	लड़की	لڑکي
Come	कम	کم	आना	آنا
Were	वर	ور	थे	تھے
Fall	फॉल	فال	गिरना	گرنا
Make	मेक	میک	बनाना	بنانا
Take	टेक	تیک	लेना	لینا
Lost	लौस्ट	لوست	खोया	کھویا
Cask	कास्क	کاسک	पीपा	پیپا

Open your box ओपेन योर बौक्स अपना संदूक खोलो

اوپن یور بوکس اپنا صندوق کھولو

I wish to go　आई विश टू गो　मैं जाना चाहता हूँ

میں جانا چاهتا هوں　آئی وش تو گو

He is weak　ही इज़ वीक　वह कमजोर है

وه کمزور هے　هی از ویک

Tell him to go　टेल हिम टू गो　उससे कहो कि वह जाय

اُس سے کہو که وه جاے　تیل هم تو گو

He is a rich man　ही इज़ ए रिच मैन　वह अमीर आदमी है

وه دولتمند آدمی هے　هي از اے رچ مین

Walk at a door　वाक ऐट ए डोर　दरवाजे की तरफ टहलो

دروازه کي طرف تهلو　واک ایت اے دور

Go soon　गो सून　گو سون　जल्द जाओ　جلد جاؤ

A fox ran fast　ए फौक्स रैन फास्ट　एक लोमड़ी तेज दौड़ी

ایک لومڑي تیز دوڑي　اے فوکس رین فاست

He is a poor man ही इज़ ए पुअर मैन, वह एक गरीब आदमी है

وه ایک غریب آدمي هے　هي از اے پوار مین

He is near a gate ही इज़ निअर ए गेट　वह फाटक के पास है

وه پهاتک کے نزدیک هے　هي از نیر اے گیت

Close a door　क्लोज ए डोर　दरवाज़ा बंद करो

دروازه بند کرو　کلوز اے دور

His shop is at his gate

हिज़ शोप इज़ ऐट हिज़ गेट　उसकी दुकान उसके फाटक पर है

اسکي دوکان اسکے پهاتک پر هے　هز شوپ از ایت هز گیت

I know him　आई नो हिम　मैं उसे जानता हूँ

میں اُسے جانتا هوں　آئي نو هم

It is a well इट इज़ ए वैल यह कुआँ है
يهه كنواں هے اِٹ از اے ويل

Send a man to him

सेंड ए मैन टू हिम उसके पास किसी आदमी को भेजो
اسكے پاس كسي آدمي كو بهيجو سينڈ اے مين ٹوهم

Call a poor man काल ए पुअर मैन, गरीब आदमी को पुकारो
غريب آدمي كو پكارو كال اے پوار مين

They see a tree दे सी ए ट्री वे एक दरख्त देखते हैं
وے ايک درخت ديكهتے هيں دے سي اے ٹري

Sell your box सैल योर बोक्स अपना सन्दूक बेच डालो
اپنا صندوق بيچ ڈالو سيل يور بوكس

He has no care ही हैज़ नो केअर उसको परवाह नहीं है
اسكو پرواه نهيں هے هي هيز نو كے ار

Call him back काल हिम बैक उसको पीछे लोटाओ
اسكو پيچهے لوٹاؤ كال هم بيک

Hit his ball हिट हिज़ बॉल उसकी गेंद को मारो
اسكي گيند كو مارو هٹ هز بول

His girl is fair हिज़ गर्ल इज़ फेअर उसकी लड़की खूबसूरत है
اسكي لڑكي خوبصورت هے هز گرل از فےار

His hare is on a mat

हिज हेअर इज ओन ए मैट उसका खरहा चटाई पर है।
اسكا خرگوش چٹائي پر هے هز هےار از اون اے ميٹ

He is a tall man ही इज ए टाल मैन वह लम्बा आदमी है
وه لمبا آدمي هے هي از اے ٹال مين

Your mare is at a gate

योर मेअर इज़ ऐट ए गेट — तुम्हारी घोड़ी फाटक पर है

یور مےار از ایٹ اے گیٹ — تمہاری گھوڑی پھاٹک پر ھے

They make a box — दे मेक ए बौक्स — वे एक बक्स बनाते

دے میک اے بوکس — وے ایک بکس بناتے

Take a ball — टेक ए बॉल — एक गेंद लाओ

تیک اے بال — ایک گیند لاؤ

He has lost his cap — ही हैज़ लोस्ट हिज़ कैप, — उसने टोपी खोदी है

هي هيز لوسٹ هز کیپ — اسنے ٹوپی کھودی ھے

His cask is at a door

हिज़ कास्क इज़ एट ए डोर — उसका पीपा दरवाज़े पर है

هز کاسک از ایٹ اے ڈور — اسکا پیپا دروازہ پر ھے

पांच अक्षरों के शब्द — پانچ حروفوں کے الفاظ

Below	बिलो	بلو	नीचे	نیچے
Paper	पेपर	پیپر	काग़ज़	کاغذ
Chair	चेअर	چےار	कुरसी	کرسي
Drink	ड्रिंक	ڈرنک	पीना	پینا
Right	राइट	رائٹ	सही - ठीक	صحیح - ٹھیک
Fight	फाइट	فائٹ	लड़ना	لڑنا
Found	फाउंड	فاؤنڈ	पाया	پایا
Stone	स्टोन	اسٹون	पत्थर	پتھر
Close	क्लोज	کلوز	बंद करना	بندکرنا
Story	स्टोरी	اسٹوري	मंज़िल मकान - कहानी	منزل مکان کہانی

Reach	रीच	ریچ	पहुंचना	پہونچنا
Boast	बोस्ट	بوسٹ	शेखी मारना	شیخی مارنا
Climb	कलाइम्ब	کلایمب	चढ़ना	چڑھنا
Carry	कैरी	کیري	लेजाना	لیجانا
Snake	स्नेक	سنیک	सांप	سانپ
Brave	ब्रेव	بریو	बहादुर	بہادر
Speak	स्पीक	اسپیک	बोलना	بولنا
Laugh	लाफ	لاف	हंसना	ھنسنا
Small	स्माल	اسمال	छोटा	چھوٹا
Sleep	स्लीप	سلیپ	सोना	سونا
Haste	हेस्ट	ھیسٹ	जल्दी	جلدي
Write	राइट	رائٹ	लिखना	لکھنا
Night	नाइट	نائٹ	रात	رات
Dirty	डर्टी	ڈرٹي	मैला	میلا
Wrong	रोंग	رونگ	ग़लत	غلط
Their	देअर	دےار	उनका	اُن کا
Shine	शाइन	شائن	चमकना	چمکنا
Under	अंडर	انڈر	नीचे	نیچے
Party	पार्टी	پارٹي	झुण्ड	گروہ
Feast	फीस्ट	فیسٹ	दावत	دعوت
Power	पावर	پاور	ताक़त	طاقت
Pious	पाइस	پائس	शीलवान्	پارسا

Green	ग्रीन	گرین	कच्चा – हरा	کچا – ہرا
Bathe	बेद	بید	स्नान करना	غسل کرنا
Horse	हार्स	ہارس	घोड़ा	گھوڑا
Fresh	फ्रेश	فریش	ताज़ा	تازہ
Ready	रैडी	ریڈی	तैयार	تیار
Heavy	हेवी	ہیوی	भारी	بھاري
Table	टेबिल	ٹیبل	मेज़	میز
Bring	ब्रिंग	برنگ	लाना	لانا
Light	लाइट	لائٹ	रोशनी	روشني
Offer	आफर	آفر	पेश करना	پیش کرنا
Mango	मैंगो	مینگو	आम	آم
Sweet	स्वीट	سویٹ	मीठा	میٹھا
Round	राउंड	راونڈ	गोल	گول
Great	ग्रेट	گریٹ	बड़ा	بڑا
Serve	सर्व	سرو	ख़िदमत करना	خدمت کرنا

The wind blows	दी विन्ड ब्लोज़	हवा चलती है
	دي ونڈ بلوز	ہوا چلتي ہے
He has a power	ही हैज़ ए पावर	उसको ताकत है
	هي هيز اے پاور	اوسکو طاقت ہے
It is a fair paper	इट इज़ ए फेअर पेपर	यह उम्दा कागज़ है
	اٹ از اے فےار پیپر	یہہ عمدہ کاغذ ہے
Sit on a chair	सिट औन ए चेअर	कुरसी पर बैठो
	سٹ اون اے چےار	کرسي پر بیٹھو

They drink milk दे ड्रिंक मिल्क वे दूध पीते हैं
وے دودھ پیتے ھیں دے ڈرنک ملک

You are right यू आर राईट तुम सही हो
تم صحیح ھو یو آر رایت

He found a ball ही फाउंड ए बाल उसने एक गेंद पाई
اسنے ایک گیند پائي هي فاؤنڈ اے بال

This is a havy stone दिस इज़ ए हेवी स्टोन. यह भारी पत्थर है
یہہ بھاري پتھر ھے دس از اے ھیوی استون

Close your shop क्लोज़ योर शोप अपनी दूकान बन्द करो
اپني دوکان بند کرو کلوز یور شوپ

This is the first story of this house दिस इज़ दी फर्स्ट स्टोरी आफ दी हाउस इस मकान की यह पहिली मंजिल है
اس مکانکي یہہ پہلی منزل ھے-دس ازدي فرست استوري آف دس هاؤس

They will reach at Cawnpore to day
वे विल रीच ऐट कानपुर टूडे वे आज कानपुर पहुंचेंगे
وے آج کانپور پہونچینگے دے ول ریچ ایت کانپور تو ڈے

He boasts of his power
ही बोस्ट्स आफ हिज़ पावर वह अपनी ताकत की शेख़ीमारता है
وہ اپني طاقت کي شيخي مارتا ھے هي بوستس اف هز پاور

Climb this tree क्लाइम्ब दिस ट्री इस दरख्त पर चढ़ो
اس درخت پر چڑھو کلایمب دس ٹري

Carry this letter to him
कैरी दिस लेटर टू हिम इस चिट्ठीको उसके पास लेजाओ
اس خط کو اسکے پاس لیجاؤ کیري دس لیٹر تو هم

This is a large snake दिस इज़ ए लार्ज स्नेक. यह लम्बा सांप है
یہہ لمبا سانپ ھے دس از اے لارج اسنیک

He is a brave man ही इज़ ए ब्रेव मैन वह बहादुर आदमी है
وہ بہادر آدمي ھے هي از اے بریو مین

They speak english दे स्पीक इंगलिश वे अंग्रेजी बोलते हैं
وےانگریزي بولتے ھیں دے اسپیک انگلش

They laugh at him दे लाफ एट हिम वे उसकी तरफ हंसते हैं
وےاسکي طرف ھنستےھیں دے لاف ایت ھم

It is a small ball इट इज ए स्माल बाल यह छोटी गेंद है
یہہ چھوتي گیند ھے ات از اے اسمال بال

He sleeps on the mat

ही स्लीप्स औन दी मैट वह चटाई पर सोता है
ھی سلیپس اون دي میت وہ چتائي پر سوتا ھے

Make haste मेक हेस्ट میک ھسوت जल्दी करो جلدي کرو

They write a letter दे राइट ए लैटर वे एक चिट्ठी लिखतेहैं
وے ایک چتھي لکھتے ھیں دے رائت اے لیتر

It is a dark night इट इज ए डार्क नाइट यह अंधेरी रात है
یہہ اندھیری رات ھے ات از اے ڈارک نائت

Your cap is dirty योर कैप इज़ डर्टी तुम्हारी टोपी मैली है
تمہاري توپي میلي ھے یور کیپ از ڈرتي

You are wrong यू आर रौंग یو آر رونگ तुम गलत हो تم غلط ھو

Their cap is on the table

देअर कैप इज ओन दी टेबिल उनकी टोपी मेज़ पर है
دےار کیپ از اون دی تیبل انکي توپي میز پر ھے

The moon shines दी मून शाइन्स चांद चमकता है
چاند چمکتا ھے دي مون شائنس

His ball is under the table
हिज बाल इज अन्डर दी टेबिल उसकी गेंद मेज के नीचे है
اوسکي گیند میز کے نیچے ھے هز بال از انڈر دي تیبل

It is a great feast इट इज ए ग्रेट फीस्ट वह बड़ी दावत है
وہ بڑي دعوت ھے اٹ از اے گریٹ فیسٹ

He offered himself for a post
हीआफर्डहिमसैल्फफार ए पोस्ट उसने आपको जगह के लिए पेश किया
اُسنے آپکو جگہہ کے لئے پیش کیا هي آفرڈ همسیلف فار اے پوسٹ

This mango is green दिस मेंगो इज ग्रीन यह आम कच्चा है
یہہ آم کچا ھے دس مینگو از گرین

They bathe in the river
दे बेद इन दी रिवर वे दरिया में स्नान करते हैं
وے دریا میں اشنان کرتے هیں دے بیدھ ان دي رور

Bring a horse to me
ब्रिंग ए हौर्स टू मी मेरे पास एक घोड़ा लाओ
میرے پاس ایک گھوڑا لاؤ برنگ اے هورس تو می

This is fresh water दिस इज फ्रेश वाटर यह ताजा पानी है
یہہ تازہ پاني ہے دس از فریش واٹر

They are ready to go दे आर रेडी टू गो वे जाने को तैयार हैं
وے جانے کو تیار هیں دے آر ریڈي تو گو

This mango is sweet दिस मेंगो इज स्वीट यह आम मीठा है
یہہ آم میٹھا ھے دس مینگو از سویٹ

They serve him दे सर्व हिम वे उसकी खिदमत करते हैं
وے اُسکي خدمت کرتے هیں دے سرو هم

छै अक्षरों के शब्द ۶ حروفوں کے الفاظ

Street	स्ट्रीट	اسٹریت	सड़क	سڑک
Flower	फ्लावर	فلاور	फूल	پھول
Pretty	प्रेटी	پریتي	खूबसूरत	خوبصورت
Little	लिटिल	لتل	छोटा	چھوتا
Strong	इस्ट्रौंग	اسٹرونگ	ताकतवर मजबूत	مضبوط
Dinner	डिनर	ڈنر	भोजन	کھانا
Garden	गार्डेन	گارڈن	बाग	باغ
Caught	कौट	کوت	पकड़ा	پکڑا
Chilly	चिली	چلي	ठंडी मिर्च	ٹھنڈي مرچ
Driver	ड्राइवर	ڈرائیور	हांकने वाला	ھانکنے والا
Summer	समर	سمر	ग्रीष्म ऋतु	موسم گرما
Impure	इमप्योर	امپیور	मैला खालिस नहीं	صاف نہیں میلا
Return	रिटर्न	ریٹرن	लौटना	لوٹنا
Fields	फील्डस	فیلڈس	खेत	کھیت
Safely	सेफली	سیفلي	सलामती से	سلامتي سے
Grazes	ग्रेज़ेज़	گریزیز	चरता है	چرتا ھے
Behind	बिहाइन्ड	بي ھائنڈ	पीछे	پیچھے
Before	बीफोर	بي فور	आगे	آگے
Father	फादर	فادر	बाप	باپ
Friend	फ्रैन्ड	فرینڈ	दोस्त	دوست
Custom	कस्टम	کسٹم	दस्तूर-रिवाज	دستور-رواج

Spread	इस्प्रेड	اسپریڈ	फैलाना बिछाना	پھیلانا بچھانا
Bundle	बन्डल	بنڈل	गठरी	گٹھري
Finish	फिनिश	فنش	पूरा करना	پورا کرنا
Window	विन्डो	ونڈو	खिड़की	کھڑکي
Guilty	गिल्टी	گلٹی	मुजरिम	مجرم
Temple	टेम्पिल	ٹیمپل	मन्दिर	مندر
Simple	सिमपिल	سمپل	सादा	سادہ
Gander	गैन्डर	گینڈر	हंस	ھنس
School	स्कूल	اسکول	मदर्सा	مدرسہ
Turban	टरबन	ٹربن	पगड़ी	پگڑي
Yellow	यलो	یلو	पीला	پیلا
Colour	कलर	کلر	रङ्ग	رنگ
Gloves	गिलोव्ज़	گلووز	दस्ताने	دستانے
Shield	शील्ड	شیلڈ	ढाल	ڈھال

Spread this mat on the ground

इस्प्रेड दिस मैट ओन दी ग्राउंड; इस चटाईको जमीनपर बिछाओ

اس چٹائي کو زمین پر بچھاؤ اسپریڈ دس میٹ اون دی گراونڈ

His bundle is very heavy

हिज़ बन्डल इज़ वैरी हैवी उसका बोझ बहुत भारी है

ہز بنڈل از ویري ھیوي اُسکا بوجھہ بہت بھاري ھے

Finish this letter फिनिश दिस लेटर; इस चिट्ठीको खतम करो

اس چٹھي کو ختم کرو فنش دس لیٹر

Shut up the window शट अप दी विंडो; खिड़की बंद करो

کھڑکي بند کرو شٹ اپ دی ونڈو

This man is guilty दिसमैन इज़ गिलटी, यह मुजरिम आदमीहै
یہہ مجرم آدمي هے دس مین از گلٹي

A cart stands on a street
ए कार्ट स्टैंडस ओन ए स्ट्रीट गाड़ी सड़क पर खड़ी है
گاڑي سڑک پر کھڑي هے اے کارٹ اسٹینڈس اون اے اسٹریٹ

This is a pretty flower
दिस इज़ ए प्रेटी फ्लावर यह खूब सूरत फूल है
یہہ خوبصورت پھول هے دس از اے پریٹي فلاور

This is a little boy दिस इज़ ए लिटिल बोय यहछोटा लड़का है
یہہ چھوٹا لڑکا هے دس از اے لٹل بوے

He is a strong man ही इज़ ए स्ट्रौंग मैन वह मज़बूत आदमी है
وہ مضبوط آدمي هے هی از اے اسٹرونگ مین

Have you taken your food
हैव यू टेकिन यूअर फूड क्या तुमने भोजन कर लिया है
کیا تم نے بھوجن کر لیا هے هیو یو تیکن یور فوڈ

He is in his garden ही इज़इन हिज़ गार्डन; वह अपने बाग़में है
وہ اپنے باغ میں هے هي از ان هز گارڈن

He caught a rat ही कौट ए रैट उसने एक चूहा पकड़ा
اُسنے ایک چوھا پکڑا هي کوٹ اے ریٹ

This day is chilly air
दिस डे इज़ चिली एअर आज ठन्डी हवा है
آج ٹھنڈی هوا هے دس ڈے از چلي اے یر

The driver of this cart has gone away
दी ड्राइवर औफ दिस कार्ट हैज़ गौन अवे
इस गाड़ी का हांकने वाला चला गया है
اس گاڑي کا هانکنے والا چلا گیا هے دي ڈرایور اوف دس کارٹ هیز گون اوے

It is a summer season

इट इज़ ए समर सीज़न — यह मौसिम गरमी का है

اِت اِز اے سمر سیزن — یہہ موسم گرمي کا ھے

It is impure water इट इज़ इमप्योर वाटर; यह मैला पानी है

یہہ میلا پاني ھے — اِت اِز اِمپیور واتر

He returned to his house

ही रिटर्नेड टू हिज़ हाउस, — वह अपने घर को लौट गया

هي ترنڈ تو هز هاؤس — وہ اپنے گھر کو لوٹ گیا

His ox grazes in any field

हिज़ औक्स ग्रेज़ेज़ इन एनी फ़ीलड; उसका बैल किसी खेतमें चरता है

اُسکا بیل کسي کھیت میں چرتا ھے-ھز اوکس گریزیز ان ایني فیلڈ

He reached safely at Cawnpore

ही रीचड सैफली एट कानपुर — वह सलामती से कानपुर पहुंचा

هي ریچڈ سیفلي ایت کانپور — وہ سلامتي سے کانپور پہونچا

He is behind a table

ही इज़ बिहाइन्ड ए टेबिल — वह मेज़ के पाछे है

هی از بي‌هایڈ اے تیبل — وہ میز کے پیچھے ھے

Your temple is not clean

योर टैम्पिल इज़ नौट क्लीन — तुम्हारा मन्दिर साफ़ नहीं है

یور تمپل از نوت کلین — تمہارا مندر صاف نہیں ھے

The gander flies — दी गेन्डर फलाईज़ — हंस उड़ता है

دي گینڈر فلائز — هنس اڑتا ھے

The children learn in the school

दी चिल्डरैन लर्न इन दी स्कूल — बच्चे मदर्से में पढ़ते हैं

دي چلڈرین لرن ان دي اسکول — بچے مدرسہ میں پڑھتے ھیں

Bend your turban बैंड यौर टरबन अपनी पगड़ी बांधो
اپني پگڑي باندھو بینڈ یور ٹربن

This is yellow flower दिस इज़ यलो फ्लॉवर यह पीला फूल है
یہہ پیلا پھول ھے دس از یلو فلاور

The colour of this flower is red

दी कलर औफ दिस फ्लॉवर इज़ रैड इस फूल का रङ्ग लाल है
اس پھول کا رنگ لال ھے دی کلر اوف دس فلاور از ریڈ

His gloves are dirty

हिज ग्लोवज़ आर डर्टी उसके दस्ताने मैले हैं
اس کے دستانے میلے ھیں ھز گلووز آر ڈرٹي

Put up your shield पुट अप यौर शील्ड; अपनी ढाल उठाओ
اپني ڈھال اُٹھاؤ پٹ اپ یور شیلڈ

ضروری ھدایات

انگریزی الفاظ کے تلفظ میں کبھي رد و بدل نہیں ھوتا میک مارڈي صاحب نے اپني تصنیف شدہ میک مارڈی کتاب میں تجویز کیا ھے کہ جو تلفظ اھل یورپ نے بنائے ھیں وہ نہیں بدلتے کیونکہ الفاظ کے ھجونمیں بہت فرق ھے اور لغات کي رو سے اھل یورپ کے سوائے دوسرے کو معلوم نہیں ھو سکتا کہ کون لفظ کہاں پر مناسب طور سے استعمال کیا جاویگا خاص خاص مُہاورے سوائے اھل زبان کے دوسرا نہیں بتا سکتا ھے بدیں وجہ انگریزی زبان غیر ملک کے لئے بہت مشکل ھے

LESSON. 5

مثال ایسے الفاظ کی جہاں صرف A بیچ میں آ کی آواز دیتی ہے
उदाहरण उन शब्दों का जिनके मध्य में A आ की आवाज़ देती है

Father	फ़ादर	فادر	बाप	باپ
Far	फ़ार	فار	दूर	دور
Fast	फास्ट	فاست	व्रत	روزہ
Cast	कास्ट	کاست	ज़ात	قوم
Daughter	डॉटर	ڈاٹر	लड़की – बेटी	لڑکی-بیٹی
Harm	हार्म	ھارم	नुक़सान	نقصان
Card	कार्ड	کارڈ	ताश	تاش
Warm	वार्म	وارم	गरम	گرم
Garden	गारडिन	گارڈن	बाग़	باغ
Mark	मार्क	مارک	निशान	نشان

आवश्यकीय शिक्षा

अंग्रेज़ी शब्दों के उच्चारण में कोई उलट फेर नहीं होती है मिस्टर मैकमार्डी साहिब अपनी रचित मैकमार्डी पुस्तक में लिखते हैं कि जो उच्चारण यूरुप बासियों ने बनाये हैं वे नहीं बदलते क्योंकि शब्दों के उच्चारण में अधिक अंतर है कोष के द्वारा सिवाय यूरुप वासियों के किसी दूसरे को नहीं मालूम होता है कि कौन शब्द कहाँ पर ठीक रीति से काम में आवेगा खास २ महावरे दूसरा नहीं बतला सकता। इसी लिये अंग्रेज़ी भाषा दूसरे देश के लिये अति कठिन है।

مثال اُن الفاظ کي جنکے پہلے A آ کا تلفظ دیتي ہے
उदाहरण उन शब्दों का जिन में प्रथम A आ की ध्वनि देती है।

All	ऑल	آل	तमाम	تمام
Arm	आर्म	آرم	हथियार	هتهیار
Are	आर	آر	हैं	هیں
Alms	आमज़	آمز	खैरात	خیرات
After	आफ़टर	آفتر	बाद	بعد
Auction	ऑकशन	آکشن	नीलाम	نیلام
Author	ऑथर	آتهر	रचियता	مصنف
Ass	आस	آس	गदहा	گدها

مثال ان الفاظ کي جہاں آخر میں A آ کا تلفظ دیتي ہے
उदाहरण उन शब्दोंके जिनके अन्त में A आ की आवाज़ देती है।

Deta	डेटा	ڈے ٹا	देना	دینا
Erretta	इरेंटा	اریٹا	ग़लतनामा	غلط نامہ
Phenomena	फिनामिना	فےنامنا	सूरत शकल	صورت شکل
Guava	गुआवा	گوآوا	अमरूद	امرود
Senna	सेन्ना	سیننا	सनाय	سناے
Mica	मिका	مکا	अबरक	ابرق

مثال ایسے الفاظ کی جن میں A اول میں اے کي آواز دیتي ہے
उदाहरण ऐसे शब्दों का जिन में A ए और ऐ की आवाज़ देती है

A	ए	اے	एक	ایک
Am	ऐम	ایم	हूँ	هوں
Age	एज	ایج	उमर	عمر

Air	एअर	اے ار	हवा	هوا
At	ऐट	ایت	तरफ	طرف
Any	ऐन	ایني	कोई	کوئي
Add	ऐड	ایڈ	सहायता करना	مدد کرنا
Act	एक्ट	ایکت	काम करना	عمل کرنا

مثال ایسے الفاظ کی جن کے بیچ میں A آ کر اے اور اے کي آواز دیتي ہے

उदाहरण ऐसे शब्दों का जिस के मध्य में आकर A ए की और ऐ की आवाज़ देताहै ।

May	मे	مے	सकना	سکنا
Say	से	سے	कहना	کہنا
Make	मेक	میک	बनाना	بنانا
Made.	मेड	میڈ	बनाया	بنایا
Cat	कैट	کیت	बिल्ली	بلی
Sat	सैट	سیت	बैठा	بیٹھا
Pan	पैन	پین	कढ़ाई	کڑائي
Rat	रैट	ریت	चूहा	چوھا
Mat	मैट	میت	चटाई	چٹائي
Hat	हैट	ھیت	टोप	توپ
Bat	बैट	بیت	बल्ला-चमगादड़	بلا-چمگادڑ
Chat	चैट	چیت	बात चीत	گفتگو
That	दैट	دیت	वह	وہ

مثال ان الفاظ کي جنکے بیچ میں A I ملکر اے کي آواز دیتے ہیں *

उदाहरण इन शब्दों का जिनके मध्य में A I मिलकर ए की आवाज़ देते हैं

Mail	मेल	میل	डाक–जिरहबख्तर	ڈاک-جرہ بکہتر
Pail	पेल	پیل	पीला	زرد
Hail	हेल	ہیل	ओला	اولا
Sail	सेल	سیل	पाल	پال
Rail	रेल	ریل	रेलगाड़ी	ریل
Tail	टेल	ٹیل	पूंछ	دم
Rain	रेन	رین	बारिश	بارش

EA ملکر اي کي اور AY ملکر اے کي آواز دیتے ہیں اور دو EE اور EY ملکر بہي ای کي اواز دیتی ہیں مثال یہہ ہے

A Y मिलकर ए की और EA मिलकर ई की आवाज़ देती हैं और दो EE और EY मिलकर भी ई की आवाज़ देती हैं उदाहरण यह हैं

Pay	पे	پے	तनख्वाह	تنخواہ
Bay	बे	بے	खाड़ी	کہاڑی
Lay	ले	لے	अंडा रखना	انڈا رکہنا
Ray	रे	رے	किरन	شعاع
Way	वे	وے	रास्ता	راستا
Day	डे	ڈے	दिन	دن
Bee	बी	بی	शहद की मक्खी	شہد کی مکہي
See	सी	سي	देखना	دیکھنا

Seek	सीक	سیک	ढूँढना	تلاش کرنا
Cheek	चीक	چیک	गाल	گال-رخسارہ
Weak	वीक	ویک	कमज़ोर	کمزور
Weep	वीप	ویپ	रोना	رونا
Key	की	کی	ताली	تالي
Peace	पीस	پیس	सुलह	صلح
Meat	मीट	میٹ	मांस	گوشت
Seat	सीट	سیٹ	जगह	جگھہ
Heat	हीट	ہیٹ	गर्मी	گرمي
Cheat	चीट	چیٹ	धोखा देना	دھوکا دینا

EW یو کي آواز دیتا ھے اور I جب دو حرفوں کے بیچ میں آتي ھے تو E یا آئي کي آواز دیتي ھے اور IE جب لفظ کے اخیر میں آتي ھے تو E کی آواز دیتي ھے اور کسي کسي جگھہ اسکے برعکس بھي ھوتا ھے -

EW यू की आवाज़ देता है और I जब दो अक्षरों के मध्य में आती है तो इ या आई की आवाज़ देती है और IE जब शब्द के अन्त में आती हैं तो ई की आवाज़ देती हैं और कभी २ इसके विपरीत भी आवाज़ हो जाती है ।

उदाहरण यह हैं   مثال یہہ ھیں

Tie	टाई	ٹائي	गिरह	گانٹھہ
Die	डाई	ڈائي	मरना	مرنا
Chief	चीफ	چیف	ख़ास	خاص
Field	फ़ील्ड	فیلڈ	खेत	کھیت

Shield	शील्ड	شیلڈ	ढाल	ڈھال
New	न्यू	نیو	नया	نیا
Few	फ्यू	فیو	थोड़ा	تھوڑا
Chew	च्यू	چیو	चबाना	چبانا

UO جب لفظ کے شروع میں آویں تو آ اور او کي آواز دینگے

OU जब शब्दों के आदि में आवें तो औ, अ की आवाज़ देंगे

Ox	औक्स	اوکس	बैल	بیل
On	औन	اون	ऊपर	اوپر
Of	औफ	اوف	का की के	کا کي کے
Or	और	اور	या	یا
UP	अप	اپ	ऊपर	اوپر
US	अस	اس	हम	ہم

UO واول جب کانسونینت کے بعد آتے ہیں تو بلا مدد دوسرے واول کي آواز نہیں دیسکتے کبھي کبھي اسکے بھي خلاف ہوتا ہے

O U स्वर जब व्यंजनके पश्चात आतेहैं तो बिना अन्य स्वरकी सहायताके आवाज़ नही देते कभी कभी इसके विरुद्ध होता है।

Rum	रम	رم	सराब	شراب
Some	सम	سم	कुछ	کچھ
Rub	रब	رب	मलना	ملنا
Hum	हम	ہم	भिन भिनाना	بھنبھنانا
Son	सन	سن	बेटा	بیٹا
Gnu	गन	گن	बन्दूक	بندوق
One	वन	ون	एक	ایک

(۱) U دوالفاظ کے بیچ میں او کي اور جب U کے آخر میں E آتي هے تو U کي اور EAU بهي U کي آواز ديتي هے -
(۲) دو OO کي اور OW کي اُو کي آواز هوتي هے

(१) U दो शब्दों के मध्य में ओ की और यू के अन्त में E होगी तो U की तथा EAU मिलकर भी U की आवाज़ देते हैं।
(२) दो ओ OO मिलकर या OW भी ऊ की आवाज़ देते हैं।

Too	टू	تو	भी	بهى
Hoot	हूट	هوت	उल्लू शब्द	الو کي آواز
Root	रूट	روت	जड़	جڑ
Boot	बूट	بوت	जूता	جوتا
Cool	कूल	کول	ठंडा	ٹهنڈا
Fool	फूल	فول	बेवकूफ़	بيوقوف
Soon	सून	سون	जल्द	جلد
Wool	ऊल	اول	ऊन	اون
Your	योर	يور	तुम्हारा	تمهارا
Four	फ़ोर	فور	चार	چار
Grow	ग्रो	گرو	बढ़ना	بڑهنا
Sow	सो	سو	बोना	بونا
Town	टाउन	ٹاؤن	क़सबा	قصبه
Rule	रूल	رول	क़ायदा	قاعده
Mule	म्यूल	ميول	खिच्चर	خچر
Put	पुट	پت	रखना	رکهنا
Dew	ड्यू	ڈيو	ओस	اوس
Mew	म्यू	ميو	मिनमिनाना	منمنانا
Sew	स्यू	سيو	सीना	سينا
Beau	ब्यू	بيو	छैला	چهيلا
Beauty	ब्यूटी	بيوٹي	ख़ूबसूरती	خوبصورتي

G कभी २ ज की आवाज़ देताहै वरना ग की आवाज़ देता है

Go	गो	گو	जाना	جانا
Gun	गन	گن	बन्दूक	بندوق
Give	गिव	گو	देना	دینا
Game	गेम	گیم	खेल	کھیل
Gum	गम	گم	गोंद	گوند

G اور K کانسونیٹ جب دیگر کانسونیٹ کے شروع میں آتے ھیں تو یہہ اپنی آواز بجاے کانسونیٹ کی آواز دیتے جو ان کے بعد میں آتا ھے انگریزی زبان میں ایسے حرفونکو جو اپنی آواز نہیں دیتے سایلینٹ Silent کہتے ھیں

G और K कानसोनेन्ट जब अन्य कासोनेन्ट के आदि में आते हैं तो अपनी आवाज नहीं देतेहैं बल्कि उस कान्सोनेंट की आवाज़ देतेहैं जो इनके बादमें आताहै ऐसे अक्षरोंको इंग्रेजी भाषा में साइलेन्ट Silent कहते हैं।

Gnaw	ना	نا	कतरना	کترنا
Night	नाइट	نائٹ	रात	رات
Fight	फाइट	فائٹ	लड़ना	لڑنا
Sight	साइट	سائٹ	नज़र	نظر
Know	नो	نو	जानना	جاننا
Knowledge	नॉलिज	نالج	इल्म	علم

G N جب الفاظ کے آخر میں آویں تو N کی آواز دیتے ھیں

G N जब शब्द के अन्त में आवें तो न की आवाज़ देते हैं।

Reign	रेन	رین	सल्तनत करना	سلطنت کرنا

Season	सीज़न	سيزن	मौसम	موسم
Crimision	क्रिमिज़न	كرمزن	लालरंग	لال رنگ
Intrusion	इन्ट्रूजन	انٹروزن	रोक	روک

T کي آواز چ کي اوس حالت ميں هوتي هے جب A U
دونوں واول ملکراتے هيں

जब T के बाद स्वर A U दोनों मिलकर आते हैं तो च की आवाज़ हो जाती है।

Mutual	म्यूचुअल	ميوچوايل	दोनों तरफ़	طرفين
Mutuality	म्यूचुअलटी	ميوچوايلٹي	परस्पर बदला	معاوضه

جب R سے پہلے W آتا هے تو W کي آواز نہيں نکلتي هے

जब R के आदि में W आता है तो W नहीं बोला जाता।

Wrong	रौंग	رونگ	भूल	غلط
Wrap	रेप	ريپ	लपेटना	لپيٹنا
Wrath	राथ	راتهه	ईश्वर कोप	غضب خدا
Wreath	रीद	ريد	हार	مالا
Wreck	रेक	ريک	तवाही	تباهي
Wranch	रेन्च	رينچ	ऐंठना	اينٹهنا

Lesson. 7.

Roman Notation انگریزی گنتی کے سوائے رومن نوٹیشن بھی ہوتا ہے جو کہ نمبر ڈالنے میں کام آتا ہے

अंग्रेजी गिन्ती के अतिरिक्त रोमन नोटेशन भी होता है जो नम्बर डालने में काम आता है।

I	1	VII	7	XIII	13	XIX	19	LXX	70
II	2	VII	8	XIV	14	XX	20	LXXX	80
III	3	IX	9	XV	15	XXX	30	XC	90
IV	4	X	10	XVI	16	XL	40	C	100
V	5	XI	11	XVII	17	L	50		
VI	6	XII	12	XVIII	18	LX	60		

अंग्रेज़ी महीनों के नाम انگریزی ماہ

January	जनवरी	جنوري
February	फरवरी	فروري
March	मार्च	مارچ
April	अप्रेल	اپريل
May	मई	مئي
June	जून	جون
July	जुलाई	جولائي
August	अगस्त	اگست
September	सितम्बर	ستمبر

October	अक्तूबर	اکتوبر
November	नौम्बर	نومبر
December	दिसम्बर	دسمبر

सप्ताह के दिन ہفتہ کے دن

Sunday	सन्डे	سنڈے	इतवार	اتوار
monday	मन्डे	منڈے	सोम्वार	سوموار
Tuesday	ट्यूसडे	ٹیوزڈے	मंगल	منگل
Wednesday	वैन्सडे	وینس ڈے	बुद्ध	بدھ
Thursday	थर्सडे	تھرس ڈے	बृहस्पत	جمعرات
Friday	फ्राइडे	فرائی ڈے	शुक्रवार	جمعہ
Saturday	सैटरडे	سیٹرڈے	सनीचर	سنیچر

Lesson. 8.

मनुष्योंकेपरस्परनाते انسانی باہم رشتہ بندی

Mother	मादर	مادر	मां	ماں
Father	फादर	فادر	बाप	باپ
Brother	ब्रादर	برادر	भाई	بہائی
Sister	सिस्टर	سسٹر	बहिन	بہن
Daughter	डॉटर	ڈاٹر	बेटी	بیٹی
Son	सन	سن	बेटा	بیٹا

Brother in law

ब्रादर इनला برادر ان لا بہنوئی - سالا बहनोई साला

Father in law	फ़ादरइन ला	فادر ان لا	ससुर	سسر
Mother in law	मदर इन ला	مدران لا	सास	ساس
Sister in law	सिस्टर इन ला	سستر ان لا	भावज	بهاوج
Daughter in law	डाटर इन ला	ڈاتران لا	ननद	نند
Son in law	सन इन ला	سن ان لا	दामाद	داماد
Step brother	स्टैपब्रादर	استيپ برادر	सौतेलाभाई	سوتيلابهائي
Orphan	आर्फ़न	ارفن	अनाथ	يتيم
Step mother	स्टैप मदर	استيپ مدر	सौतेली मां	سوتيلي ماں
Wife	वाइफ	وائف	स्त्री	جورو
Husband	हसबैंड	هسبنڈ	पति	خاوند
Nurse	नर्स	نرس	दाया	دايا
Ancestor	ऐंनसेस्टर	اينسستر	पुराना	پرانا
Twinebrother	ट्वाइनब्रदर	توابن برادر	जुमलाभाई	جملهبهائي
Grand mother	ग्रैंड मदर	گرينڈ مدر	दादी	دادي
Grand father	ग्रैंड फादर	گرينڈ فادر	बाबा	دادا

Great grand father

ग्रेट ग्रैंड फादर	گريت گرينڈ فادر	परबाबा	پر بابا

Uncle	अंकिल	انكل	चचा	چچا
Cousin	कजिन	كزن	चचा जादभाई	چچازاد بهائي
Family	फेमिली	فيملي	कुटुम्ब परिवार	خاندان
Niece	नीस	نيس	भानजी भतीजी	بهانجي بهتيجي
Nephew	नेफ्यू	نيفيو	भानजा भतीजा	بهانجه بهتيجي

Aunt	आंट	آنت	चाची मौसी	چاچي موسي
Descendant	डिसेनडेन्ट	ڈسینڈینٹ	संतान	نسل
Relative	रिलेटिव	ری لیٹو	नातेदार	رشتہ دار
Heir	एअर	ایر	वारिस	وارث
Guest	गेस्ट	گیسٹ	महिमान	مہمان

मनुष्य अवस्था भेद عمر کے حصے

Baby	बेबी	بےبي	बचा	بچہ
Infant	इनफेन्ट	ان فینٹ	हाल का बच्चा	شیرخور
youngman	यंग मैन	ینگ مین	जवान आदमी	جوان ادمي
Old man	ओल्ड मैन	اولڈمین	बूढ़ा आदमी	بڈھا آدمي
Male	मेल	میل	पुल्लिंग	مرد
Female	फीमेल	في میل	स्त्रीलिंग	مادہ
Person	परसन	پرسن	मनुष्य	شخص
Woman	वोमेन	وومین	स्त्री	عورت
Boy	बॉय	بواي	लड़का	لڑکا
Girl	गर्ल	گرل	लड़की	لڑکي
Child	चाईल्ड	چائلڈ	बच्चा	بچہ
Youth	यूथ	یوتھ	तरुणाई	جواني
Bachler	बैचलर	بیچلر	कुआरा	کوارا
Virgin maid	विरजिन मैड	ورجن میڈ	कुआरी	کواري
Widow	विडो	وڈو	रांड ओरत	بیوہ عورت

Widower	विडोअर	رنڈوا	रडुआ	رنڈوا
Bride	ब्राईड	براۂڈ	दुलहिन	دلہن
Bridegroom	ब्राईडगरूम	برائڈ گروم	दूल्हा	دولہ

मनुष्य अंगों के नाम حصے جسم انساني

Body	बोडी	بوڈي	बदन	جسم
Limbs	लिम्बज	لمبز	जोड़ बदन	اعضا
Skin	स्किन	اسکن	खाल	کھال
Blood	ब्लुड	بلڈ	रुधिर	خون
Flath	फ्लैश	فلیش	मांस	گوشت
Bone	बोन	بون	हड्डी	هڈي
Hair	हेअर	هےار	बाल	بال
Top	टोप	توپ	चोटीसिरा	چوٹي سرا
Skull	इसकुल	اسکل	खोपड़ी	کھوپڑي
Brain	ब्रेन	برين	गूदा	مغز
Fore hand	फोरहैन्ड	فور هينڈ	हाथ काआगा	ہاتھ کاآگا
Head	हैड	هيڈ	सिर	سر
Fore head	फोरहैड	فور هيڈ	माथा	پيشاني
Eye brow	आईब्रो	آئي برو	भौंह	ابرو
Eye	आई	آئي	आंख	آنکھ
pupil	पूपिल	پيوپل	आंखकीपुतली	پتلي
Tear	टीअर	ٹي ار	आंसू	

Eye lid	आईलिड	آئي لڈ	पलकें	پلکیں
Nose	नोज़	نوز	नाक	ناک
Nostrils	नोज़ट्रिल्स	نوزٹرلس	नथुने	نتھنے
Ear	ईअर	اي ار	कान	کان
Ear holes	ईअरहोलस	ايرھولس	कान केसूराख	کان کےسوراخ
Breath	ब्रीथ	بریتھہ	सांस	دم
Upper lip	अपर लिप	اپرلپ	ऊपर काहोंठ	اوپر کا ھونٹ
Neather lip	नीदर लिप	نیدر لپ	नीचे काहोंठ	نیچےکا ھونٹ
Mouth	माउथ	ماوتھہ	मुंह	منہ
Tooth	टुथ	توتہہ	दांत	دانت
Tongue	टंग	تنگ	जीभ	زبان
Spitle	इस्पिटेल	اسپتیل	थूक	تھوک
Jaw	जॉ	جا	जबड़ा	جبڑا
Cheek	चीक	چیک	गाल	گال
Whisker	बिसकर	وھسکر	गालमुच्छा	گل مچھا
Face	फेस	فیس	चहरा,शकल	چہراشکل
Chin	चिन	چن	ठोड़ी	تھوڑي
Throat	थ्रोट	تہروت	गला	گلا
Mole	मोल	مول	तिल	تل
Neck	नैक	نیک	गर्दन	گردن
Shoulder	शोल्डर	شولڈر	कंधा	کندھا
Arm	आर्म	آرم	बांह	بازو

Fore arm	फोर आर्म	فورآرم	बांह का आगा	آگے کا حصہ بانہہ
Elbow	ऐलबो	ایلبو	कुहनी	کہنی
Hand	हैन्ड	هیند	हाथ	هاتهہ
Finger	फिंगर	فنگر	हाथकी उंगली	اونگلی
Thumb	थम्ब	تہمب	पैर का अंगूठा	پیر کا انگوتہا
Nail	नेल	نیل	न्हों	ناخون
Wrist	रिस्ट	رست	कलाई	کلائی
Pulse	पल्स	پلس	नाड़ी	نبض
Palm	पाम	پام	हथेली	هتهیلی
Fist	फिस्ट	فست	मुट्ठी	متهی
Chest breast	चेस्ट ब्रेस्ट	چیست بریست	छाती	سینہ
Rib	रिब	رب	पसली	پسلی
Side	साईड	سايد	बगल किनारा	بغل کنارہ
Belly	बेली	بیلی	पेडू	پیرو
Stomach	स्टमक	استمک	पेट	پیت
Waist, lion	बेस्ट, लाइन	ویست لاین	कमर	کمر
Lungs	लंग्स	لنگس	फेफड़ा	پهیپهرا
Heart	हार्ट	هارت	दिल	دل
Back	बैक	بیک	पीठ	پشت
Back bone	बैकबोन	بیک بون	रीढ़	ریڑہ
Urine	यूराइन	یوراین	पेशाब	پیشاب
Penis	पेनिस	پینس	लिंग	اعضاء تناسل

Anus	एनस	ایندس	गुदा	مقعد
Vagina	वेजीना	وے جینا	योन	جون
Testicle	टेस्टीकल	تیسٹیکل	अंडकोष	فوطه
Entrails	एन्ट्रेलस	انتریلس	आँतें	آنتیں۔
Beard	बीअर्ड	بی ارڈ	डाढ़ी	ڈاڑھي
Armpit	आर्मपिट	آرمپٹ	बग़ल	بغل
Alms	आम्ज	امز	पुराय	خيرات
Forefinger	फ़ोरफिंगर	فورفنگر	पहलीउंगली	پہلي اونگلی
Middlefinger	मिडिलफिंगर	مڈل فنگر	उंगलीबीच	بیچ کي اونگلی
Ringfinger	रिंगफिंगर	رنگ فنگر	अनामिका	کن اونگلي کے پاس
Little finger	लिटिलफिंगर	لٹل فنگر	कनुंगुली	چھوتی اونگلی
Abdomen	ऐबडोमैन	ایبڈومین	पेड़ू	پیڑو
Grease	ग्रीज़	گریز	चरबी	چربی
Liver	लिव्हर	لیور	कलेजा	کلیجه
Navel	नेव्हल	نیول	टूंढ़ी	ناف
Palate	पैलेट	پلیٹ	तालू	تالو
Pap	पप	پپ	स्तन	ستنان
Vein	वेन	وین	नस	نس
Nervs	नरवस	نروس	रंग	رنگ
Marrow	मेरो	میرو	गूदा	گودا
Uters	उटेरस	اوتیرس	गर्भ स्थल	بچه داني رحم
Kidny	किडनी	کڈني	गुर्दा	گرده

Urethra	उरेथरा	اوریتھرا	मूत्र मार्ग	پیشاب کی نلی
Ovary	ओवरी	اووری	कोख	کوکھ
Spleen	स्प्लीन	اسپلین	प्लीहा	تلي
Sole	सोल	سول	पैर का तलवा	پیر کا تلوہ
Excrement	ऐक्सक्रीमेंट	ایکس کری منت	भिष्टा	پاخانہ
Thigh	थाई	تھائي	जांघ	جانگھہ
Knee	नी	ني	घुटना	گھٹنا
Leg	लेग	لیگ	टांग	ٹانگ
Foot	फुट	فت	पैर	پیر
Heel	हील	هیل	एड़ी	ایڑی
Toe	टो	تو	पैर की उंगली	پیر کي اونگلي
Soul	सोल	سول	जीव	روح
Sweat	स्वीट	سویت	पसीना	پسینہ
Bail	बाइल	بائل	पित्त	پت
Snot	स्नाट	اسنات	रेंट	ریٹھ
Saliva	सेलीवा	سلیوہ	थूक-लार	لار-تھوک
Phlegm	फलेम	فلیم	कफ	بلغم
Gum	गम	گم	मसूढ़ा	مسوڑہ
Ear wax	इयर वेक्स	ایر ویکس	ठेक कान की	کان کا میل
Uvula	उवला	اوبلا	मुंह का तालू	مونہ کا تالو
Buttock	बटक	بٹک	चूतर	چوتر
Lap	लैप	لیپ	गोद	گود

Pus	पस	پس	पीव	پیو
Groin	ग्रोइन	گروین	जंगासा	جنگاسا

अंगहीनोंके नाम ناقص اعضاوالوں کا نام

Blind	ब्लाइन्ड	بلاینڈ	अंधा	اندھا
Squinteyed	स्क्वान्टेड	اسکوانٹیڈ	भेंड़ा	بھینڈرا
Dumb	डम्ब	ڈمب	गूँगा	گونگا
Stammerred	स्टैमर्ड	اسٹی مرڈ	तुतला	تتلا
One eyed	वनआइड	ون ایڈ	काना	کانا
Deaf	डैफ	ڈیف	बहिरा	بہرا
Noseclept	नौज किलिप्ट	نوزکلیپٹ	नकटा	نکٹا
Lame	लेम	لیم	लंगड़ा	لنگڑا
Sick	सिक	سک	रोगी	بیمار
Hunch backed	हंच वैकड	ھنچ بیکڈ	कुबड़ा	کبڑا
Leprous	लैपरस	لیپرس	कोढ़ी	کوڑھي

शरीर वर्ण वर्णन رنگ وخوبصورتی جسم

Beautiful	ब्यूटी फुल	بیوتي فل	सुन्दर	خوبصورت
White	व्हाइट	وھایٹ	गोरा	سفید
Black	ब्लैक	بلیک	काला	سیاہ
ugly	अगली	اگلي	भद्दा	بدصورت
short	शोर्ट	شارٹ	ठिगना	پست قد
Tall	टॉल	ٹال	लम्बा	لمبا

Dwarf	ड्वार्फ	ڈوارف	बोना	بونا
Fat	फैट	فیٹ	मोटा	موٹا
Eunach	यूनक	یونک	हिजड़ा	ہجڑا
Lean	लीन	لین	दुबला	لاغردبلا
Cripple	क्रीपल	کرپپل	लूला	لولا
Idiot	इडियट	اي ڈي يٹ	पागल	پاگل

Lesson. 9.

घर के सामान گھر کا سامان

Plate	प्लेट	پليٹ	थाली	تهالی
Jug	जग	جگ	लोटा	لوٹا
Cup	कप	کپ	प्याला	پیالہ
Pitcher	पिचर	پچر	घड़ा	گھڑا
Vessels	वेसल्स	ويسلس	बरतन	برتن
Utensels	यूटेन सिलस	يوتين سلس	बरतन	برتن
Pot	पौट	پوٹ	बरतन	برتن
Earthren ware	अर्थेनवेअर	ارتھرین ورے	बर्तनमिट्टी	برتن مٹي
China ware	चाईनावेयर	چینا ورے	बर्तन चीनी	برتن چيني
Jar	जार	جار	अमित्र्तवान	امرتبان
Pan	पेन	پین	कढ़ाई	کڑھائي
Kettle	केटल	کيٹل	डेगचा	ديگ
Lid	लिड	لڈ	ढकना	ڈھکنا
Tongs	टौंग्स	ٹونگس	चीमटा	چمٹا

Saucer	सासर	ساسر	तश्तरी	طشتري
Stove	स्टोव	استوو	चूल्हा	چوله
Dish	डिश	ڈش	रकाबी	رکابي
Mill	मिल	مل	चक्की	چکي
Bedstead	बैडस्टेड	بیڈاسٹیڈ	पलंग	پلنگ
Bed	बैड	بیڈ	बिछौना	بچھونا
Mattress	मेट्रेस	میٹریس	गद्दा	گدا
Pillow	पिलो	پلو	तकिया	تکیه
Bedsheet	बेडशीट	بیڈشیٹ	चादर पलंग	پلنگ کي چادر
Carpet	कारपेट	کارپیٹ	दरी	دري
Blanket	ब्लेन्कैट	بلینکٹ	कम्बल	کمبل
Mat	मैट	میٹ	चटाई	چٹائي
Match	मैच	میچ	दियासलाई	دیاسلائی
Comb	कोम्ब	کومب	कंघी	کنگھي
Coach	कोच	کوچ	पलंग	پلنگ
Cane	केन	کین	बेंत	بینت
Stick	स्टिक	استک	छड़ी	چھڑي
Spectacles	स्पैकटेकिल्स	اسپیکٹیکلس	ऐनक	چشمه عینک

आरायशी चीज़ें آرایشی چیزیں

Stool	स्टूल	استول	तिपाई	تپائی
Dex	डेक्स	ڈیکس	ढालू मेज	ڈھالومیز
Picture	पिक्चर	پکچر	तसवीर	تصویر

Table	टेबिल	تیبل	मेज	میز
Brush	ब्रुश	بروش	बुर्श	برش
Rocking chair	राकिंग चेअर			راکنگ چےار
	झूले की कुरसी		جھولیکی کرسی	
Rope	रोप	روپ	रस्सी	رسی
Looking glass	लुकिंग्लास	لوکنگ گلاس	दर्पण	آئینه
Wall shed	वाल शेड	والشیڈ	दिवाल गीरी	دیوال گیری
Curton	कर्टन	کرتن	परदा	پردا
Chest	चैस्ट	چیست	सन्दूक	صندوق
Safe	सेफ़	سیف	लोहेकासंदूक	لوہےکاصندوق
Almirah	ऐलिमराह	السراه	अलमारी	الماری
Cub board	कबबोर्ड	کب بورڈ	टांड	تانڈ
Shelf	शेल्फ़	شیلف	ताख	طاق
Chair	चेअर	چیر	कुरसी	کرسی
Easy chair	ईज़ीचेअर	ایزی چےار	आराम कुर्सी	آرام کرسی
Lamp	लैम्प	لیمپ	दिया	چراغ
Lantern	लैन्टर्न	لینٹرن	लालटेन	لال تین
Cundlestick	कन्डलस्टिक	کنڈل استک	दीवट	ڈی وت
Chandeliar	शेन्डलिअर	شینڈلیر	झाड़फ़न्नूस	جھاڑفنوس
Fan	फ़ैन	فین	पंखा	پنکھا
Clock	क्लॉक	کلاک	घरमघड़ी	دھرم گھڑی
Dresscase	ड्रैसकेस	ڈریس کیس	कपड़ोंकासन्दूक़	کپڑونکاصندوق

फलों के नाम پھلونکے نام

Guava	गुआवा	گواوا	अमरूद	امرود
Coconut	कोकोनट	کوکونٹ	नारियल	ناریل
Apple	ऐपिल	ایپل	सेब	سیب
Berry	वेरी	بیری	जामुन	جامن
Mango	मेंगो	مینگو	आम	آم
Custaredapple	कस्टर्डऐपिल	کسٹرڈایپل	शरीफ़ा	شریفہ
Pear	पीअर	پی‌ار	नास्पाती	ناسپاتي
Plantain	प्लेनटेन	پلینٹین	केला	کیلا
Peach	पीच	پیچ	आड़ू	آڑو
Pomegranate	पौमग्रेनेट	پومي‌گرینیٹ	अनार	انار
Plum	प्लम	پلم	बेर	بیر
Tamrind	टेमरिंड	تیمرنڈ	इमली	املي
Lichee	लीची	لي‌چي	लीची	لی‌چي
Lemon	लेमन	لیمن	नीबू	نیبو
Nut	नट	نٹ	सुपारी	سپاری
Watermelon	वाटरमेलन	واٹرمیلن	तरबूज़ा	تربوزہ
Grape	ग्रेप	گریپ	अंगूर	انگور
Muskmelon	मस्कमेलन	مسک‌میلن	खरबूज़ा	خربوزہ
Greendate	ग्रीनडेट	گرین‌ڈیٹ	हराछोहारा	هراچھوارہ
Orange	ऑरेंज	اورینج	नारंगी	نارنگي
Walnut	वालनट	وال‌نٹ	अख़रोट	اخروٹ

मेवाओं के नाम میوہ کے نام

Currant	करेन्ट	کرینٹ	मुनक्का	منقا
Almond	आमंड	آمنڈ	बादाम	بادام
Fig	फ़िग	فگ	अंजीर	انجیر
Raisin	रैज़िन	ریزن	किसमिस	کشمش
Lotus	लोटस	لوٹس	कमल	کمل
Pistachio	पिस्टेशियो	پسٹیشیو	पिस्ता	پستہ
Date	डेट	ڈیٹ	छोहारा	چھوارہ
Plamdate	पामडेट	پام‌ڈیٹ	खजूरका फल	کھجورکاپھل
Sweetpotato	स्वीटपुटेटो	سویٹ‌پوٹیٹو	शकरक़ंद	شکرقند
Pineapple	पाईनऐपिल	پائن‌ایپل	अनन्नास	اناناس
Waterchestnut	वाटरचेस्टनट	واٹرچسٹ‌نٹ	सिंघाड़ा	سنگھاڑا
Woodapple	वुडऐपिल	ووڈایپل	कैथ	کیتھ
Acidfruit	एसिडफ्रूट	ایسڈفروٹ	फालसा	فالسہ

अनाज के नाम اناج کے نام

Wheat	व्हीट	وھیٹ	गेँहूं	گیہوں
Barley	बारली	بارلی	जौ	جو
Gram	ग्रेम	گریم	चना	چنا
Maize	मेज़	میز	मक्का	مکا
Millet	मिलेट	ملیٹ	वाजरा	باجرا
Pea	पी	پی	मटर	مٹر

Rice	राइस	رائس	चांवल	چانول
Pulse	पल्स	پلس	दार	دار
Kly	कलाई	کلائي	उर्द	ارد
Paddy	पैडी	پیڈي	धान	دھان
Greenkly	ग्रीनकलाई	گرین کلائی	मूंग	مونگ
Sago	सेगो	سیگو	सागूदाना	ساگودانہ
Papseed	पापसीड	پاپ سیڈ	पोस्त	پوست
Linseed	लिन्सीड	لن سیڈ	अल्सी	السي
Mustard seed	मस्टर्डसीड	مسترڈسیڈ	सरसों	سرسوں
Flood tide	फ्लूड टाईड	فلوڈ ٹائڈ	ज्वार	ڄوار
Sesamum	सीसेमम	سی سیمم	तिल	تل

फूलों के नाम پھولوں کے نام

Rose	रोज़	روز	फूलगुलाब	پھول گلاب
Jasmine	जेसमाइन	جیس ماین	चमेली	چمیلي
Marigold	मेरीगोल्ड	میري گولڈ	गैंदा	گیندا
Lily	लिली	للي	पदम	گل صنوبر
Nercessus	नरसेसस	نرسے سس	मौलसिरी	مولسري
Mosica	मोज़िका	موزکا	काट मोगरी	کاٹ موگري
Tubrose	टुबरोज	تیوب روز	गुलसब्बो	گل شبو
Safflower	सेफ़फ्लावर	سیف فلاور	कुसुम	کسوم
Lotusflowor	लोटसफ्लावर	لوٹس فلاور	फूलकमल	گل کمل

पेड़ों के नाम درختوں کے نام

Teaktree	टीकट्री	تیک‌تری	साखू कापेड़	ساخوکادرخت
Indigoplant	इन्डीगोप्लैंट	انڈیگوپلانٹ	पौदा नील	پودا نیل
Mangotree	मेन्गोट्री	مینگوتری	आमकादरख्त	آم‌کادرخت
Berytree	बेरीट्री	بیری‌تری	जामनकापेड़	جامن‌کادرخت
Orangetree	ओरेन्जट्री	اورنج‌تری	नारंगीकापेड़	نارنگی‌کادرخت
Sugarcane	सुगर केन	سگرکین	ऊख गन्ना	گنا
Palm tree	पामट्री	پام‌تری	ताड़ का दरख्त	تاڑکادرخت
Colotrapis	कोलोट्रेपिस	کولوتریپس	आककादरख्त	آک‌کادرخت
Creeper	क्रीपर	کریپر	बेल	بیل
Apple tree	ऐपिलट्री	ایپل‌تری	सेब का दरख्त	سیبوکا درخت
Date palm	डेटपाम	ڈیٹ‌پام	खजूरका दरख्त	کھجور کادرخت
Bamboo	बेम्बू	بیمبو	बांस	بانس
Shrub	श्रुब	شرب	झाड़ी	جھاڑي
Grapewine	ग्रेपवाइन	گریپ‌واین	अंगूर की बेल	انگور کي بیل

टहनियों के नाम شاخوں کے نام

Root	रूट	روت	जड़	جڑ
Bark	बार्क	بارک	छाल	چھال
Shoot	शूट	شوت	कुल्हा	کلہا
Seed	सीड	سیڈ	बीज	بیج
wood	वूड	ووڈ	लक्कड़ी	لکڑي

Juse	जूस	جوس	रस	رس
Blossom	ब्लोसम	بلوسم	कली	کلی
Flower	फलॉवर	فلاور	फूल	پھول
Trunk	ट्रंक	ترنک	धड़	دھڑ
Leaf	लीफ़	لیف	पत्ती	پتی
Fruit	फ्रुट	فروت	फल	پھل
Filer	फाइलर	فائلر	नसरेशा	ریشہ
Bunch	बंच	بنچ	गुच्छा	گچھا

घातक जीवों के नाम درندونکے نام

Lion	लाइन	لائن	शेर	شیر
Tiger	टाईगर	ٹائی گر	चीता	چیتا
Bear	बीअर	بی ار	रीछ	ریچھ
Cat	कैट	کیٹ	बिल्ली	بلی
Doghaund	डागहोन्ड	ڈاگ ھونڈ	शिकारीकुत्ता	شکاری کتا
Leopard	लेपर्ड	لیپرڈ	तेन्दुआ	تیندوا
Hyena	हैना	ھینا	लकड़बघा	لکڑبگھا
Monkey	मंकी	منکی	बन्दर	بندر
Pig	पिग	پگ	सुअरका बच्चा	بچہ سوار
Wolf	वुल्फ	ولف	भेड़िया	بھیڑیا
Rhinoceris	रेनासरस	رینا سرس	गैंडा	گینڈا
Hog	हौग	ھوگ	सुअर	سوار
Jackal	जेकाल	جیکال	गीदड़	گیدڑ

Yelk, stag	ऐलकस्टेग	الک استیگ	बारहसिंघा	بارہسنگا
Ape	ऐप	ایپ	लंगूर	لنگور

पशुओं के नाम مویشیات کے نام

Cow	कौ	کو	गाय	گاے
Ox	औकस	اوکس	बैल	بیل
Calf	काफ़	کاف	बछड़ा	بچھڑا
Bullock	बुलक	بلک	बैल	بیل
Bull	बुल	بل	सांड	سانڈ
She buffalo	शीबफेलो	شي‌بفیلو	भैंस	بھینس
He buffalo	हीबफेलो	هي‌بفیلو	भैंसा	بھینسا
Horse	हौर्स	هورس	घोड़ा	گھوڑا
Mare	मेअर	مےار	घोड़ी	گھوڑي
Colt	कोल्ट	کولت	बछड़ा	بچھڑا
Pony	पोनी	پونی	टट्टू	ٹٹو
Mule	म्यूल	میول	खिच्चड़	کھچڑ
Camel	कैमिल	کیمل	ऊंट	اونٹ
Ass	आस	آس	गदहा	گدھا
Hoof	हूफ़	هوف	खुर	کھر
Horn	होर्न	هارن	सींग	سینگ
Bitch	बिच	بچ	कुतिया	کتیا
Puppy	पपी	پپي	पिल्ला	پلا
Elephant	ऐलीफ़न्ट	ایلي‌فنت	हाथी	هاتھي

Ante lope	ऐन्टी लोप	اینٹی لوپ	करसाइलहिरन	کرسائل هرن
Deer	डीअर	ڈی ار	हिरन	هرن
Faun	फ़ान	فان	हिरन काबच्चा	بچہ هرن
Sow	सो	سو	सुअरिया	سوگریا
Doe	डो	ڈو	हिरनी	هرني
Ram	रेम	ریم	मेंढ़ा	مینڈها
Sheep	शीप	شیپ	भेड़	بهیڑ
Lamb	लेम्ब	لیمب	मेमना	میمنا
Goat	गोट	گوٹ	वकरी	بکري
Cid	किड	کڈ	वकरीका वच्चा	بکري کا بچهه
He goat	ही गोट	هي گوٹ	वकरा	بکرا
She goat	शी गोट	شي گوٹ	वकरी	بکری
Hare	हेअर	هےار	खरहा जंगली	خرگوش
Rabit	रेबिट	ریبٹ	पालतूखरहा	پالتوخرگوش
Porecupine	पोरक्युपाइन	پورکیوپائن	सेह	سیہه

पक्षियों के नाम پرندونکے نام

Mag pie	मेगपाई	میگ پائي	मैना	مینا
Partridge	पार्टरिज	پارٹرج	तीतर	تیتر
Pigeon	पिजन	پجن	कबूतर	کبوتر
Cock	कॉक	کاک	मुरगा	مرغا
Hawk	हाक	هاک	बाज	باج
Duck	डक	ڈک	वतक	بطق

Parrot	पैरट	پےرت	तोता	طوطا
Vulture	वलचर	ولچر	गिद्ध	گدہ
Quail	क्वैल	کویل	बटेर	بٹیر
Night angle	नाइटिंगिल	نائٹانگل	बुल बुल	بلبل
Cran	क्रेन	کرین	सारस	سارس
Eagle	ईगल	ای گل	उक़ाब	عقاب
Sparrow	इस्पेरो	اسپیرو	गारगइयाँ	گرگیاں
Cuckoo	कुकू	ککو	कोयल	کویل
wren	रेन	رین	पोद्ना	پودنا
Lucsut	लोकसट	لوکست	टीढ़ी	ٹیرھي
Kite	काइट	کائٹ	चील	چیل
Snail	इस्नेल	اسنیل	घोंघा	گھونگھا
Gnat	नेट	نیٹ	डांस	ڈانس
Kricket	क्रिकिट	کرکٹ	झींगुर	جھینگر
Mosquit o	मसकिटो	مسکٹو	मच्छड़	مچھر
Grasshopper	ग्रासहापर	گراس ہاپر	अंखफुट्टा	انکھپھوٹا
Butter fly	बटर फ्लाई	بٹرفلائي	तितली	تتلي
Humblybee	हमबिलीबी	همبلی بی	भौंरा	بھونرا
Horrnet	हार्नेट	هارنیٹ	ततैया	تتیا
wasp	वास्प	واسپ	बर्रं	بر
Fly	फलाई	فلائي	मक्खी	مکھی
Fire fly	फ़ायरफ्लाई	فایرفلائي	जुगनू	جوگنو

Heron	हेरन	هےرن	बगुला	بگلا
Bird	बर्ड	برڈ	चिड़िया	چڑیا
Bat	बैट	بیٹ	चमगादड़	چمگادر
Owl	औल	اول	उल्लू	الو
Peacock	पीकॉक	پی کاک	मोर	مور
Crow	क्रो	کرو	कौआ	کوا
Dove	डव	ڈو	पडुकी	پڑکی

भांति २ के जानवर متفرق جانوروں کے نام

Toad	टोड	توڈ	मेंढक	میندھک
Frog	फ्राग	فراگ		
Conch	कौंच	کونچ	घोंघा	گھونگھا
Oyster	आईस्टर	آئسٹر	कोड़ासीप	کیرہ سیپ
Shark	शार्क	شارک	किस्ममछली	قسم مچھلی
Tortoese	टारटाईज	ٹارٹایز	कछुवा	کچھوا
Shell	शैल	شیل	कौड़ी	کوڑی
Fish	फिश	فش	मछली	مچھلی
Leech	लीच	لیچ	जोंक	جونک
Crocodile	क्राकोडाइल	کراکوڈائل	घड़ियाल	گھڑیال
Flea	फिली	فلی	पिस्सू	پسو
Bee	बी	بی	शहदकी मक्खी	شہدکی مکھی
Quadruped	क्वाडरूपेड	کواڈروپیڈ	चौपाये	چوپاے
Worm	वर्म	ورم	कीड़ा	کیڑا

Ant	ऐन्ट	اینٹ	चींटी	چیونٹی
Louce	लौस	لوس	डींगर	جوآن
Bug	बग	بگ	खटमल	کھٹمل
Alligator	ऐलीगेटर	ایلی گیٹر	मगर	مگر
Spider	स्पाईडर	اسپائیڈر	मकड़ी	مکڑی
Rut	रट	رٹ	घूँस	گھونس
Mouse	माउस	ماؤس	चूहा	چوہا
Weevil	वीविल	ویول	घुन	گھن
White ant	व्हाइट आन्ट	وائٹ انٹ	दीमक	دیمک
Snake	स्नेक	سنیک	साँप	سانپ
Surpent	सरपेन्ट	سرپینٹ		
Cobra	कोबरा	کوبرا	कालासांप	سیاہ سانپ
Scorpion	इस्कॉरपियन	اسکارپین	बीछू	بچھو
Stung	इसटंग	اسٹنگ	डंक	ڈنک
Slough	सिलो	سلو	केंचुली	کینچلی
Silkworm	सिलकवर्म	سلک ورم	रेशमकीड़ा	ریشم کا کیڑا
Luzard	लज़ार्ड	لزارڈ	छिपकली	چھپکلی
Gander	गेन्डर	گینڈر	हंस	ھنس
Goose	गूज़	گوز	हंसनी	ھنسنی
Falcon	फ़ाकन	فاکن	शिकरा	شکرا
Centiped	सेन्टीपेड	سینٹی پیڈ	कानखजूरा	کان کھجورہ
Earthworm	अर्थवर्म	ارتھ ورم	केंचुआ	کینچوا

पहिनने के वस्त्र پہننے کے کپڑے

Coat	कोट	کوت	कोट	کوت
Jacket	जाकट	جاکت	फतूरी	پھتوري
Trousers	ट्रौज़र्स	تروزرس	पाजामा	پائنجامہ
Shirt	शर्ट	شرت	कमीज़	قمیض
Turban	टरबन	تربن	पगड़ी	پگڑي
Shoes	शूज़	شوز	जूता	جوتا
Towel	टावेल	تاول	तौलिया	تولیا
Handkerchief	हेन्डकरचीफ	هینڈکرچیف	रूमाल	رومال
Quilt	क्विल्ट	کیولت	रज़ाई	رضائي
Sheet	शीट	شیت	चद्दर	چادر
Mattress	मेट्रेस	متریس	गद्दा	گدا
Clothes	क्लोथ्स	کلوتهس	वस्त्र	پوشاک
Lining	लाईनिंग	لاینگ	अस्तर	استر
Collar	कालर	کالر	गुलूबन्द	گلوبند
Neck cloth	नेकक्लाथ	نیک کلاتھ	गलेबंद	گلےبند
Frock	फ्रॉक	فراک	कुर्ती	کرتي
Gloves	ग्लोव्ज़	گلووز	दस्ताने	دستانہ
Pocket	पाकेट	پاکیت	जेब	جیب
Belt	बेल्ट	بیلت	कमरबंद	کمربند
Cuff	कफ़	کف	कफ़	کف
Pantaloons	पेन्टलून्स	پینٹلونس	पतलून	پتلون

Cap	कैप	کیپ	टोपी	ٹوپی
Gown	गोन	گون	साया	چغا
Drawer	ड्रॉवर	ڈراور	पाजामा	پاجامہ
Stoking	इस्टॉकिंग	اسٹاکینگ	मोजा	موزہ
West Coat	वेस्ट कोट	ویسٹ‌کوٹ	फतुरी	نیم‌آستین
Scarf	इस्कार्फ	اسکارف	दुपट्टा	دوپٹہ
Neck tie	नेक टाई	نیک ٹائی	नकटाई	نک‌ٹائی
Stays	इस्टेज	اسٹیز	अंगिया	انگیا
Hem	हेम	هیم	गोट-मग़ज़ी	گوٹ‌مغزی
Wool	ऊल	اول	ऊन	اون
Velvet	वेलवेट	ویل‌ویٹ	मखमल	مخمل
Silk	सिल्क	سلک	रेशम	ریشم
Broad cloth	ब्राडक्लाथ	براڈکلاتھ	बनात	بنات
Brocade	ब्रोकेड	بروکیڈ	कीमखाव	کیم‌خواب
Muslin	मसलिन	مسلن	मल मल	ململ
Texture	टेक्सचर	ٹیکسچر	बुनावट	بناوٹ
Coarse	कोर्स	کورس	मोटा	موٹا
Fine	फ़ाईन	فائن	बारीक	باریک
Long cloth	लॉंगक्लाथ	لانگ‌کلاتھ	लठ्ठा	لٹھہ
Drills	ड्रिलस	ڈرلس	डबलज़ीन	ڈبل‌زین
Calco	केलको	کیلکو	दरेस	دریس
Chints	चिंटस	چنٹس	छींट	چھینٹ

Lappet	लेपट	لیپت	चिकन	چکن
Shawl	शाल	شال	दुशाला	دوشالا
Jaconet	जेकोनेट	جےکونت	नैनसुख	نینسکھہ
Canvas	केनवास	کنواس	क्रिमिच	کرمچ
Flannel	फलेनेल	فلےنیل	फलालैन	فلالین
Alpaca	अलपका	الپکا	अलपका	الپکا
Net	नेट	نوت	जाली	جالی
Rag	रैग	ریگ	चीथड़ा	چیتھڑا

देशी आभूषण هندوستاني زيور

Necklace	नेकलेस	نیکلیس	माला-कंठी	مالا-کنٹھي
Chain	चेन	چین	जनजीर	زنجیر
Bangles	बेंगलेस	بنگلیس	चूड़ियां	چوڑیاں
Foot Ring	फुटरिंग	فت رنگ	छल्ला	چھلا
Ring	रिंग	رنگ	अंगूठी	انگوٹھي
Bracelet	ब्रेसलेट	بریس لیت	कंगन	کنگن
Waistchain	वेस्टचेन	ویست چین	कोंधनी कमर	کوندھنی کمر
Nose ring	नोज रिंग	نوز رنگ	नथ	نتھہ
Earornament	ईअरआर्नमेंट	اي ار ارنمنت	झुमका	جھمکا
Ear ring	ईअर रिंग	اي ار رنگ	बालीकान	بالي کان
Anklet	ऐंकलेट	اینک لیت	बाला	بالا
Wrist let	रिस्ट लेट	رست لیت	कड़ाहाथका	کڑاهاتھہ کا
Femalenecklace	फीमेलनेकलेस	في میل نیک لیس	हार	هار

रोगों के नाम مرضوں کے نام

Indigetion	इनडाईजेशन	اِن ڈای جیشن	अजीर्ण	بدهضمي
Headache	हेडक	هيڈک	सिर पीड़ा	درد
Dysentry	डाईसेन्ट्री	ڈای سينٹري	अतीसार	پيچش
Epilepsy	इपीलेपसी	ئي ليپسی	मिरगी	مرگي
Deliriun	डेलीरिअम	ڈيلی ري ام	मूर्छा	غش
Fever	फीवर	في ور	ज्वर	بخار
Cold	कोल्ड	کولڈ	जुकाम	زکام
Stool	इस्टूल	استول	दस्त	دست
Smallpox	इस्मालपाक्स	اسمال پاکس	सीतला	چيچک
Asthama	ऐसथामा	ايستهاما	दम	دم
Ague	ऐग्यू	ايگيو	कम्प ज्वर.	لرزه
Caugh	काफ़	کاف	खांसी	کهانسي
Carbuncle	कारबंकल	کاربنکل	मुहांसा	مهانسه
Leprosy	लेपरोसी	ليپروسي	कोढ़	کوڑه
Ringworm	रिंगवर्म	رنگ ورم	दाद	داد
Boil	बोईल	بوئل	फोड़ा	پهوڑه
Wart	वार्ट	وارٹ	मस्सा	مسه
Scar	इसकार	اسکار	जख्मनिशान	زخم کا نشان
Vomit	वोमिट	وومٹ	बमन	قي
Cholera	कालरा	کالرا	हैजा	هيضا
Plague	प्लेग	پليگ	ताऊन	طاعون

Typhus fever	टाईपसफीवर	تاي پس فيور	विषमज्वर	بشم بخار
Dropsy	ड्रापसी	ڈراپسي	जलंधर	جلندھر
Gripes	ग्रीपस	گرپس	मरोड़	مروڑ
Fistul	फिसचुल	فس چول	भगंदर	بھنگدر
Syphilis	सिफलिस	سفلس	उपदंश	آتشک
Consumption	कनजम्पशन	کن زمپشن	छईरोग	تپ دق
Paralysis	पेरेलिसिस	پیریلےسس	लक़वा	لقوہ
Guineaworm	गिनीवरम	گني ورم	नहरुआ	نہروآ
Pimple	पिमपिल	پمپل	वरतोड़	بال توڑ
Ulcer	अलसर	السر	नासूर	ناسور
Diabietis	डयाबेटीज	ڈیابیٹیز	वहमुत्र	بہومو تر
Piles	पाईल्स	پایلس	ववासीर	بواسیر
Insenity	इनसेनिटी	ان سینٹي	पागलपन	پاگل پن
Wound	वून्ड	وونڈ	जखम	زخم
Ganorihoea	गनोरिया	گنوریا	सुज़ाक	سزاک
Measles	मीसलेस	مي سيلس	छोटीसीतला	چھوٹی چیچک
Catarrh	केटरा	کیٹرا	नजला	نزلہ
Rheumatism	रिह्य मेटिज्म	رھیومیٹزم	गठिया	گٹھیا

वैद्य और दवा اور دوا حکیم

Physician	फ़ीज़ीशन	فزیشن	वैद्य	حکیم
Surgeon	सर्जन	سرجن	जर्राह	جراح
Oculist	आक्यूलिस्ट	اکیولسٹ	नेत्रवैद्य	معالج آنکھ

Dentist	डेनटिस्ट	ڈین ٹسٹ	दांतकावैद्य	معالج دانت
Aurist	ऑरिस्ट	آرسٹ	कान कावैद्य	معالج گوش
Compounder	कमपौंडर	کمپونڈر	कमपौंडर	کمپونڈر
Doctor	डाक्टर	ڈاکٹر	डाक्टर	ڈاکٹر
Medicine	मेडीसन	میڈیسن	दवा	ادویہ
Patient	पेशन्ट	پیشنٹ	रोगी	مرایض
Apply	ऐप्लाई	ایپلائی	लगाना	استعمال کرنا
Priscribe	प्रिसक्राईब	پرسکرایب	औषधलिखना	نسخہ لکھنا
Foment	फ़ोमेन्ट	فومنٹ	सेकना	سینکنا
Pulse	पल्स	پلس	नाड़ी	نبض
Dangeorus	डेनजरस	ڈینجرس	ख़ौफ़नाक	خطرناک
Doze	डाज़	ڈوز	दवाकीखुराक	خوراک دوا
Effective	इफेक्टिव	افیکٹو	गुणकारक	پرتاثیر
Digest	डाईजेस्ट	ڈائیجسٹ	पचाना	هضم کرنا
Poison	पाईजन	پایزن	ज़हर	زهر
Specific	इस्पेसीफिक	اسپیسیفک	रामवाण	زوداثر
Disease	डिसीज	ڈسیز	रोग	مرض
Treatment	ट्रीटमेंट	تریٹمنٹ	इलाज	علاج
Bandeage	बेन्डेज	بینڈیج	पट्टी	پٹی
Diefood	डाईटफूड	ڈایٹ فوڈ	पथ्य	پتھیہ
Injection	इनजेकशन	انجیکشن	पिचकारी	پچکاری
Mixture	मिकसचर	مکسچر	मिलावट	ملاوٹ

Ointment	आईन्टमेन्ट	آینٹمنٹ	मलहम	ملہم
Luke warm	ल्यूकवॉर्म	لیوک وارم	गुनगुना	گنگنا
Operation	आप्रेशन	آپریشن	चीरफाड़	شگاف
Restless	रेस्टलेस	ریسٹ لیس	वेचैन	بے آرام
Recover	रिकवर	رکور	अच्छाहोना	صحت ہونا
Health	हेल्थ	ہیلتھ	आरोग्यता	تندرستی
Powder	पौडर	پوڈر	सफूफ	سفوف
Chronic	क्रॉनिक	کرانک	जीर्ण–पुराना	پرانا
Incurable	इनक्यूरेबिल	ان کیوریبل	असाध्य	لاعلاج
Nurshing	नरशिंग	نرشنگ	पुष्टिक	طاقت ور
Blood	ब्लुड	بلوڈ	रक्त	خون
Purgative	परगेटिव	پرگیٹو	जुलाब	جلاب
Opium	ओपिअम	اوپی ام	अफ़ीम	افیون
Fumigation	फ्यूमीगेशन	فیومی گیشن	वफ़ारा	بفارہ
Examine	ऐकज़ामिन	ایکزامن	जांच	جانچ
Pills	पिल्स	پلس	गोली	گولی
Dispensury	डिस्पेन्सरी	ڈسپنسری	दवाखाना	دواخانہ
Symptoms	सेमटम्स	سیمٹمس	चिन्ह	نشانات
Hospital	हॉस्पीटल	ہاسپی ٹل	अस्पताल	اسپتال
Pour	पोर	پور	डालना	ڈالنا
Camphor	कैमफ़र	کیمفر	कपूर	کافور
Nut Mag	नटमेग	نٹ میگ	जायफल	جاےپھل

Borax	बोरैक्स	بوریکس	सुहागा	سوھاگا
Catechu	कैटेच्यू	کیتیچو	कत्था	کتھا
Salt peter	साल्टपीटर	سالت پیتر	शोरा	شورہ
Benzoin	बैनज़ाइन	بینزاین	लोबान	لوبان
Myrobalan	मारोबेलन	مارو بیلن	हर्र	ھر
Mace	मेस	میس	जावित्री	جاوتري
Aloes	ऐलोज़	ایلوز	एलुआ	ایلوآ
Senna	सेनना	سینّا	सनाय	سنائے
BambooCamphor	बेम्बूकेम्फर	بیمبوکیمفر	बंसलोचन	بنس لوچن
Gall nut	गालनट	گال نت	माजूफल	ماجوپھل
Parsley	पारसली	پارسلی	पालक	پالک
Cinnabar	सिनाबर	سنابر	सेन्दूर	سندور
Raddle	रेडिल	ریڈل	गेरू	گیرو
Sandal	सेन्डेल	سینڈیل	चंदन	چندن

बाहरभीतरकेखेल باھراوربھیتر کے کھیل

Player	प्लेअर	پلےایر	खिलाड़ी	کھلاڑي
PlayGround	प्लेग्राउंड	پلےگراونڈ	खेलनेकीजगह	کھیلنے کي جگہ
Cricket	क्रिकेट	کرکیت	गेंदबल्लेकाखेल	گیند بلہ کا کھیل
Defeat	डिफीट	ڈي فیٹ	हराना	ھرانا
Pebble	पेबिल	پیبل	बटिया पत्थर	بٹیا پتھر
Cards	कार्ड्स	کارڈس	ताश	تاش
Chess	चेस	چیس	शतरंज	شطرنج

Turn	टर्न	ترن	बारी	باری
Gamble	गेमबिल	گیم بل	जुआ खेलना	جوا کھیلنا
Gambler	गेम्बलर	گیم بلر	जुआरी	جواری
Gaming house	गेमिंगहौस	گیمنگ ہوس	स्थानजुआ	جگہہ جوا
Spectator	स्पेक्टेटर	اسپیکٹیٹر	तमाशादेखनेवाले	تماش بین
Wrestle	रेसिल	ریسل	कुश्ती	کشتي
Billiards	बिलियार्ड्स	بل آرڈس	अंटा का खेल	انٹا کا کھیل
Tennis	टेनिस	ٹینس	टेनिसकाखेल	ٹینس کا کھیل
Cricketmatch	क्रिकेटमैच	کرکٹ میچ	खेल गेंद	گیند کي بازي
Wrestler	रेसलर	ریسلر	कुश्तीलड़नेवाला	کشتي باز

सवारियों के नाम سواریوں کے نام

Chariot	चेरिअट	چیریٹ	रथ	رتھہ
Steamboat	स्टीमबोट	اسٹیم بوٹ	अगनबोट	اگن بوٹ
Bronghm	ब्रहम	برہم	चारपहिये की गाड़ी	چار پہئیے کي گاڑی
Tram cart	ट्रामकार्ट	ٹرام کارٹ	ट्रेमगाढ़ी	ٹریم گاڑي
Prow	प्रौ	پرو	नावका अग्र भाग	ناؤ کا آگے کا حصہ
Railway train	रेलवेट्रेन	ریلوے ٹرین	रेलगाड़ी	ریل گاڑي
Palan quin	प्लेनकिन	پلین کوئین	पालकी	پالکي
Motor cart	मोटरकार्ट	موٹر کارٹ	मोटर	موٹر
Bycicle	बाइसिकिल	بائي سکل	पैर गाड़ी	پیر گاڑي
Balloon	बैलून	بیلون	गुब्बारा	غبارہ
Bullock car	बुलककार्ट	بلک کارٹ	छकड़ा	چھکڑا

Raft	रेफ्ट	ریفٹ	बेड़ा लकड़ी	بیڑا لکڑی
Ship	शिप	شپ	जहाज़	جہاز
Air loap	एअरलोप	ایرلوپ	हवाई जहाज़	ہوائی جہاز

पाठशालाकीवस्तु مدرسہ کے اشیاء

School	स्कूल	اسکول	मदर्सा	مدرسہ
Teacher	टीचर	ٹیچر	उस्ताद	اُستاد
Student	स्टूडेण्ट	اسٹوڈینٹ	विद्यार्थी	طالبعلم
Class	कलास	کلاس	दर्जा-दफा	درجہ-دفعہ
Headmaster	हेडमास्टर	ہیڈماسٹر	प्रथमअध्यापक	اول ماسٹر
Prize	प्राईज़	پرایز	इनाम	انعام
Education	ऐज्यूकेशन	ایجیوکیشن	तालीम	تعلیم
Table	टेबिल	ٹیبل	मेज़	میز
Peon	प्युन	پیون	चपरासी	چپراسی
Pen	पेन	پین	क़लम	قلم
Ink	इंक	انک	स्याही	روشنائی
Pencil	पैनसिल	پینسل	पेनसिल	پینسل
Ruler	रूलर	رولر	रौल	رول
Ink pot	इंकपोट	انک پوٹ	दवात	دوات
Blue ink	बिल्यूइंक	بلیوانک	नीलीरोशनाई	نیلی روشنائی
Red ink	रैडइंक	ریڈانک	लालस्याही	لال روشنائی
Blotting paper	ब्लॉटिंगपेपर	بلاٹنگ پیپر	सोख्ता	سوختہ
Steel pen	स्टीलपेन	اسٹیل پین	लोहेकाक़लम	لوہے کا قلم

Book	बुक	بک	किताब	کتاب
Nib	निब	نب	कलमकी जुबान	زبان قلم
Paper	पेपर	پیپر	कागज़	کاغذ
Ricess	रीसेस	ری سیس	छुट्टी का वक्त	چھٹی کا وقت
Lesson	लेसन	لیسن	पाठ	سبق
Exercise	ऐक्सरसाइज़	ایکزرسائیز	व्यायाम	کسرت
Drill	ड्रिल	ڈرل	क़वाइद	قواعد
Fee	फ़ी	فی	फ़ीस	فیس
Quil pen	कुइलपेन	کوئل پین	पर का कलम	پر کا قلم
Pin	पिन	پن	आलपीन	آلپین
Register	रजिस्टर	رجسٹر	रजिस्तर	رجسٹر
Copy	कोपी	کوپی	कापी	کاپی
News paper	न्यूज़पेपर	نیوز پیپر	अख़बार	اخبار

जवाहारात के नाम جواہرات کے نام

Ruby	रुबी	روبی	लाल	لال
Pearl	पर्ल	پرل	मोती	موتی
Diamond	डायमंड	ڈائمنڈ	हीरा	ہیرا
Coral	कोरेल	کوریل	मूंगा	مونگا
Gem	जेम	جیم	रत्न	رتن
Sapphire	सेफ़ाईर	سیفایر	नीलम	نیلم
To paz	टुपाज़	توپاز	पुखराज	پکھراج
Jwell	ज्वैल	جویل	जवाहिर	جواہر

Tur kois	टरकाइज	ترکوایز	फीरोजा	فیروزہ
Emerald	एमरेल्ड	امریلڈ	पन्ना	پنا
Jweller	ज्वैलर	جویلر	जौहरी	جوھری

खनिज पदार्थ کان کی اشیاے

Gold	गोल्ड	گولڈ	सोना	سونا
Silver	सिलवर	سلور	चांदी	چاندي
Alum	ऐलम	اےلم	फिटकरी	پھٹکری
Coal	कोल	کول	कोयला	کوئلا
Marble	मारबिल	ماربل	संगमरमर	سنگ‌مرمر
Tin	टिन	ٹن	टीन	ٹین
Lead	लेड	لیڈ	सीसा	سیسہ
Copper	कौपर	کوپر	तांबा	تانبا
Brass	ब्रास	براس	पीतल	پیتل
Iron	आयरन	آئیرن	लोहा	لوھا
Bronze	ब्रोन्ज़	برونز	कांसा	کانسہ
Murcury	मरकरी	مرکري	पारा	پارہ
Zinc	ज़िंक	زنگ	जस्ता	جستہ
Stone	स्टोन	اسٹون	पत्थर	پتھر
Leaf tin	लीफटिन	لیفٹین	रांगा	رانگا
Mica	मिका	مکا	अबरक	ابرک
Flint	फिलिन्ट	فلنٹ	चकमकपत्थर	چکمک پتھر
Touch Stone	टचस्टोन	ٹچ‌اسٹون	कसोटी	کسوٹي

गृह के हिस्से عمارت کے حصے

Door	डोर	ڈور	दरवाजा	دروازہ
Window	विन्डो	ونڈو	खिड़की	کھڑکی
Wall	वॉल	وال	दीवार	دیوار
Tiles	टाईल्स	ٹایلس	खपरेल	کھپریل
Story	स्टोरी	اسٹوري	मंज़िल	منزل
Beam	बीम	بیم	शहतीर	شہتیر
Pillar	पिलर	پلر	खम्बा	ستون
Roof	रूफ़	روف	छत	چھت
Ceiling	सीलिंग	سیلنگ	भीतरी छत	سطح چھت
Hall	हॉल	هال	दालान	دالان
Balcony	बालकनी	بال کني	बरामदा	برنڈہ
Stais	स्टेअर	اسٹےار	सीढ़ी	سیڑھي
Floor	फ्लूर	فلور	गचचूना	گچ چونا
Bar	बार	بار	सींकचा	سیلکچہ
Room	रूम	روم	कमरा	کمرہ
Bolt	बोल्ट	بولت	चटखनी	چٹخني
Rolling House	रोलिंगहाउस	رولنگ هاؤس	कठहरा	کٹہرہ
Gallery	गेलरी	گیلري	छज्जा	چھجہ
Stair case	स्टेअरकेस	اسٹےارکیس	ज़ीना	زینہ
Foundation	फाउन्डेशन	فاونڈیشن	नींव	بنیاد

विद्यायें علم و هنر

Science	साईन्स	سائنس	विज्ञान	علم
Botany	बोटेनी	بوتنی	वृक्षविद्या	علم نباتات
Logical	लोजीकल	لوجیکل	तर्कविद्या	علم منطق
Astronomy	ऐस्ट्रोनोमी	استرانومی	खगोलविद्या	علم جغرافیہ
Arthmatic	अर्थमेटिक	ارتھمیٹک	गणितविद्या	علم الحساب
Mansuration	मैंसूरेशन	مینسوریشن	मापविद्या	علم پیمایس
Statics	इस्टेटिक्स	اسٹیٹکس	स्थितज्ञान	موجودہ علم
Theology	थियालोजी	تھیالوجی	धर्मशास्त्र	شرح
Algebra	एलजबरा	ایلجبرہ	बीजगणित	بیجگنت
Geometry	ज्योमेटरी	جامیٹری	रेखागणित	اقلیدس
Dynamics	डेनामिक्स	ڈینامکس	गतिविद्या	علم رفتار
Philosophy	फिलास्फी	فلاسفی	तत्वज्ञान	علم الٰہی
Mathematics	मैथेमेटिक्स	میتھیمیٹکس	गणितशास्त्र	علم ریاضی
Geography	जागरफी	جیاگرفی	भूगोल	جغرافیہ
Chemistry	केमिस्ट्री	کیمسٹری	रसायन	کیمیا
Grammer	ग्रामर	گرامر	व्याकरण	قواعد
Literature	लिटरेचर	لٹریچر	साहित्य	زباندانی
Music	म्यूजिक	میوزک	गानविद्या	علم موسیقی
Politics	पोलीटिक्स	پولیٹکس	राज्यरीति	طریقہ قانون
Society	सोसायटी	سوسائٹی	समाजविद्या	علم مجلس
Geology	जोयालोजी	جی آلوجی	भू रचना	پیداوش زمین

Decendingnode	डिसिन्डिंगनोड	ڈیسنڈنگ نوڈ	केतु	کیت
Shadow	शैडो	شیڈو	छायाचन्द्रसूर्य	سایہ قمر و سورج

बारह राशियों के नाम باره راشونکے نام

Pisses	पीसैस	پیسس	मीन	مین
Aries	ऐरिस	ایرس	मेख	میکھ
Taurus	टार्स	ٹارس	व्रष	برکھ
Gemini	जेमिनी	جیمنی	मिथुन	متھن
Cancer	कनसर	کنسر	कर्क	کرک
Leo	लिओ	لیو	सिंह	سنگھ
Libra	लिबरा	لبرا	तुला	تلا
Scorpio	स्कारपिओ	اسکارپیو	वृश्चिक	برشچک
Virgo	विरगो	ورگو	कन्या	کنیا
Sagittarous	सेगीटेरियस	سیگیٹیریس	धन	دھن
Capricorn	केपरीकार्न	کیپری کارن	मकर	مکر
Aquarious	अक्यूरियस	اکیوزی اس	कुम्भ	کمبھ

पूजा और धर्म के शब्द

الفاظ دھرم اور پوجا

God	गौड	گوڈ	ईश्वर	خدا
Divine	डिवाइन	ڈواین	ईश्वरीय	قدرتی
Worship	वारशिप	وارشپ	पूजा	پوجا
Temple	टेम्पिल	ٹیمپل	मन्दिर	مندر

evotion	डिवोशन	ڈووشن	भक्ति	خدمت
ray	प्रे	پرے	प्रार्थनाकरना	استدعا کرنا
rayer	प्रेअर	پرےار	प्रार्थनाकर्त्ता	استدعاکرنیوالا
ower	पावर	پاور	शक्ति	طاقت
lmighty	अलमाइटी	ال مایٹي	सर्वशक्तिमान	قادرمسطفی
inful	सिनफुल	سن فل	पापी	گنہگار
Righte-uos	राइचस	رائي چس	पुण्यात्मा	سخي
ust	जस्ट	جسست	न्यायी	منصف
Murciful	मरसीफुल	مرسي فل	दयालू	رحيم
Heaven	हेवन	ھےون	स्वर्ग	بہشت
Fasting	फास्टिंग	فاسٹنگ	उपवास	روزہ
Devilish	डिवीलिश	ڈيوي لش	दुष्ट	بدخو
Destiny	डिस्टेनी	ڈسٹھني	भाग्य	قسمت
Omnipresent	ओमनीप्रेज़ेंट	اومني پریزنت	सर्वव्यापी	حاضرناظر
Prostrate	प्रॉस्ट्रेट	پراستریت	दण्डवत	سجدہ
Gracious	ग्रेशस	گریشس	कृपालू	رحيم
Idolater	आईडोलेटर	آئی ڈولیٹر	मूर्तिपूजक	بت پرست
Godless	गौडलेस	گوڈلیس	धर्महीन	منکر
Creator	क्रेटर	کریٹر	जन्मदाता	پیداکرنیوالا
Providence	प्रॉवीडेन्स	پراوي ڈیذس	बुद्धिमानी	عقلمندی
Omniscient	ओमिनीसिएण्ट	اومنی سیشنت	अन्तरयामी	غیب داں
Holy	होली	ھولي	पवित्र	پاک
Humble	हम्बिल	ھمبل	नम्रशील	عاجز
Miracle	मिरेकिल	مریکل	कौतुक	کرامات

Lesson II

व्यापारिक शब्द تجارتی الفاظ

Trade	ट्रेड	ٹریڈ	व्यापार	تجارت
Trader / Merchant	ट्रेडर / मर्चेंट	ٹریڈر / مرچینٹ	व्यापारी	سوداگر
Goods	गुड्स	گوڈس	माल	مال
Broker	ब्रोकर	بروکر	दलाल	دلال
Shop	शोप	شاپ	दुकान	دوکان
Account	एकौन्ट	ایکونٹ	हिसाब	حساب
Expenditure	ऐक्सपेंडीचर	ایکس پینڈیچر	खपत	کھپت
Accountbook	एकौन्टबुक	ایکونٹ بک	बहीखाता	بہی کھاتہ
Ledger	लेजर	لیجر	खाता	کھاتہ
Sack	सेक	سیک	बोरा	بورا
Credit	क्रेडिट	کریڈٹ	जमा	جمع
Advance	एडव्हान्स	ایڈوانس	पेशगी	پیشگی
Loan	लोन	لون	ऋण	قرضہ
Freight	फ्राइट	فرایٹ	किराया	محصول
Profit / Gain	प्रोफिट / गेन	پروفٹ / گین	लाभ	نفع
Loss	लौस	لوس	हानि	نقصان
Package / Bale	पैकेज / बैल	پیکیج / بیل	गठरी	پلندہ
Increase	इनक्रीज़	انکریز	बढ़ना	بڑھنا

Netprofit	नेट प्रोफिट	نیت پروفت	खास लाभ	اصلي نفع
Decrease	डिक्रीज	ڈکریز	घटना	گھٹنا
Reduction	रिडक्शन	رڈکشن	कमी	کمي
Deduction	डिडक्शन	ڈڈکشن	घटी	گھٹي
Commission	कमीशन	کمیشن	दस्तूरी	دستوري
Treasury	ट्रेज़री	تریزري	खजाना	خزانہ
Highcharge	हाईचार्ज	هائي چارج	अधिकदाम	زیادہ قیمت
Firm	फ़र्म	فرم	कोठी	کوٹھي
Dull	डल	ڈل	मंदा	ارزان
Partner	पार्टनर	پارٹنر	साझी	شریک
Steady	स्टेडी	استیڈي	कटिबद्ध	مستعد
Detain	डिटेन	ڈٹین	रोकना	روکنا
Income	इन्कम	انکم	आमदनी	آمدني
Customer Purchaser	कस्टमर परचेजर	کسٹمر پرچیزر	ग्राहक	خریدار
Price	प्राइस	پرایس	मूल्य	قیمت
Cash	कैश	کیش	नक़दी	نقدی
Retail	रिटेल		भर्त	ریزگاری
Whole-sale	होलसेल	هول سیل	थोकबिक्री	تھوک فروشي
Weigh	वे	وے	तौलना	ناپ کرنا
Scale	स्केल	اسکیل	तखरी	ترازو
Supply	सप्लाई	سپلائي	लादना	لادنا
Godown	गोडोन	گوڈون	गोदाम	گودام

Interest	इन्ट्रेस्ट	انٹریسٹ	ब्याज	سود
Discount	डिस्कौंट	ڈسکونٹ	दस्तूरी	دستوري
Rate	रेट	ریٹ	भाव-दरि	نرخ
Pay	पे	پے	वेतन	تنخواہ
Sample	सेम्पिल	سیمپل	नमूना	نمونہ
Contractor	कन्टैक्टर	کنٹریکٹر	ठेकेदार	ٹھیکہدار
Shopkeeper	शॉपकीपर	شاپکیپر	दुकानदार	دوکاندار
Market	मारकेट	مارکیٹ	बाज़ार	بازار
Import	इम्पोर्ट	امپورٹ	प्रदेशीआय	باهري آمد
Notice	नोटिस	نوٹس	खबर	خبر
Agreement	ऐग्रीमेंट	ایگری منٹ	इक़रारनामा	اقرارنامہ
Risk	रिस्क	رسک	टोटा	خصارہ
Earnest money	अर्नेस्टमनी	ارنیسٹ مني	बियाना	بیانہ
Deposit	डिपोज़िट	ڈپوزٹ	अमानत	امانت
Principal	प्रिन्सीपल	پرنسيپل	मूलधन	اصل
Auction	आकशन	آکشن	नीलाम	نیلام
Payment	पेमेंट	پے منٹ	अदायगी	ادایگي
Wages	वेजेज	ویجیز	मज़दूरी	مزدوري
Agcency	एजन्सी	ایجنسي	आढ़त	آڑھت
Signature	सिगनेचर	سگنیچر	दस्तखत	دستخط
Cashier	कैशियर	کیشیر	खज़ानची	خزانچی
Barter	बारटर	بارٹر	बदला	عیوض
Incometax	इन्कमटेक्स	انکم ٹیکس	हैसियत	حیثیت

Lesson 12.

न्यायालय सम्बन्धी शब्द الفاظ عدالتي

Court	कोर्ट	كورت	कचहरी	كچهري
Plaintiff	प्लेन्टिफ़	پلين‌تف	मुद्दई	مدعي
Defendent	डिफेन्डेण्ट	ڈفينڈينت	मुद्दाले	مدعاليه
Complaint	कमप्लेन्ट	كمپلينت	इस्तग़ासा	استغاثه
Case	केस	كيس	मुक़द्दमा	مقدمه
Suit	सूट	سوت	नालिश	نالش
Civil	सिविल	سول	दीवानी	ديواني
Claim	क्लेम	كليم	दावा	دعوى
Claimant	क्लेमेंट	كليمنت	दावीदार	دعويدار
Crime	क्राइम	كرايم	अपराध	جرم
Criminal	क्रिमीनल	كرمينل	अपराधी	مجرم
Witness	विटनेस	وتنيس	गवाह	گواه
Examination	एकज़ामिनेशन	ايگزامينيشن	जांच	جانچ
Prosicute	प्रोसीक्यूट	پروسي كيوت	नालिशकरना	نالش كرنا
Judge	जज	جج	न्यायाधीश	منصف
Judgement	जजमेंट	ججمنت	फैसला	فيصله
Justice	जस्टिस	جستس	न्याय	انصاف
Magistrate	मजिस्ट्रेट	مجستريت		

हाकिम फोजदारी حاكم فوجداري

Legal	लीगल	لی گل	रीत्यानुसार	قاعدہ کے موافق
Illigal	इल्लीगल	ال لیگل	बेकायदा	بے قاعدہ
Abetment	एबेटमेंट	ابیٹ مینٹ	सहाई अपराधी	مددگار ملزم
Attempt	एटेम्पट	اٹیمپٹ	उपाय	تدبیر
Accused	एक्यूज़ड	ایکیوزڈ	मुलज़िम	ملزم
Sedition	सेडीशन	سے ڈیشن	राजद्रोह	خلاف حکومت
Lible	लाइबिल	لائبل	प्रतिष्ठाभंग	عزت ہتک
Prisonr	प्रिज़नर	پرزنر	क़ैदी	قیدی
Imprisonment	इम्प्रीज़नमेंट	امپریزن مینٹ	क़ैदख़ाना	قیدخانہ
Cross Examine	क्रोस ऐक्ज़ामिन	کروس ایکزامن	जिरह करना	جرح کرنا
Pleader	प्लीडर	پلیڈر	वकील	وکیل
Barrister	बैरिस्टर	بیرسٹر	बुद्धिवानवकील	عاقل وکیل
Translater	ट्रान्सलेटर	ترانس لیٹر	अनुवादक	مترجم
Decree	डेक्री	ڈیکری	निपटारा	بیباق کرنا
Guilty	गिल्टी	گلٹی	अपराधी	قصوروار
Acquaint	एक्वेन्ट	اے کیونیٹ	इत्तिलादेना	اطلاع دینا
Advice / Advise	एडवाइस	ایڈوایس	राय / नसीहत करना	صلاح / نصیحت کرنا
Settle	सैटिल	سیٹل	भुगतान करना	بھگتان کرنا
Compound	कम्पौन्ड	کمپونڈ	मिश्रित	مرکب
Gaol	जेल	جیل	कारागार	جیلخانہ
Bribe	ब्राइब	برایب	घूंस	رشوت

Hurt	हर्ट	هرت	चोट	چوٹ
Grievance	ग्रेवेन्स	گریونس	अन्याय	ظلم
Forgery	फोरजरी	فورجری	छल	جعلسازي
Suicide	सुइसाइड	سوئي سائڈ	आत्मघात	خودکشي
Thief	थीफ	تهيف	चोर	چور
Robbery	रोबरी	روبري	लूटमार	راهزني
Trespass	ट्रेसपास	تریس پاس	अनधिकारप्रवेश	مداخلت بيجا
Rape	रेप	ريپ	बलात्कार	زنابالجبر
Adulterer	एडलटरर	ايڈلٹرر	व्यभिचारी	زناکاری
Kidnap	किडनैप	کڈنيپ	मनुष्य चोर	انساني چور
Confine	कनफाइन	کن فائن	मूँद देना	بندکرنا
Perjury	परजरी	پرجری	मिथ्याशपथ	حلف دروغ
Murder	मरडर	مرڈر	क़त्ल करना	قتل کرنا
Gambling	गेम्बलिंग	گمبلنگ	द्यूतकर्म	قماربازي
Breach	ब्रोच	بريچ	झगड़ा	جهگڑا
Fine	फायन	فائن	दण्ड	جرمانه
Whipping	वीपिंग	وي پنگ	कोड़े मारना	کوڑے مارنا
Asylum	ऐसाईलम	ايسائي لم	देवालय	ديوتوں کي جگهه
Fetter	फेटर	فيٹر	बेड़ी	بيڑي
Handcuff	हेंडकफ	هنيڈکف	हथकड़ी	هتکڑي
Custody	कस्टडो	کسٹڈي	हवालात	حوالات
Hanging	हैंगिंग	هنيگنگ	फांसो देना	پهانسي دينا

Transportation	ट्रान्सपोर्टेशन	ترانس پورٹیشن	स्थानान्तर	جلاوطني
Simple	सिंम्पिल	سمپل	सादा	ساده
Rigorous	रिगोरस	رگورس	कड़ा	سخت
Convict	कनविक्ट	کنوکٹ	क़ैदी	قيدي
Fratricide	फ्रेट्रीसाइड	فریٹری سائڈ	बन्धुघातक	برادرقاتل
Homecide	होमीसाइड	هومی سایڈ	मनुष्यवध	انسان مارنا
Infanticide	इन्फैन्टीसाइड	انفینٹي سایڈ	बालहत्या	بچه کا خون کرنا
Regicide	रेगीसाइड	ریگي سایڈ	नृपवध	راجه کا خون کرنا
Tour	टोअर	توار	दौड़ा	دورا
Oath	ओथ	اوتهه	सौगंध	قسم
Decree Holder	डिक्रीहोल्डर	ڈکري هولڈر	डिग्रीदार	ڈگری دار
Revision	रिवीज़न	رویزن	पुनरावलोकन	نظرثاني
Sequrity	सेक्यूरटी	سیکیورٹي	ज़मानत	ضمانت
Record	रिकार्ड	رکارڈ	सिसल	مسل
Decision	डिसीशन	ڈسي شن	फैसला	فیصله
Bail	बैल	بیل	ज़ामिनी	ضامني
Warrant	वारन्ट	وارنت	अधिकारपत्र	حکم گرفتاري
Bond	बोन्ड	بونڈ	तहरीरी पाबन्दी	تحریري پابندي
Lease	लीज़	لیز	पट्टा	پٹه
Attorney	ऐटोरनी	اےتورني	मुख्तियार	مختیار

Jury	जरी	جوري	पंचायत	پنچایت
Section	सेक्शन	سيكشن	धारा	دفعه
Petitioner	पेटीशनर	پتي شنر	प्रार्थक	عرضي دهنده
Application	एप्लीकेशन	ايپلي كيشن	प्रार्थनापत्र	عرضي
Heir	हेअर	هےار	स्वामी	وارث
Will	विल	ول	वसीयतनामा	وصيعت نامه
Assault	एसोल्ट	ايسولت	आक्रमण	چڑهائی
Cost	कौस्ट	كوست	खर्चा	خرچه
Attach	एटेच	اےتيچ	कुर्ककरना	قرق كرنا
Damage	डैमेज	ڈےميج	हानि	نقصان
Adopt	ऐडाप्ट	ايڈوپت	गोदलेना	گود ليڻا
Right	रायट	رايت	हक़	حق
Estate	इस्टेट	استيت	रियासत	رياست
Miscarriage	मिसकैरिज	مس كيرج	गर्भपात	اسقاط حمل
Courtbilow	कोर्टबिलो	كورت بلو	लघुन्यायालय	جهوتي عدالت
Supiriour	सुपीरियर	سوپی ري ار	मध्यम	اوسط
Highcourt	हाईकोर्ट	هائي كورت	ऊंचान्यायालय	اعلى عدالت
Advocate		एडवोकेट		ايڈووكيت
		वकीलहाईकोर्ट	وكيل هائي كورت	
Objection	ओबजैकशन	اوبجيكشن	एतराज़	اعتراض
Objector	ओबजैक्टर	اوبجيكٹر	अपवादी	جواب دهندا
Responcible	रिसपोन्सीबिल	رسپونسي بل	जवाबदह	جوابده
Issue	इशु	اشو	विचारार्थविषय	امر تنقيح

Hearing	हीअरिंग	هیرنگ	सुनाई	سنائي
Umpire	अम्पाईर	امپائر	सरपंच	سرپنچ
Arbitrator	आर्बीट्रेटर	آربی‌تریٹر	पंच	پنچ
Assessor	असेसर	اسیسر		
Report	रिपोर्ट	رپورٹ	रपट	رپٹ
Affidavit	ऐफीडेविट	ایفی‌ڈیوٹ	बयानहलफी	بیان‌حلفي
Trial	ट्राइल	ترایل	परीक्षा	جانچ
Copy	कोपी	کوپي	नक़ल	نقل
Contract	कन्ट्रैक्ट	کنٹریکٹ	ठेका	ٹھیکہ
Surety	स्यूरटी	سیورٹي	विश्वास	یتھن
Bylaw	बाईलॉ	بائي‌لا	आपसकानियम	قاعدہ‌آپس

Lesson 13.

भिन्न २ पेशे वाले متفرق پیشہ والے

Actor	एक्टर	ایکٹر	नट	نٹ
Agent	एजएट	ایجنٹ	मुनीम	منیم
Bookseller	बुकसेलर	بکسیلر	पुस्तकव्यापारी	کتب‌فروش
Butcher	बूचर	بوچر	क़साई	قصائي
Barber	बारबर	باربر	नाई	حجام
Clerk	कलर्क	کلرک	लेखक	محرر
Cobbler	कोबलर	کوبلر	मोची	موچي
Confectioner	कनफैकशनर	کنفیکشنر	हलवाई	حلوائی

Copper-Smith	कॉपरस्मिथ	کوپراسمتھ	ठठेरा	ٹھٹیرا
Draper	ड्रैपर	ڈریپر	बज़ाज़	بزاز
Druggist	ड्रगिस्ट	ڈرگسٹ	अत्तार	عطار
Editor	ऐडीटर	ایڈیٹر	संपादक	مولف
Farmer	फार्मर	فارمر	किसान	کسان
Grocer	ग्रोसर	گروسر	पंसारी	پنساري
Perfumer	परफ्यूमर	پرفیومر	गंधी	گندھي
Jeweller	ज्वेलर	جویلر	जोहरी	جوھري
Milkman	मिल्कमेन	ملکمین	दूधवाला	دودھوالا
Porter	पोरटर	پورٹر	द्वारपाल	دربان
Reporter	रिपोर्टर	ریپورٹر	रपटकरनेवाला	رپٹ کرنیوالا
Watchmen	वाचमेन	واچمین	चौकीदार	چوکیدار
Mimicer	मिमीकर	ممي کر	बहरूपिया	بہروپیا
Peddler	पेडलर	پیڈلر	बिसाती	بساتي
Carpenter	कारपेन्टर	کارپنٹر	बढ़ई	بڑھئي
Black Smith	ब्लैकस्मिथ	بلیک اسمتھ	लुहार	لوھار
Brazier	ब्राज़ियर	برازیر	कसेरा	کسیرہ
Publisher	पब्लिशर	پبلشر	छपानेवाला	چھپانیوالا
Braider	ब्रेडर	بریڈر	पटवा	پٹوا
Printer	प्रिन्टर	پرنٹر	छापनेवाला	چھاپنے والا
Sheepherd	शीफर्ड	شي پہرڈ	गड़रिया	گڈریا
Fowler	फोलर	فولر	चिड़ीमार	چڑي مار

अभ्यासार्थ वाक्य فقرہ واسطے مشق

(1) रोहन कल कलकत्ते जायगा روھن کل کلکتہ جائگا

Rohan will go to calcutta to morrow.

(2) जाओ बाजार से कुछ दूध लाओ جاؤ بازار سے کچھہ دودھ لاؤ

Go and bring some milk from the market.

(3) औषधियां पंसारी की दुकान पर मिलेंगी ।

ادویہ پنساری کی دوکان پر ملیگی

The medicine will be had at the grocess shop.

(4) कपड़ा बम्बई में सस्ता बिकता है ।

کپڑا بمبئی میں ارزاں فروخت ھوتا ھے

The cloth is sold cheaply in Bombay.

(5) स्त्री शिक्षा की पुस्तक पंडित बृजमोहनलाल मुनीम की बनाई हुई अच्छी है پنڈت برج موھن لال منیم کی بنائی ہوئی استری شکشا کی کتاب عمدہ ھے

The book of Istrishiksha made in by Pt. Brij Mohanlal munim is very nice.

(6) मुझे इस वर्ष डाक्टरी की परीक्षा पास करनी है

مجھے امسال ڈاکٹری کا امتحان پاس کرنا ھے

I have to pass the medica examination this year.

(7) उस जगह से तुम क्या समाचार लाये

تم اس جگہہ سے کیا خبر لائے

What news did you bring from that place.

(8) तुम्हारी नानी ने मुझे चार दिन तक घर नहीं आने दिया
تمهاري ناني نے مجهے چار دن تک گهر نهيں آنے ديا —

Your grand-mother did not allow me to return house up to four days.

(9) रघुबरदयाल को भाई के पास भेज दो
رگهبرديال كو بهائي كے پاس بهيجدو

Send Raghubar dayal tó his brother,

(10) हिन्दुस्तान में बन्दर बड़ा चालाक जानवर है
هندوستان ميں بندر بڑا چالاک جانور هے

The monkey is very cunning animal in India

(11) नहीं महाशय मेरी यह सलाह नहीं
نهيں جناب ميري يه صلاح نهيں

No Sir; I dont of this opinion

(12) क्या तुम मेरी खातिर ताश खेल सकते हैं
كيا تم ميري خاطر تاش كهيل سكتے هيں

For my sake; what do you play playing cards.

(13) सूर्य ठीक हमारे सीधे हाथ की ओर था
سورج تهيک همارے داهنے هاتهه كي طرف تها

The sun was right our right hand side

(14) मैं बम्बई को सफ़र कर रहा हूँ
ميں بمبئي كو سفر كر رها هوں

I am jurning to Bombay

(15) वह बाग़ में जाता है وه باغ ميں جاتا هے

He goes in the garden

(16) मैं वर्षा के कारण नहीं आसक्ता

میں مینھ کي وجه سے نہیں آسکتا

I could not comes for the rain

(17) सोहन बहुत अच्छा मनुष्य है سوھن بہت اچھا آدمي ہے

Sohan is a very good man

(18) तुम लालची क्यों हो تم لالچي کیوں ہو

Why are you greedy ?

(19) उसने अपना द्वार खोला اوس نے اپنا دروازہ کھولا

He open our door.

(19) मैं बम्बई से अलीगढ़ और वहां से इलाहाबाद और इलाहाबाद से जबलपुर पैदल गया

میں بمبئي سے علیگدھ اور وھاں سے الہ‌آباد اور الہ آباد سے جبل‌پور پیدل گیا—

I went to Bombay from Aligarh & then started for Allahabad; whence I walkd to Jubblpore.

हिन्दीमेंअनुवाद करो اردومیں ترجمہ کرو

When will you go to see him.

A man is standing at the door to you.

Say to him I could not see him.

Now I want the first boy in this class.

Who is the shining boy in your class

When your father will be here.

Do you wish to take part in it?

I shall take you to-morrow to the market and buy a nice dress for you.

My brother will be back here from Benares on Tuesday.

Did you go to make a visit to the collector yesterday.

The Dharam Samaj committee will be shut up to Sunday.

On what day your brother will be back from Cawnpore.

Have you taken your food?

Not yet; I have not taken my food;

When will you go to bathe in to the Ganges.

The Dewali holiday will be from to-morrow.

Your Brother is gone out to take air.

Is the house of commons to day.

This is a good newspaper in India.

In fact it makes man a man.

It works like a charm. Do you go to Delhi.

All the perfumery articlesâre described in this list.

The moon rises in the evening.

They are all pandit, therefore do not mind any person's advice.

How can blow the hot air.
Manoharlal has just gone by this train
This letter from Girjanand has come to monday
I was busy then in another work.
What you have to me. What do you what?
I can not give any basket to you.
It is all right you come after a long time,
I wish to give a first class watch.
Tell me your charges for advertisement.
Sir, I have told him. What is called a boy.
I am making the one bottle pickle of orange.
The bed is sitting in this house.
It is a half past four get the drink water.
When were the ved completed.
Who is a rich man ? No Sir, this a poor man.

हिन्दी वाक्योंका अंगरेज़ीमें अनुवाद करो

दुपहर का समय है, मुझे तुम्हारा विश्वास नहीं है।

दोनों ऊपर से नीचे आए, अब आकाशमें कितना अँधेरा है।

आओ तुम्हें ताजमहल में ले चलें, देखो मेंह बरस रहा है।

सड़कों पर नदी सी बह रही है, यह बाग़ मकानसे ४ मीलपर है।

क्या तुम कुर्सी पर बैठे हो, मैं क्या सुना सक्ता हूं।

अलीगढ़ के ताले बहुत प्रसिद्ध हैं. सासनी के बेर मीठे हैं।

कल सुबहको बनारस जाऊँगा, राजा हरिश्चन्द्र बड़ा सत्यधारी था।

इनको एक पैसा दो, क्या बाज़ार से कुछ खरीदना है।

महोबा के देशी पान स्वादिष्ट हैं, अब कचहरी जाने का समय है।

रविवार को न्यायालयों में छुट्टी होती हैं। प्लेग सब जगह शुरू है।

बिहारीलाल दिल्ली से कुशलता पूर्वक आगये।

कल तुमको क्या काम था, मैं तुम्हारा स्वामिभक्त नौकर हूँ।

मैं अहमदाबाद से कल को मंडला जाऊँगा।

यह पान वाले की दुकान है। राजघाट अलीगढ़ से १९ मील है।

किताबों की एजन्टी से बहुत लाभ होगा।

मेरा एक लड़का डाकखाने में नौकर है।

विद्वानों के पास बैठो, आज रेल ठीक वक्त पर छूटी,

उस मनुष्य के जंज़ीर खींचने से रेल ठहर गई.

कैसी ठंडी हवा चल रही है, आज बहुत गर्मी है।

ओहो मैं देर से आया, आप कहां जारहे हैं।

गार्ड रेल को रोक सक्ता है, अभी ठीक दो बजे हैं

रात के ११ बज गये दुकान बन्द कर दो,

चोरों ने गोदाम से कपड़ा चुराया, हिरन जंगल में रहते हैं।

भेड़ें मिमियाती हैं, शेर दहाड़ता है यह स्वदेशी टोपी मेरी है।

क्या यह बैलों की गाड़ी हैं? नहीं, यह भैंसों की गाड़ी है।

तुम कहां से आरहे हो, इस नदी में मगर रहता है।
मछलियां पानी में खेलती हैं, यह खेलने का समय नहीं है।
तुम रामप्रसाद को जानते हो। बिल्लियां मिमियाती हैं।
वह ग़रीब मनुष्यों की सहायता करता है। मेंह बरसता है।
वह लंगड़ा आदमी है, कुत्ता भौंका करते हैं।
उसने सेब खाया, यह आम बहुत मीठा है।
बल्ली चालाक है, वे हमारे घर के पास रहते हैं।
गर्मी में प्यास लगती हैं, लड़ाई मत करो।
हम उनसे मित्रता करना चाहते हैं, तुम क्या चाहते हो।
वह शराब रोज़ाना पीता है, यह साप्ताहिक समाचार पत्र है।
यह जहाज़ विलायत जाता है, लड़का पढ़ता है।
उसे फांसी की सज़ा हुई. इस नोट को भुना लाओ।
यह दस साल की पुरानी कम्पिनी हैं. उसने अदालत में अर्जी दी।
तुम बदनसीब हो. दही कुछ खट्टा होगया।
काबुल का अनार मीठा होता है, चोरों ने घर में आग लगादी।
कल तुम क्यों ग़ैर हाज़िर थे. वह पहले बहुत हंसा,
मैं तुम्हें देख कर प्रसन्न हुआ. क्या तुम एक गीत गा सक्ते हो।
मेरी घड़ी बहुत सुस्त है. मेरी यह घोड़ी बहुत सुन्दर है।
मेरी जिन्दगी में १२ वर्ष कम होगये. गाड़ी में पत्थर भरे हैं।
बिल्लियां पेड़ पर भी चढ़ जातीं हैं, मैं तीर चलाना सीखता हूं।
वह बाग़ में पानी लगा रहा है जोधपुर जैपुर में पत्थर की खान है।
वह मुसाफिर घोड़े से गिर पड़ा. एक स्त्री तुम्हारे पीछे बैठी है।
जितनी तुमसे होसके खूब महनत करो, यह आमका पेड़ है।
घोसी गाय को दुहता है. गाय का दूध मीठा और हलका है।
यह एक दैनिक अखबार का सम्पादक है।
किसान बहुत परिश्रम करता है, द्वारपाल द्वार की रक्षा करता है।

चौकीदार रातको रखवाली किया करते हैं।
ठठेरा पीतल के बर्तन बनाता है, हलवाई ने दूधमें पानी मिलाया।
इस अत्तार के यहां इत्र अच्छा बिकता है, चमार जूता बनाता है।
यह पन्सारी हल्दी तेज़ बेचता है. बाग़ में कृष्ण का मन्दिर है।
नाई बाल बनाया करते हैं, यह किताब इलाहाबाद में छपी है।
जौंहरी को हीरे की परख होती है, बिसाती सुइयां सस्ती बेचता है।
बहरूपिया ने अपना भेष बदल लिया; गड़रिया भेड़ें चरा रहा है।
लुहार ने मुझको तलवार बनाकर दी. बढ़ई ने एक सन्दूक बनाया।
चिड़ीमार ने एक गिलहरी को मारडाला।
लंगूर की पूंछ लम्बी होती हैं, हलकारा डाक लेजाता है।
नालबन्द ने घोड़े के नाल आज ठीक किये।

اردو فقرونکا انگریزی میں ترجمہ کرو

اب رات کا وقت ہے - مجھے اوسکا اطمینان نہیں ہے -
دونوں اوپر سے نیچے آئے - بغیر چراغ کے گھر میں اندھیرا ہے -
آسمان میں چاند نکل رہا ہے — سڑکوں پر موٹر چلتی ہے —
کیا تمہارے سامنے میز رکھی ہے — اس مکان سے باغ دور ہے —
علی گڈہ کے قفل مشہور ہیں — کیا تم اسٹول پر بیٹھے ہو —
میں کل صبح مرزاپور جاؤنگا - اسکو ایک روپیہ دیدو -
مہوبہ کا پان ذائقہ دار ہے - یکشنبہ کی ہر دفتر میں چھٹی ہوتی ہے
کل تم کو کیا کام تھا - میرا ایک ایجنٹ احمدآباد میں ہے -
اوسکا باپ الہ آباد اسٹیشن پر نوکر ہے — عقلمندوں کے پاس بیٹھو
آج ریل گاڑی مقررہ وقت پر گئی — پلیگ برا مرض ہے
علی گڈہ سے ہاتھرس جنکشن 19 میل دور ہے —
اوس نے نارنگی کھائی - کیسی سرد ہوا چل رہی ہے
کل گرمی بہت تھی — ابھی ٹھیک شام کے سات بجے ہیں —
آہا میں کچھہ دیر سے آیا - تم کہاں جا رہے ہو —
گارڈ ریل کو ٹھہرا سکتا ہے - اب رات کے 9 بجگئے دوکان بندکردو -
چوروں نے مکان سے پیتل کے برتن چرائے —
شیر جنگل میں رہتے ہیں — بھیڑ ممیاتی ہیں -
یہہ انار کا درخت ہے - یہہ گزی کی ٹوپی میری ہے -
کیا یہہ بھینسوں کی گاڑی ہے ؟ نہیں یہہ گھوڑا گاڑی ہے -
تم کہاں سے آرہے ہو - اس دریا میں کچھوے بہت ہیں -
مچھلیاں پانی میں ہی زندہ رہتی ہیں —

وہ غریب انسانوں کی امداد کرتا ہے - وہ لنگڑا کتا ہے -
بلی پیڑ پر بھی چڑھجاتی ہے — بلہاں مہمانی ہیں —
وے میری دوکان کے قریب رہتے ہیں—کتا بھونکا کرتے ہیں
ہم اوس سے دوستی کرنا چاہتے ہیں - تم کیا چاہتے ہو —
وہ روزانہ بھنگ پیتا ہے - یہہ جہاز کل روانہ ہوگا -
لڑکا اپنی کتاب پڑھہ رہا ہے — اسکو پھانسی کی سزا ہوئی -
اس روپیہ کا بھرت لاؤ — یہہ روزانہ اخبار لاہور کا ہے -
میری ۱۴ برس کی کمپنی ہے - تم کل غیر حاضر تھے —
دودہ میٹھا اور تازہ ہے — دہی میٹھا اور کچھہ کھٹا ہے -
چوروں نے گودام سے روٹی چرائی — تم کل کیوں غیر حاضر تھے -
وہ مجھے دیکھکر بہت ہنستا ہے - کیا تم ایک غزل گا سکتے ہو -
میری عمر اب تھوڑی باقی ہے —قابل کا انار میٹھا ہوتا ہے
بیلوں کی گاڑی میں چنا بھرے ہیں — یہہ آم کھٹا ہے -
میں تیر چلانا سیکھہ رہا ہوں — خدا کا شکر ادا کرنا چاہئے -
وہ اسکی پرانی دوست ہے — باغ میں امرودوں کو پانی لگاؤ -
جودھپور جیپور میں پتھر کی کان ہے —وہ مسافر اونٹ پر سے گر پڑا -
یہہ ناسپاتی کا درخت ہے — یہہ عورت تمہارے پیچھے کھڑی ہے
میں بنگ باسی اخبار کا اڈیٹر ہوں - قنوج کا عطر عمدہ ہے
کسان بہت محنت کرتا ہے - دربان دروازہ پر پہرا دیتا ہے -
ٹھٹھیرا پیتل کے لوٹا بناتا ہے - حلوائی نے شیرینی بنائی —
بروانے میں گلاب کی کھیتی ہوتی ہے -
یہہ پنساری سیاہ مرچ تیز بیچتا ہے -
اس باغ میں کرشن کا مندر ہے - نائی نے میری حجامت بنائی

Lesson 14

बोल चाल के वाक्य بول چال کے فقرے

Worship God every morning	प्रातःकाल ईश्वर भजन करो	صبح هي خدا کي عبادت کرو
God made all thing	ईश्वर ने हर वस्तु पैदा की	خدانے هر ایشیا پیدا کي
Man's duty is to obey parents	मां बाप की इज्जत योग्य है	ماں باپ کی عزت لازم هے
God is just	ईश्वर बड़ा न्यायी है	خدا بڑا منصف هے
God is always present	ईश्वर हर समय मौजूद है	خدا هر وقت حاضر ناظر هے
Do not make a sin	पाप मत करो	گناہ مت کرو
To give good opinion is good	अच्छी राय देना भला है	نیک صلاح دینا اچھا هے
This saint bears good character	यह साधू बहुत नेक चलन है	یهه فقیر بڑا نیک چلن هے
No mistake is in the court of God	ईश्वर के यहां भूल नहीं	خدا کے یہاں غلطي نہیں
The result of bad is bad	बुरे कार्यों का फल बुरा है	خراب فعل کا نتیجه خراب هے
Do good with every body	हर किसी के साथ भलाई करो	هر کسي کے ساتهه بهلائي کرو
Anger is the root of all the evils	क्रोध पाप की जड़ है	غصه گناهوں کي جڑ هے

Do not cheat any body	किसी को धोखा मत दो	کسی کو دھوکا نہ دو
Do not accompany the bad	बुरों की सुहबत में मत बैठो	بد افعال کی صحبت میں مت بیٹھو
To salute early in the morning is necessary	प्रातःकाल राम राम करना आवश्यक है	صبح سلام کرنا ضروری ہے
Get up before sunrise	सूर्य निकलने से पहिले उठो	طلوع آفتاب سے پہلے اٹھو
Good morning how are you.	राम राम कहिये सर्वानन्द	سلام مزاج شریف
Thanks God we are quitewell	ईश्वर कृपा से सर्वानन्द है	خدا کے فضل سے خیریت ہے
What is your name	तुम्हारा क्या नाम है ?	تمہارا کیا نام ہے
My name is Bashir-uddin	मेरा नाम बशीर उद्दीन है	میرا نام بشیرالدین ہے
Bring my pencil	मेरी पेन्सिल लाओ	میری پنسل لاؤ
Where is your master's residence.	तुम्हारे गुरू कहां के निवासी हैं	تمہارے اوستاد کہاں باشندہ ہیں
My master is resident of Calcutta	हमारे गुरू कलकत्ते के हैं	ہمارے اوستاد کلکتہ کے ہیں
Why did your father come	तुम्हारे पिता क्यों पधारे	تمہارے والد کیوں تشریف لائے
Light the lamp	लालटेन को जलाओ	لالٹین کو جلاؤ

Labour hard in study	पढ़ने में अधिक परिश्रम करो	پڑھنے میں خوب محنت کرو
Have you passed F. A. ?	क्या तुमने एफ़ ए पास करलिया ?	کیا تمنے ایف اے پاس کرلیا
Yes Sir, I passed it last year.	जी हां पिछले वर्ष पास कर लिया	جي هاں گذشتہ سال پاس کرلیا
Where is your book ?	तुम्हारी पुस्तक कहां है ?	تمہاري کتاب کہاں ہے
It is on the school table.	मदर्से में मेज़ पर रक्खी है	مدرسہ میں میز پر رکھي ہے
What are you studying now ?	अब तुम क्या पढ़ रहे हो ?	اب تم کیا پڑھہ رہے ہو
I have studied geography at this time.	मैंने इस समय भूगोल याद किया है	میں نے اسوقت جغرافیہ یاد کیا ہے
Why did you not go to school today.	आज तुम क्यों मदर्सा नहीं गये	آج تم کیوں مدرسہ نہیں گئے
I have fever and headache	मुझको ज्वर और सर दर्द है	مجھے بخار اور سر درد ہے
Is he a bad man ?	क्या वह बदमाश मनुष्य है ?	کیا وہ بدمعاش ہے
No, he is a very good man.	नहीं वह बड़ा योग्य पुरुष है	نہیں وہ بڑا شریف ہے
Where does your father serve ?	आपके पिता कहां नौकर हैं	آپکے والد کہاں نوکر ہیں

He is a special Karinda in Jodhpur state.	जोधपुर स्टेट में खास कारिन्दा हैं।	ریاست جودھپور کے دیوان عام ھیں
What do you work ?	तुम क्या काम करते हो ?	تم کیا کام کرتے ھو
I have a book shop.	मेरी पुस्तकों की दुकान है	میری کتب‌فروشی کی دوکان‌ھے
What is your monthly income.	प्रति माह कितनी आय है	تمکو کتنی یافت ماھانہ ھے
About forty or fifty Rs. a month.	यही ४० पचास रुपया	یہی چالیس پچاس روپیہ
Is service good or trade	गुलामी अच्छीहै या व्यापार ?	غلامی اچھی یا سوداگری ھے
We gained much profit in trade	हमको व्यापार से अधिक लाभ हुआ !	ھمکو سوداگری میں بڑا فائدہ ھوا
What have you bought ?	आपने क्या ख़रीदा था ?	آپنے کیا خریدا تھا
Two years ago we purchased turmeric	दो वर्ष पहिले हल्दी ली थी	دو برس پیشتر ھلدی خریدی تھی
These are the rules of God	यह सब ईश्वरीय नियम है	یہہ سب خدا کی قدرت ھے
How many brothers you have ?	तुम्हारे सहोदर के भ्राता हैं ?	تمہارے کتنے حقیقی برادرھیں

We are only two	केवल दो हैं।	صرف دو ھیں
What did your father bring	तुम्हारे पिता वह क्या लाये थे	تمہارے والد وہکیا لائےتھے
Do you not know.	क्या आप को नहीं मालूम ?	کیا آپ کو نہیں معلوم ؟
No sir, I know nothing	जी हां मुझे कुछ मालूम नहीं	جي ھاں مجھے کچھہ معلوم نہیں
See; that potato is yellow	देखिये वह जर्दा आलू है।	دیکھئے وہ زردہ آلو ھے
Its bark is sweet	इसका छिलका मीठा है।	اس کا چھلکا میٹھا ھے
Yes Sir, it is very tasteful	जी हां बहुत स्वादिष्ट हैं।	جي ھاں بڑا ذائقہ دار ھے
When you will be married	तुम्हारा विवाह कब होगा।	تمہاري شادي کب ھوگی
On the 7th of April 1925	७ अप्रैल सन् २५ की नियत हैं	۷ اپریل ۱۹۲۵ع کي مقرر ھے
Where the procession will go	बरात किस जगह जायगी !	برات کس جگھہ جاویگي
It will go to Fatehgarh in Farukhabad District.	फतेहगढ़ जिला फर्रुखाबाद में जायगी।	فتحگڈہ ضلع فرخ آباد میں جاویگي
What is the population of this city ?	इस शहर की मनुष्य गणना बताओ।	اس شہر کي مردم شماري بتاؤ
Plague is a very bad disease	प्लेग बुरा रोग है।	طاعون برا مرض ھے

A man died at railway to day	आज रेल पर एक मनुष्य मर गया।	آج ریل پر ایک انسان مرگیا
How many tables you have?	तुम्हारे पास कितनी मेज़ हैं ?	تمہارے پاس کتني میز ہیں؟
I have only one desk	सिर्फ एक डेक्स है।	صرف ایک ڈیکس ہے ؟
What does it cost	उस का क्या मूल्य है।	اوس کي کیا قیمت ہے
I bought it for eight rupees	अजी आठ रुपये में खरीदा है	اجي آٹھہ روپیہ میں خریدا ہے
What o'clock it is now ?	अब कितने बजे हैं ?	اب کتنے بجے ہیں
Now it is two at night	इस समय रात के दो बजे हैं।	اسوقت رات کے دو بجے ہیں
I have to go to Calcutta	मुझे कलकत्ते अवश्य जाना है।	مجھے کلکتہ ضرور جانا ہے
What have you to do there ?	वहां आपका क्या काम है ?	وہاں آپ کا کیا کام ہے
I have to give an advertisement in the paper	एक समाचार पत्र में विज्ञापन देना है।	ایک اخبار میں اشتہار شایع کرانا ہے
Smoking makes a man short sighted.	हुक्का पीने से दृष्टि कम होती है	حقہ پینے سے بینائي کم ہوتي ہے
Where did you intend to go again ?	फिर आप कहां जाना चाहते हैं?	پھر آپ کہاں جانا چاہتے ہیں

To see Jagannathji	जगन्नाथजी के दर्शन करने।	جگناتهہ جي کے درشن کرنے
This water is very cold.	यह पानी अधिक ठंडा है।	یہہ باني بہت ٹھنڈا ھے
Sun rises in the East	सूर्य पूर्व में निकलता है।	آفتاب مشرق میں طلوع ھوتاھے
Do you eat betels !	क्या तुम पान खाते हो ?	کیا تم پان کھاتے ھو
No Sir, I eat tobacco.	नहीं साहब तमाखू खाता हूं।	نہیں جناب تمباکو کھاتا ھوں
How many friends have you ?	आपके कितने मित्र हैं ?	آپ کے کتنے دوست ھیں ؟
I have only one .	केवल एकही मित्र है।	صرف ایک دوست ھے
I am going to Agra	मैं आगरे जारहा हूँ।	میں آگرہ جارھا ھوں
One of my friends is pleader	मेरा एक मित्र वकील है।	میرا ایک دوست وکیل ھے
Meet you certainly tomorrow at any time	तुम कल दिन में अवश्य मिलना	تم کل دن میں ضرور ملنا
Will you go to Bazar ?	क्या आप बाज़ार जावेंगे ?	کیا آپ بازار جاوینگے ؟
Yes Sir, I have to buy some clothes.	जी हां, बजाज से कपड़ा लेना है।	جي ھاں بزاز سے کپڑا خریدناھے
On which shop you will go ?	किस बजाज की दुकान पर जाओगे ?	کس بزاز کی دوکان پر جاؤگے ؟

On that shop of congress	वही बढ़िया दुकान कांग्रेस की	وهي مشهور دوكان كانگريس كي
Who is the greatest man in the world ?	दुनियां में सबसे बड़ा कौन है ?	دنيا ميں سب سے بڑا كون هے؟
Mahatma gandhi is the greates man.	महात्मा गांधी बड़ा पुरुष है।	مهاتما گاندهي هے
Aligarh is a juction station	अलीगढ़ जङ्कशन स्टेशन है।	علي گڈهجنكشن اسٹيشن هے
How far Etawah is ?	इटावा कितनी दूर है ?	اٹاوه كتني فاصله پر هے
It is 70 miles off from this place.	यहां से ७० मील है।	يهاں سے ٧٠ ميل هے
Clean the bed,	बिछौना साफ करो।	بستر صاف كرو
I want to sleep	मैं सोना चाहता हूँ।	ميں سونا چاهتا هوں
That woman has two children	उस स्त्री के दो बालक हैं	اوس عورت كے دو بچے هيں
Tell me, have you any house vacant in your vicinity	कहिये आपके पास कोई मकान खाली है	كهئے آپ كے قريب كوئی مكان كهالي هے
Yes; it has fallen vacant just now	जी हां अभी खाली हुआ है	جي هاں ابهي خالي هوا هے
What is its rent ?	उसका क्या किराया है	اوس كا كيا كرايه هے

Only Rs 5 a month	यही पांच रुपे मासिक है	یہی پانچ روپیہ مہینہ ہے
Khurja is a centre of ghee	खुर्जा घी की मंडी है	خورجہ گھی کی منڈی ہے
Delhi is a trading city.	दिल्ली व्यापारिक स्थान है	دھلی تجارتی شہر ہے
There is no other river bigger than the Ganges	गंगा से बड़ी कोई नदी नहीं	گنگا سے بڑا کوئی دریا نہیں
Who is that young man ?	वह युवा कौन मनुष्य है	وہ جوان کون انسان ہے
This is a poor farmer	यह दरिद्र किसान है	یہہ ایک غریب کسان ہے
What does he want ?	यह क्या इच्छा करता है	یہہ کیا خواہش کرتا ہے
He asks food for children	बालकों का भोजन मांगता है	بچوں کے لئے کھانا مانگتا ہے
Will you buy this pen ?	क्या आप कलम खरीदेंगे	کیا آپ قلم خریدینگے
No, I do not require ?	नहीं मुझे कोई आवश्यकता नहीं	نہیں مجھے کوئی ضرورت نہیں
Can I get the change ?	क्या भर्त मिल सक्ता है ?	کیا ریزگاری مل سکتی ہے
Yes Sir, you may get for Rs 2.	जी हां दो रुपये की मिलेगी	جی ہاں دو روپیہ کی ملیگی
What is the price of this cloth?	इस वस्त्र की क्या क़ीमत है	اس کپڑے کی کیا قیمت ہے ؟
It costs two Rs per yard.	यह दो रुपया गज़ का कपड़ा है	یہہ دو روپیہ گز کا کپڑا ہے

Postal Press belongs to Government	पोस्टल प्रेस गवर्नमेंट का है	پوسٹل پریس گورنمنٹ کا ھے
There is much work in this press	इस प्रेस में आज कल बहुत काम है	اس پریس میں آجکل بہت کام ھے
All the Govt. work of Calcutta and Lahore will be done in it.	कलकत्ता और लाहौर का सरकारी काम इसीमें होगा	کلکتہ اور لاھور کا سرکاری کام اسی میں ھوگا
Old machineries of the postal press are auctioned	पोस्टल प्रेस के पुराने प्रेस नीलाम होते हैं	پوسٹل پریس کے پرانے پریس نیلام ھوتے ھیں
Do you want to buy a press?	क्या आप प्रेस खरीदना चाहते हैं?	کیا آپ پریس خریدنا چاھتے ھیں ؟
Yes Sir, If there be a good & cheap.	हां कोई सुन्दर और सस्ता हो	ھاں کوئي عمدہ اور ارزاں ھو
Aligarh carpets are good	अलीगढ़ की दड़ी उम्दा हैं	علیگدہ کي دریاں عمدہ ھیں
Aligarh locks secured a good name in the world.	अलीगढ़ के तालों ने संसार में नाम पाया।	علیگدہ کے قفلوں نے دنیا میں نام پایا

Here is a Muslim College	यहां मुसलमानी कालिज है	یہاں مسلمانی کالج ہے
It was built by Sir Syed Ahmad Khan	सरसैयद अहमदखां बने बनवाया था।	سرسید احمدخاں نے بنوایا تھا
The Taj mahal at Agra is worth seen.	आगरे का ताजमहल देखने योग्य है।	آگرہ کا تاج محل قابل دید ہے
Berbal used to give immediate reply	बीरबल बहुत हाज़िर जवाब था।	بیربل بہت حاضر جواب تھا
Men are in great search of houses	मनुष्यों को मकानों की अधिक खोज है।	انسانوں کو مکانوں کی بہت تلاش ہے
The house rent has much increased than before.	पहिले की निस्बत किराया बहुत बढ़ गया।	بہ نسبت پہلے کرایا بہت بڑھ گیا
The vakil's house is in Purani Kotwali	पुरानी कोतवाली में वकील का घर है।	پرانی کوتوالی میں وکیل کا مکان ہے
Where is your birth place?	तुम्हारी जन्मभूमि कहां की है।	تمہاری پیدایش کہاں کی ہے
Village Sasni is in Tahsil Hathras	तहसील हाथरस में सासनी गांव है।	تحصیل هاتھرس میں ساسنی گانوں ہے

That news was wrong	वह ग़लत खबर थी	وہ غلط افواہ تھي
Send Ram Narain to buy tickets	रामनरायन को टिकट लेने भेजो	رام نراین کو ٹکٹ خریدنے بھیجو
I have to go to Colaba station in Bombay	मुझे बम्बई कुलाबा स्टेशन जाना है	مجھے بمبئي کلابہ اسٹیشن جانا ھے
Where should I change the train	कहां गाड़ी बदलनी होगी	کہاں گاڑي بدلني ھوگي
At Muttra junction station	मथुरा जंकशन के स्टेशन पर	متھرا جنکشن کے اسٹیشن پر
How many poets are there	संसार में कितने कवि हैं ?	جہاں میں کتنے شاعر ھیں
We do not know they are never counted	हम नहीं जानते कभी संख्या नहीं हुई	ھمیں نہیں معلوم کبھي شمار نہیں ھوئي
Do not travel without ticket in the trains	रेल में बिना टिकट भ्रमण न करो	ریل میں بغیر ٹکٹ سفر مت کرو
What is the wire fixed ?	यह कैसा तार लगा है	یہہ کیسا تار لگا ھے
This is a Electric wire	यह बिजली का तार है	یہہ بجلي کا تار ھے
How many hours have you heard in the school	तुमने मदर्से में कितने घन्टे सुने	تمنے مدرسہ میں کتنے گھنٹے سنے

It is ten A. M. uptill now.	अभी तक दुपहर के १० बजे हैं	ابھي تک دوپہر کے ۱۰ بجے ھیں
Who is the drill Master of your class ?	तुम्हारे वग का कौन ड्रिल मास्टर है	تمہارے درجہ کا کون ڈرل ماسٹر ھے
The man who is standing close to pole jump	वही मनुष्य जो पोल जम्प के पास है	وھي انسان جو پول جمپ کے پاس ھے
Third class compartment of the train is very crowded	रेल के तीसरे दर्जे में बड़ी भीड है	ریل کے تیسرے درجہ میں بہت بھیڑ ھے
Delhi is the old capital of India	हिन्दुस्तान की प्राचीन राजधानी दिल्ली है	ھندوستان کي پراني دارالخلافت دھلي ھے
The train starts at the whistle of the guard.	गार्ड के सीटी बजाने से रेल चलती है	گارڈ کے سیٹي بجانےسے ریل گاڑي چلتي ھے
Alack, I could not see him	शोक मेरी भैंट न हुई	افسوس میري ملاقات نہ ھوئي
Roshan lal, why did he die,	रोशनलाल, वह क्यों मर गया,	روشن لال ! وہ کیوں مرگیا
A bullock has thronged his horn	एक बिजार ने सींग मारा	ایک آختہ بیل نے سینگ مارا
Spitting is not allowed in the train.	रेल में थूकने का हुक्म नहीं	ریل میں تھوکنے کي ممانعت ھے

Why the station is so crowdy ?	स्टेशन पर इतनी क्यों भीड़ है	اسٹیشن پر اتنا کیوں مجمع ہے
Do'nt you know ?	क्या आपको नहीं मालूम ?	کیا آپکو نہیں معلوم
No Sir. I do not know	नहीं जी नहीं मालूम	نہیں صاحب نہیں معلوم
Today is the 15th of Kartik	आज कार्तिक की पूर्णिमासी है	آج کارتکی پورنماشي ہے
At what time this train will reach Ahmedabad ?	यह रेल अहमदाबाद किस वक्त पहुंचेगी	یہہ ریل احمدآباد کس وقت پہونچیگي
After tomorrow at7 A. M.	परसों सबेरे ७ बजे।	پرسوں صبح کے ۷ بجے !
Woman, where were you ?	स्त्री ! आप कहां थे	عورت - آپ کہاں تھے
Man, I was at service.	मर्द-नौकरी पर था	مرد - نوکري پر تہا
This time, buy grain	अबकी बार अन्न खरीद लो	ابکی دفعہ آناج خرید لو
Tell me, how many monds do you require ?	कहो कितना अनाज चाहिये	کہو کتنا آناج چاهئے
Two monds monthly	दो मन माहवारी	دو من ماهواري
When Ram Shankar will be married ?	रामशंकर का विवाह कब करोगे	رامشنکر کي شادی کب کروگے

When God please, then.	जब ईश्वर को मन्जूर है तब	جب خدا کو منظور هے تب
Who cooked food today	आज रोटी किसने बनाई है	آج روٹي کس نے بنائي هے
Your daughter, Tirveni has done	आपकी बेटी त्रिबेनी ने	آپکی بیٹي تربینی نے
The greens is-much pappery	शाक में मिर्च बहुत हैं	شاک میں مرچ بہت هیں
She is not well acquaintedyet	ज़रा अभी थोड़ी परचित है	ذرا ابهي کم واقف هے
Why did you make her	तुमने उस से क्यों बनवाई	تم نے اوس سے کیوں بنوائي
I was bathing at that time	मैं उस समय नहा रही थी	میں اوسوقت نہا رهي تهی
Fill my smoking pipe.	हमारा हुक्का भर दो	همارا حقه بهر دو
Now we want to lay on bed	अब हम खाटपर लेटनाचाहते हैं	اب هم چارپائي پرلیٹنا چاهتے هیں
Did Ram Shanker go to college ?	क्या रामशंकर कौलिज गया ?	? کیا رامشنکر کالج گیا
No. He has gone to his friend	नहीं मित्र के यहां गया है	نہیں دوست کے یہاں گیا هے
When will you go to station	आप स्टेशन किस समय जायेंगे	آپ اسٹیشن کس وقت جاوینگے
At 2 P. M.	वही दो बजे दुपहर के	وهي دو بجے دوپہر کے
Bring me a comb evening.	शाम को एक कंघा हमको लाना	شام کو ایک کنگھا همکو لئے لانا
Let us love each other	आओ ज़रा प्यार करें	آؤ ذرا محبت کریں

Yes. I am ready every time.	हां ? हर समय दासी हाजिर है	هاں ! هر وقت بلدی حاضر هے
What is the rate of wheat?	गेहूँ की क्या दर है	گیہوں کا کیا نرخ هے
12 seer's a rupee	एक रूपये का बारह सेर है	ایک روپیه کا ۱۲ سیر هے
Is the rate quite correct	क्या भाव बिल्कुल ठीक है ?	کیا بالکل نرخ ٹھیک هے
Yes, You can not get cheaper	जी हां ? इन से सस्ते न मिलेंगे	جي هاں ؟ اس سے ازراں نه ملینگے
He is a very rich man	वह बहुत धनवान है	وہ بہت مالدار هے
Never be angry	क्रोध कभी न करो	غصه هرگز نه کرو
Why did you made friendship with her.	तुमने उससे क्यों मित्रता की	تمنے اوس سے کیوں دوستي کي
She is very clever women	वह बहुत चालाक स्त्री है	وہ بڑي چالاک عورت هے
The Judge settled the case	जज ने मुकद्दमा फैसिल किया	جج نے مقدمه فیصل کیا
Theft is a bad practice	चोरी करना बुरा है	چوري کرنا برا هے
God helps in misery	दुख में ईश्वर साथी है	تکلیف میں خدا مددگار هے
I have much pain in my waist	मेरी कमर में अधिक दर्द है	میري کمر میں زیادہ درد هے

Tell me your story	अपना हाल बयान करो	اپنا حال بیان کرو
Is he suffering from fever to-day	क्या ? आज उसे ज्वर है	کیا ? آج اوسکو بخار هے
He has been attacked from Nimonia	नहीं उसको निमोनियां हो गया है	نهیں اسکو نمونیه هوگیا هے
To bathe early in the morning is makes a man healthy	प्रात: स्नानसे तन्दुरुस्ती क़ायम रहती है	صبح نہانے سے تندرستي قائم رهتي هے
In which court your case is ?	तुम्हारा मुकद्दमा किस कचहरी में है ?	تمهارا مقدمه کس کچهري میں هے ?
My case is in the civil Court of Meert.	मेरा मुकद्दमा दीवानी कचहरी मेरठ में है?	میرا مقدمه دیواني کچهری میرتهه میں هے
Did the cats mew ?	क्या बिल्लियां मिमियाती हैं ?	کیا بلیاں ممیاتي هیں ?
No, Lions roar in the forests	नहीं जंगल में शेर दहाड़ता है	نهیں جنگل میں شیر دهاڑتاهے
What book do you read	आप कौनसी पुस्तक पढ़ते हैं ?	آپ کونسي کتاب پڑهتے هیں
Sir. I read the 5th reader of English	जनाब मैं अंगरेजी की पांचवीं पुस्तक पढ़ता हूं ?	جناب میں انگریزي کي پانچویں کتاب پڑهتا هوں !
When your examination will be begin ?	तुम्हारा इम्तिहान किस तारीख से होगा ?	تمهارا امتحان کس تاریخ سے هوگا ?

It will be from 24th April	मेरा इम्तिहान २४ अप्रेल से है	میرا امتحان ۲۴ اپریل سے ہوگا
Did the washerman took the clothes ?	क्या धोबी कपड़े ले गया ?	کیا دھوبي کپڑے لیگیا ؟
Yes Sir, to day he has taken away 40 clothes	जी हां वह आज ४० कपड़े ले गया ?	جي هاں ـ وہ آج ۴۰ کپڑے لیگیا ھے ؟
How many days he will take to clean the clothes?	कितने दिन में कपड़े धुलकर आवेंगे ?	کتنے دن میں کپڑے دھلکر آویںگے ؟
Sir, 15 days only	अजी वही पंद्रह दिन में	اجي وهي پندرہ دن میں
What is the washing charges for one shirt.	धुलाई फी क़मीज़ की क्या है	دهلائي في قمیض کي کیا ھے ؟
Two pices per shirt	एक क़मीज़ की धुलाई दोपैसाहै !	ایک قمیض کي دهلائي دو پیسه ھے
What street he lives in ?	उसका मकान किस मुहल्लेमें हैं!	اوسکا مکان کس محلہ میں ھے
The washer man lives at the sultani sarai in Aligarh.	धोबी सुल्तानी सराय अलीगढ़ में रहता है	دھوبي سلطاني سراے علیگڈھ میں رھتا ھے
Where deer live ?	हिरन कहां रहा करते हैं !	هرن کہاں رها کرتے هیں ؟
Deer live in the forest.	हिरन जंगल में रहते हैं !	هرن جنگل میں رهتے هیں !

What is the price of this lamp	इस लम्पका मूल्य क्या है ! ?	اس لیمپ کی کیا قیمت ھے
Its price is two and half Rs	इसका मूल्य ढाई। रुपया है	اس کی قیمت ڈھائی روپیہ ھے
Where the clocks are made?	घड़ियां किस शहर में बनती हैं	گھڑیاں کس شہر میں بنتی
They come from Germany and Japan	घड़ियां जापान और जर्मन से आती हैं	گھڑیاں جاپان اور جرمن سے آتی ھیں
What is the rate of gold ?	सोने का भाव क्या है	سونے کا کیا نرخ ھے ؟
Now to day it is 28 Rs. per tola	आज कल २८) की तोला है	آجکل ۲۸ روپیہ فی تولہ ھے
Where does carosine oil come out	मिट्टी का तेल। कहां से निकलता है	مٹی کا تیل کہاں سے نکلتا ھے
It comes out from the Earth	ज़मीन के अन्दर कान से	زمین کے اندر کان سے
How many goats have you ?	आपकी कितनी बकरी हैं	آپ کے کتنی بکری ھیں ؟
I have 25 goats	मेरे २५ बकरियां हैं !	میرے ۲۵ بکریاں ھیں !
When you have your relation ?	तुम्हारी रिश्तेदारी किसके यहां है !	تمہاری رشتہداری کس کے یہاں ھے ؟
I have relation with Ramlal	मेरी रिश्तेदारी रामलाल के है	میری رشتہداری راملال کے ھے

What is sold in the bazar ?	बाज़ार में क्या चीज़ बिकती है	بازار میں کیا چیز فرخت هوتي هے
Every thing of every kind is sold there	हर प्रकार की हर चीज़ बिकती है	هر قسم کي هر چيز بکتي هے
Where he is going ?	वह कहां जारहा है!	وہ کهاں جا رها هے ؟
At present he is going to Delhi.	इस वक्त दिल्ली जा रहा है	اس وقت دهلي جا رها هے
What will he do in Delhi?	दिल्ली जाकर क्या काम करेगा	دهلي جاکر کیا کام کریگا
He is employed at a office in Delhi.	दिल्ली में एक दफ्तर में नौकर है	دهلي میں وہ ایک دفتر میں نوکر هے
Is servant in the Collectors office ?	कलक्टर के दफ्तर में नौकर है !	کلکتر کے دفتر میں نوکر هے ؟
Let me have a talk with him	ज़रा मेरी उनसे बात करा दो.	ذرا میري اون سے بات کرا دو-
Why do you want to talk ?	तुम क्यों बात करना चाहते हो	تم کهو بات کرنا چاهتے هو ؟
Iam in search of employment.	मैं नौकरी की तलाश में हूँ !	میں نوکري کي تلاش میں هوں
Mohan, Tell me Babu sahib,	मोहन ; कहिये बाबू साहब	موهن-کهیئے بابو صاحب

if there is any vacancy in the office	दफ्तर में कोई जगह खाली है ?	دفتر میں جگھہ خالي هے
Babu, Yes, There is want a Assistant clerk	बाबूजी हां ! नायब क्लर्क की आवश्यकता है !	بابوجي - هاں ایک نائب کلرک کي ضرورت هے !
Will you please try for me ?	क्या ? आप मेरी कोशिश कर सक्ते हैं	کیا آپ میری کوشش کرسکتے هیں
Yes Sir, It will surely try for you	जी हां, आपकी अवश्य कोशिश करूंगा	جی‌هاں - آپکی ضرور کوشش کرونگا
Tell me, what is your qualifications ?	लेकिन आप कितनी लयाकत रखते हैं बताओ	لیکن آپ کتنی لیاقت رکھتے هیں بتاؤ
Listen me please, I know Urdu, Hindi and English.	सुनिये महाशय ? उर्दू हिन्दी अंगरेजी जानता हूँ !	سنئے جناب اردو هندی انگریزي جانتا هوں !
On what pay you are willing to work	आप कितनी तनुख्वाह पर काम कर सक्ते हैं	آپ کتني تنخواہ پر کام کر سکتے هیں
At present I am ready to work on any pay.	इस समय तो जितनी भी मिल सके	في‌الحال تو جتنی بھی مل سکے

After all what pay you will accept.	तो भी तो कितनी तनुख्वाह लेंगे	تو بھي تو كتني .تنخواه لوگے
At least Rs 100/ per month	कम से कम सौ रुपया महीना	كم از كم سو روپيه ماهواري
In the office, the post is for Rs 75.	दफ़्तर में तो ७५) की जगह है	دفتر ميں تو ٧٥ روپيه كي جگهه هے
I will accept Rs 75. at present	मैं इस समय ७५) की कर लूँगा	ميں اسوقت ٧٥ روپيه كي كرلونگا
What that weaver is weaving ?	वह जुलाहा क्या बुन रहा है	وه جولاها كيا بن رها هے
He is weaving Deshi cloth	बह देशी कपड़ा बुन रहा है	وه ديسي كپڑا بن رها هے
What is the name of this cloth.	इस कपड़े का क्या नाम है	اس كپڑے كا كيا نام هے
This is called; gaji or Garha	इसको गजी या गाढ़ा कहते हैं	اس كو گزي يا گاڑها كهتے هيں
What does one piece cost?	एक थान कितने को आवेगा	ايك تهان كتنے كو آويگا
Gaji will one piece of good cost 5Rs	गज़ी का अच्छा थान ५) का है	عمده گزي كا تهان ٥ روپيه كاهے
Go and let us buy one piece from this man	चलो इससे एक थान लावें	چلو اس سے ايك تهان لاويں

What is the price of this piece ?	थान की क्या क़ीमत है	تهان كي كيا قيمت هے
It costs Rs 5 per picce	एक थान ५ रुपये का हैं	ايک تهان پانچ روپيه كا هے
No Sir, It costs little more than it.	नहीं साहब कुछ ज्यादा क़ीमत हैं	نهيں صاحب كچهه زياده قيمت هے
It costs exactly Rs 4/8/-	ठीक ठीक साढ़े चार रुपये हैं	تهيک تهيک ساڑهے چار روپيه هے
What is the length of this piece	यह कितना लम्बा थान है	يهه كتنا لمبا تهان هے
Its bredth is 12 girah and length is 12 yards.	चौड़ाई १२ गिरह और लम्बाई १२ गज़ है	عرض ١٢ گره اور طول ١٢ گزهے
Dear Nazir, will you do anything for us ?	कहो भाई नज़ीर हमारा भी कुछ काम करोगे	كهو بهائي نذيركچهه همارا بهي كام كروگے
Yes Sir, I shall certainly do.	हां साहिब ज़रूर करूंगा	هاں صاحب ضرور كرونگا
How many clothes will be prepared out of one piece	अच्छा तो एक थान में से कितने कपड़े तैयार होंगे	اچها تو ايک تهان ميں سے كتنے كپڑے تيار هونگے
After measurement only 4 shirts	थान नापकर–चार कुरते	تهان ناپكر–چار كرتے
What will you take sewing charge	सिलाई क्या लोगे	سلائي كيا لوگے
It will cost 6 As per shirt	प्रति कुर्ता ।=) आना होगा	في كرتا ٦ آنه هوگا

We always pay 5 As per shirt	हमतो पांच आने में सिलवाया करते हैं।	هم تو ٥ آنه میں سلوایا کرتے هیں
All right pay me at the rate of 5 as per shirt	अच्छा पांच आने का ही हिसाब देना	اچھا پانچ آنه کا هي حساب دینا
When you will take them?	आपको कब चाहिये	آپکو کب چاهئے
I require them on Tues day.	मुझको मंगलके दिन सिलजावें	مجھکو منگل کے دن سلجاویں
Yes Sir, I will surely give you them.	जी हां जरूर देदूंगा	جی هاں ضرور دیدونگا
Go & Let us take in the garden	चलो बाग़ की सैर करें	چلو باغ کي سیر کریں
What a fine garden is this	यह कैसा सुन्दर बाग़ है	یهه کیسا سندر باغ هے
Whom does this garden belongs to ?	यह बाग़ किसका है	یهه باغ کس کا هے
It belongs to L. Chiranji lal Magistrate	यह लाला चिरंजीलाल मजिस्ट्रेट का है	یهه لاله چرنجي لال مجستریت کا هے
I have no desire to go from this garden for house	इस बाग़ में से घर जाने को दिल नहीं चाहता	اس باغ میں سے گھر جانے کو طبیعت نهیں چاهتی
It is smelling deeply	बड़ी सुगंध आरही है	بڑي خوشبو آرهي هے

Yes Sir, are smelling Rose and Jasmine	जी हां गुलाब, चमेली, की सुगंध है	جي هاں گلاب ـ چمبلي کي خوشبو هے
Seeing the Rose tree	गुलाब का पेड़ देखकर	گلاب کا درخت دیکھکر
It has piercing thorns	इस पर तो बड़े कांटे हैं !	اس پر بڑے کانٹے هیں !
What for is used rose flower ?	गुलाब का फूल किस काम आता है	گلاب کا پھول کس کام آتا هے
Otto Gulkand and rose water are prepared from rose flower.	फूल से इत्र गुलकन्द गुलाब-जल तैयार होता है	پھول سے عطر ـ گلقند ـ گلاب جل تیار هوتا هے
When comes rose crop ?	गुलाब की फसल कब आती है	گلاب کي فصل کب آتي هے
It comes in the month of chait and kuar	चैत और कार में आती है	چیت اور کنوار میں آتی هے
Are there seeds of these things ?	क्या इन चीजों के बीज होते हैं	کیا ان چیزوں کے بیج هوتے هیں
No; The stalks are put in the earth in the rainy season	नहीं ? वर्षा में डंठल गाढ़ते हैं	نہیں ? بارش میں ڈنٹھل گاڑھتے هیں
What is the next tree.	यह पेड़ किस का है	یہہ پیڑ کس کا هے

This is a guava tree.	यह सपड़ी का पेड़ है	یہہ امرود کا پیڑ ھے
Gardener ? what is the rate of guava ?	बाग़वान सपड़ी क्या भाव है	باغباں امرود کیا بھاؤ ھے
The rate is the three pice per seer.	तीन पैसा सेर है	تھن پیسہ سیر ھوں
Let us have one seer.	लाओ १ सेर हमको दो !	لاؤ ایک سیر ھمکو دو—
It is very sweet.	यह तो बड़ी मीठी हैं	یہہ تو بڑي میٹھی ھے
Give us one seer more we shall carry home.	एक सेर और दो घर ले जावेंगे	ایک سیر اور دو گھر لیجاوینگے
The lion is the king of Forest.	शेर जंगल का राजा है	شیر جنگل کا راجہ ھے
Does the dog bark ?	क्या कुत्ता भोंकता है	کیا ؟ کتا بھونکتا ھے
No, the cow rows.	नहीं गाय डकराती है	نہیں - گائے ڈکراتی ھے
This is the forest hog	यह जंगली सूअर है	یہہ جنگلي سوار ھے
Whose shop is this ?	यह किस की दुकान है	یہہ کس کي دوکان ھے
This is of L. Mithan lal grocer.	लाला मिट्ठनलाल पसारी की है	لاله متھن لال پساري کيھے
Phonograph is a good musical instrument.	फ़ोनोग्राफ़ उम्दा बाजा है	فونوگراف عمدہ باجا ھے

The train is about to start रेल छूटने वाली है ریل چھوٹنے والی ھے

Two men fought each other, दो मनुष्योंमें फौजदारी हुई دو شخصوں میں فوجداری ھوئی

What is the English of Genda. ? गैंडा की अंग्रेजी क्या है گینڈا کی انگریزی کیا ھے

Where are the match factories. दियासलाई के कारखाने कहांहैं دیاسلائی کے کارخانہ کہاں ھیں

India is a golden bird. हिन्दुस्तान सोने की चिड़िया है ھندوستان سونے کی چڑیا ھے

What is written in the Register, रजिस्टर में क्या लिखा है رجسٹر میں کیا لکھا ھے

Muttra is the birth place of Krishna. मथुरा कृष्ण की जन्म भूमि है متھرا کرشن کی جنم بھوم ھے

King Ram was in Treta, त्रेता में राजा रामचन्द्र थे تریتا میں راجہ رامچندر تھے

There can not be any brother like Bharat. भरत सा भाई नहीं होसक्ता بھرت کے موافق بھائی نہیں ھوسکتا

Who invented the Sambat सम्वत किस ने चलाया سمبت کس نے چلایا

Raja Bir Bikramaditya invented it. राजा बीर बिक्रमादित्यने راجہ بیربکرمادتیہ نے

What place the Raja belongs to ? यह किस जगह का राजा था یہہ کس جگہہ کا راجہ تھا

He was Emperor of Ujjain उज्जेन का पृथ्वीपति था اوجین کا راجہ تھا

Where does live the General	पोस्ट आफिस के बड़े हाकिम	ڈاکخانہ کے بڑے حاکم کہاں
Supt, of the post office ?	कहां रहते हैं	رہتے ہیں
He lives in Calcutta.	कलकत्ते में रहते हैं	کلکتے میں رہتے ہیں
Bring a bottle of Sodawater	एक बोतल सोडा वाटर लाओ	ایک بوتل سوڈاواٹر لاؤ
Whose wife is this ?	यह किसकी स्त्री है	یہہ کس کي عورت ہے
She is the wife of Gauri Singh thakur.	गौरीसिंह ठाकुर की है	گوري سنگھہ ٹھاکر کی ہے
Understand the languages of the birds.	पक्षियों की भाषा समझो	پرندوں کي بولي سمجھو
What is the use by under	पक्षियों की बोली समझने से	ان پرندوں کی بولي سمجھنے
standing the birds' languages	क्या लाभ है	سے کیا فائدہ ہے
What is the sweeper doing?	महतर क्या काम कर रहा है	مہتر کیا کام کر رہا ہے
He is sweeping on the road	सड़क पर बुहारी दे रहा है	سڑک پر جھاڑو دیرہا ہے
The confectioner makes the sweetmeat	हलवाई शीरीनी बनाता है	حلوائي شیرینی بناتا ہے
How many rooms are in this house ?	इस घर में कितने कमरे हैं	اس مکان میں کتنے کمرے ہیں
There are 6 rooms and 2 baramdas.	छः कमरा और दो दालान हैं	چھہ کمرے اور دودالان ہیں

There is much tax on salt	नमक पर बहुत टैक्स है	نمک پر بہت محصول ہے
Dietz lanterns are good.	डीज़ की लालटेन अच्छी हैं	ڈیز کی لالٹین عمدہ ہیں
Glass factoy is in Bahjoi	बहजोई में कांच का कार्यालय है	بہجوئی میں کانچ کا کارخانہ ہے
Bring the mangoes from the Almirah	अलमारी में से आम लाओ	الماری میں سے آم لاؤ
The oil of Sarson is good.	सरसों का तेल अच्छा होता है	سرسوں کا تیل عمدہ ہوتا ہے
The rule of Writing is with blue black ink	ब्लूबिलैक स्याही से लिखने की प्रथा है	بلوبلیک سیاہی سے لکھنے کی رواج ہے
Paris is a beautiful city.	पैरिस अत्यन्त सुन्दर शहर है	پیرس شہر نہایت خوشنما ہے
Humayun invaded India.	हुमायूं ने हिन्दुस्तानपर चढ़ाईकी	ہمایوں نے ہندوستان پر چڑھائی کی
The light of the moon is cold.	चन्द्रमा का प्रकाश ठंडा है	چاند کی روشنی ٹھنڈی ہے
Hate wine	शराब से परहेज़ करो	شراب سے پرہیز کرو
Do not provoke the enemy's anger	वैरी का क्रोध मत भड़काओ	دشمن کا غصہ مت بھڑکاؤ
The earth rotates while the sun and moon do not	पृथ्वी घूमती है सूर्य चन्द्र नहीं	زمین گھومتی ہے سورج چاند نہیں
He is a very lazy man	वह बड़ा आलसी पुरुष है	وہ بہت سست انسان ہے

There is no need to fight with any body.	किसी से लड़ने की आवश्यकता नहीं	کسي سے لڑنے کی ضرورت نہیں
That snake is creeping into the long grass.	वह सांप लम्बी घास में जारहा है	وہ سانپ لمبي گھاس میں جارہا ھے
Pay the debt as he asks for	ऋण चुकाओ क्योंकि वह मांगता है	قرضہ ادا کرو کیونکہ وہ طلب کرتا ھے
Now he has not got a single pice	अब उसके पास एक पैसा नहीं	اب اس کے پاس ایک پیسہ نہیں
To support the children is the parents duty	बालकों का पालन पोषण माता पिता पर निर्भर है	بچوں کي پرورش والدین پر منحصر ھے
I am unable to invite you	मैं आपकी कुछ खातिर नहीं कर सकता	میں آپکي کچھہ خاطر نہیں کر سکتا
Call the coolee to carry the burden	बोझा लेजाने को कुली बुलाओ	بوجھا لیجانےکو قلی بلاؤ
The mail train has not yet arrived	डाक गाड़ी अभी नहीं आई है	ڈاک گاڑي ابھي نہیں آئی ھے

You reached very lately.	तुम बहुत देर से पहुंचे	تم بہت دیر سے پہونچے
I reached the station in time.	मैं समय पर स्टेशन पहुंचा	میں وقت پر اسٹیشن پہونچا
Can you cross the river.	क्या तुम नदी पार कर सकतेहो	کیا تم ندی پار کرسکتے ہو
Take my hand and come along.	मेरे हाथको पकड़कर चलेआओ	میرے ہاتھہ کوپکڑ کرچلےآؤ
Is he blind ?	क्या वह अन्धा है	کیا وہ اندھا ہے
We are anxcious what to do ?	हम परेशान हैं कि क्या करें	ہم پریشان ہیں کہ کیا کریں
The Jaggler is making the monkey dance	मदारी बन्दर को नचा रहा है	مداری بندر کو نچا رہا ہے
Where are you going on the horse back.	तुम घोड़े पर कहां जारहे हो	تم گھوڑے پر کہاں جا رہے ہو
We want to visit the Fort	हम किला देखना चाहते हैं	ہم قلعہ دیکھنا چاہتے ہیں
Motor crossed over the foot.	मोटर पैर पर से उतर गई	موٹر پیر پر سے اتر گئی
The boy strea ched the ink	लड़के ने स्याही फैला दी	لڑکے نے روشنائی پھیلادی
You can read good books in the library.	लायब्रेरी में अच्छी पुस्तकें पढ़ सकते हो	لائبریری میں عمدہ کتابیں پڑھ سکتے ہو

Call him near me with a point.	उसको संकेतसे मेरे पास बुलाओ	اوسکو اشارہ سے میرے پاس بلاؤ
Make the pencil with the knife.	चाकू से पेन्सिल बनाओ	چاقو سے پینسل بناؤ
It is my firm desire to visit calcutta.	मेरा पूर्ण विचार है कि कलकत्ता की सैर करूं	میرا خاص ارادہ ہے کہ کلکتہ کي سیر کروں
It is a kit.	वह बिल्ली का बच्चा है	وہ بلی کا بچہ ہے
Correct the mistakes in dictation.	इम्ला की भूलें सुधारो	عبارت کي غلطیاں درست کرو
Do not spoil this book.	इस पुस्तक को खराब मत करो	اس کتاب کو خراب مت کرو
Buy gram for Rs 10.	दस रुपे के चना खरीदो	دس روپیہ کے چنا خریدو
Suddenly I had to go on foot.	मैं अकस्मात पैदल चला	میں اتفاقاً پیدل چلا
Protect your self from the sun with umbrella.	छतरी से धूप में छांह करो	دھوپ میں چھتري سے سایہ کرو
I got up at 3 A. M.	मैं रात को तीन बजे उठा	میں رات کو تین بجے اٹھا
Always put on clean clothes.	सदा स्वच्छ वस्त्र पहिनो	ہمیشہ صاف کپڑے پہنو
We will have a ring made	हम एक मुद्रिका बनवावेंगे	ہم ایک انگوٹھی طیار کراوینگے